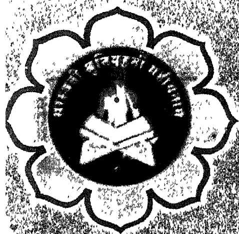
POSTAL REGISTERED T.N/ Chief PMG - 30/99 February 2000

ఋషిపీఠం

భారతీయ మాసపత్రిక

మార్చి 2000

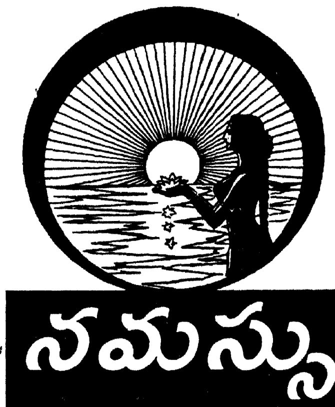
రూ. 10/-

భద్రం కర్ణేభిః శృణుయామ దేవాః
భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రాః
స్థిరైరంగైస్తుష్టువాగ్ం సస్తనూభిః
వ్యశేమ దేవహితంయదాయుః

"ఓ దేవతలారా, శుభములైన విషయాలనే మా చెవులలో వినుచుందుము గాక! మంగళప్రదమైన దృశ్యాలనే మా కనులతో చూచెదము గాక! ఓ ఆరాధ్యులారా! స్థిరమైన అవయవాలతో, నిశ్చలమైన శరీరంతో స్తుతిస్తూ, అనుగ్రహింపబడిన జీవిత కాలాన్ని ఆనందించెదము గాక!"

పాఠక మహాశయులకు, ఏజంట్లకు, ప్రకటనకర్తలకు విక్రమనామ సంవత్సర ఉగాది శుభాకాంక్షలు.

– ఋషిపీఠం

నమస్సు

సంపత్కరాణి సకలేంద్రియ నందనాని
సామ్రాజ్య దాన నిరతాని సరోరుహాక్షి ।
త్వద్వందనాని దురితోద్ధరణోద్యతాని
మామేవ మాతరనిశం కలయంతు నాన్యే ॥

''పద్మాలవంటి కన్నులు గల మహాలక్ష్మీ! నీకు నమస్కరించడం మహత్కార్యం. ఆ నమస్కారాలే నాకు కలిగేలా అనుగ్రహించు. (అంటే నిన్ను నమస్కరించడం అనే భాగ్యాన్ని నాకు ప్రసాదిస్తే చాలు... అని అర్థం). ఈ నమస్కారాలు... సంపదలను కలుగజేస్తాయి. సకలేంద్రియాలకూ ఆనందాన్ని కలిగిస్తాయి. సామ్రాజ్యాదులను ప్రసాదిస్తాయి. దురితాల నుండి ఉద్ధరిస్తాయి. కాబట్టి ఇవి (నమస్కారాలు) తప్ప మరేమీ అక్కర్లేదు.''

ఈ ప్రార్థన ఆదిశంకరాచార్యులవారి ''కనకధారా స్తోత్రం'' లోనిది. ఎనిమిదేళ్ల వటువుగా ఆదిశంకరులు ఒక గృహిణి ఇంటి ముంగిటికి వచ్చినప్పుడు, ఆ పేదరాలు ఆదరంతో తన దగ్గరనున్న ఒకే ఒక్క ఉసిరికాయని భిక్షగా వేసింది. అది చూసి, శంకరులు కరుణాంతరంగంతో అమ్మవారిని ప్రార్థించారు. ఏ పాప కారణంగా దారిద్ర్యాది బాధల్ని అనుభవిస్తున్నామో, ఆ పాప కారణాలను నశింపజేసే దేవీస్తుతితో తక్షణం కనకవర్షం కురసి, ఆమె దారిద్ర్యం నశించింది.

మంత్ర రహస్య గర్భితమైన ఆ మహాస్తోత్రంలోని ఒక ముత్యమిది.

మనం భగవంతునికి నమస్కరిస్తే చాలు. కావలసినవి ఇవ్వగలిగే శక్తి నమస్కారానికి ఉంది. మనస్సును భగవదర్పణం చేయడమే నమస్కారం. కోరుకున్నవి కావాలని ప్రార్థించనక్కర్లేదు. కావాల్సినవి ప్రసాదించేదే నమస్కారం కనుక – ఆ నమస్కారం వల్లనే, సంపదలూ, చైతన్యాలూ, పుణ్యాలూ లభిస్తాయనీ ఆ ''నమస్కార సంపద''నే ఆశించారు ఆదిగురువులు. *(ఈ సంచిక ముఖచిత్రం ఈ ఇతివృత్తమే)*

<u>ఋషిపీఠం</u>

మార్చి 20|00

ఋషిపీఠం

భారతీయ మాసపత్రిక

మార్చి 2000

సంపుటి 1 సంచిక 8

సంపాదకుడు :
సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

ప్రచురణకర్త
ఉపద్రష్ట శివప్రసాద్

ధారావాహికలు :
ఉభయభారతి (నవల) 8
అవకతవకలు అసలు చరిత్ర 24
శ్రీలక్ష్మీ అష్టోత్తరమ్ 44
మన కాలమానం 52

బోధన :
Sanskrit 29
Bharatism 33

శీర్షికలు
మహర్షులు 5
రంగవల్లి.................... 16
మన పద్యం 17
స్వామీజీ - చార్వాకరావు ... 27
బాలశిక్ష 41
ప్రకృతివరాలు 43
జ్యోతిర్వేదం 45

మాసఫలాలు 46
వాగ్గేయ వైభవం . 49
ఆరోగ్యపీఠం..... 50
పలుకుబడి 55
సుధాలహరి 56
58
ఈ నెల విశేషాలు 60
ఆప్తవాక్యం............................. 62

ప్రత్యేక రచనలు :
ఉద్యోగం పురుష లక్షణం 7
అన్నమయ్య పదాలలో శాస్త్రరహస్యాలు 14
విమానశాస్త్ర రహస్యాలు కొన్ని 21
దేవుడనేవాడున్నాడా..................... 22
హోలీ పండుగ 37
శివసంకల్పమస్తు 39

చిరునామా : 'పార్క్‌వ్యూ', నెం.6, 4వ ఫ్లోర్, 85, జి.యన్.చెట్టి రోడ్, టి.నగర్, చెన్నై-600 017. ఫోన్ : 8281159

కలిపురుషుని పరమావతారాలు

సక్రమమైన బుద్ధి, మంచి ఆలోచన, మంచి భావన... వీటికే ప్రాధాన్యమిచ్చిన సంస్కృతి మనది. ఆ తరువాతే భౌతిక సుఖ జీవనం. **ధియో యో నః ప్రచోదయాత్...** ''భగవత్ శక్తి మన బుద్ధిని ప్రేరేపించు గాక!'' అని ధ్యానించడం మన సంప్రదాయం. **''సనో బుద్ధ్యా శుభయా సంయునక్తు...''** ఆ సర్వేశ్వరుడు శుభమైన దానితో మన బుద్ధిని సంయోగింపజేయుగాక... అని ఉపనిషత్ప్రార్థన.

బుద్ధి శక్తులు జాగృతమై లౌకిక విజ్ఞానాన్ని సముపార్జించి, అంతరమైన ఆత్మజ్ఞానాన్ని సాధించి... ''శ్రేయస్సు'' పరమావధిగా నిత్య చైతన్యంతో మానవ జీవితం సాగాలని ఆర్ష మత విధానం.

అయితే ఆ బుద్ధికున్న సహజశక్తిని కోల్పోయే విధంగా మన జీవితాలు సాగుతున్నాయి ఇప్పుడు.

ముఖ్యంగా.... మన పూర్వులు చెప్పిన సప్తవ్యసనాల కన్నా ప్రమాదకరమైన వ్యసనానికి ప్రతి ఇల్లూ లోనవుతోంది. అదే టీవీ వీక్షణం. మిగిలిన వ్యసనాలు కుటుంబంలోని ఏ ఒక్కరికో ప్రమాదమైతే, ఈ వ్యసనం మాత్రం ఇంటిల్లిపాదినీ ఆక్రమించుకుంది. ఇది ఒక భయంకరమైన పరిణామం.

అందులోనూ - మనవాళ్ళంతా ''వినోద సాధనాలు''గానే టీవీ ఛానల్స్‌ని ఎంచుకుంటారు. మేధో వికసనానికి ఉపయోగించే విషయాల జోలికిపోరు. మానవ స్వభావం ఎప్పుడూ సద్యోవినోదం (Instant Entertainment) వైపే మొగ్గుతుంది. మంచి అభిరుచిగలవాళ్లు కూడా, సహజంగానే మానవ స్వభావరీత్యా వినోదంవైపే మొగ్గుచూపుతారు. కాబట్టే- ఆలోచనను ప్రేరేపింపజేసే విజ్ఞాన కార్యక్రమాల ఛానల్స్ ఒకటో రెండో ఉన్నా వాటివైపు ఆసక్తిపోదు.

ఇప్పుడు జీవితాన్ని రెండు భాగాలుగా చూస్తే - సగం కుక్షింభరత్వం కోసం; ధన సముపార్జన కోసం! మిగిలిన సగం వినోదం కోసం... పిల్లలూ, గృహిణులూ కూడా ఎక్కువగా ఈ వ్యసనానికి బానిసలవుతున్నారు.

టీవీ వీక్షణంలో నిమగ్నమైపోయి, ఎవరైనా అతిథులు ఇంటికొచ్చినా ఆప్యాయంగా పలకరించడమో, మర్యాదగా మాట్లాడడమో కూడా చేయలేని అసహాయతకి లోనవుతున్నారు.

'వినోదం' అనేది ఒత్తిడి నుండి ఒక 'ఉపశమనం' మాత్రమే. ఆ ఉపశ మనమే జీవితమైపోతే, ఇంక అంతా శమనమే. ఇప్పటి వినోదాలు కూడా మానవ బలహీనతల్ని ప్రకోపింపజేసే విధంగా ఉంటున్నాయని అందరికీ తెలిసిన విషయమే. మరోవైపు ఈ శక్తిమంతమైన మాధ్యమం ద్వారా మనలోని ఆధ్యాత్మిక జిజ్ఞాసని కూడా సొమ్ముచేసుకోవాలనే ఉద్దేశంలో పురాణాలజోలికి వెళ్లడం మరో అవాంఛనీయ పరిణామం.

నిజమాలోచిస్తే- ఇప్పుడు పౌరాణిక ధారావాహికలుగా వస్తున్న వాటిలో చాలా భాగం చెత్తే. పురాణగాథల్ని యథార్థంగా అవగాహన చేసి తీయలేక, కొత్త సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అడ్డదిడ్డంగా ఉపయోగిస్తూ, పేలవమైన కల్పనలు సమకూర్చి, వ్యాపార కారణాలరీత్యా-వాటిని సాగదీస్తూ - పురాణవాఙ్మయం మీద గౌరవం లేకుండా చేస్తున్నారు. ''ఇంత అవకతవకలుగా ఉన్నాయా మన పురాణాలు!'' అని తెలివైనవాళ్ళు అసహ్యించుకొనే ధోరణిలోనే దేవతల కథలు మలచుతున్నారు. ఆలోచనని

ఉపయోగించి, చిత్తశుద్ధితో, నేటి తరానికి అన్వ యించి అర్థవంతంగా వాటిని అందించాల్సిన కనీస బాధ్యతని విస్మరిస్తున్నారు.

వినోదాన్ని మనం ఏనాడూ నిరసించలేదు. ఈ దేశంలో ఒకనాడు, సంజె వాలితే ప్రతివారికీ వినోద కాలక్షేపమే. పురాణ కాలక్షేపం, హరికథలు, వీధి నాటకాలు, బుఱ్ఱకథలు, యక్షగానాలు... ఇలా అన్ని వర్గాలవారూ ఎవరికి వీలైనవిధంగా వారు ఆ తరంలో వినోదాన్ని సాధించుకున్నారు. అందులోనే మనల్ని మనం తరచి చూసుకొనే ఆలోచనని రేకెత్తించేలా వాటిని రూపొందించారు. ఆయాకాలాల మానవ స్వభావాల పరిణామాలను బట్టి, వాటిని వ్యాఖ్యానిస్తూ వచ్చారు.

''**క్రీడా చ మే, మోదశ్చమే**'' – అని వేదం పలికింది. ఆటలూ, సరదాలూ మానవులకు కావాలనే వాంఛించింది. అయితే అవన్నీ బుద్ధిశక్తిని పెంచేవిధంగా ఉండాలని మాత్రం అభిలషించింది.

పుస్తకపఠనం, ఉత్తమ సంగీత సాహిత్యాది కాలక్షేపం, ప్రపంచాన్ని పరిశీలించడం, చింతన.... ఇవన్నీ క్రమంగా తగ్గిపోతున్నాయి. మెదడుకి వ్యాయామం లేదు. ''అమిత తేలిక''గా అన్నీ అర్థమైపోయి, వెంటనే వినోదించేయాలనే ఉబలాటమే ఒక గొప్ప సంస్కృతి నుండి మనల్ని దూరం చేస్తోంది.

అనేకమంది మేధావులు, విజ్ఞానవేత్తలు మరోవైపు హెచ్చరిస్తున్నారు కూడా. అత్యధికకాలం టీవీని చూడడంవల్ల దృష్టిశక్తి దెబ్బతినడమేకాక, మెదడుకి ఉన్న ఆలోచనాశక్తినీ, భావనాశక్తినీ కూడా కోల్పోతామని, వైజ్ఞానిక కారణాలను విశ్లేషించి వివరిస్తూ శాస్త్రవేత్తలు ఘోషిస్తున్నారు.

యోగం, ధ్యానం వంటి వాటితో అంతర్వీక్షణం, బుద్ధిశక్తుల్ని జాగృతం చేసుకొనే అనేక సాధనలు మనకున్నాయి. నిరంతరం మెదడుని పదును పెట్టుకొని, అలసతకి అవకాశం లేకుండా జీవితాన్ని చైతన్యవంతం, సార్థకం చేసుకోవడం ఇక్కడి సంస్కృతి. కానీ ఈ టీవీ విష సంస్కృతివల్ల శరీరం వ్యాయామానికి దూరమై, మెదడూ మొద్దుబారి మనం ఎటుపోతామో... అంతా అగమ్య గోచరం!

అయినా మనం మేల్కొనడం కష్టం. మద్యపానాది వ్యసనాలకు బానిసై పోయేవాడ్ని, మానమని చెప్పినా మానలేని విధమే దీనికీవర్తిస్తుంది.

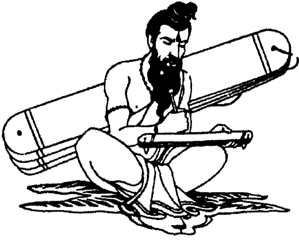
విదేశాల్లో ఇప్పటికే వాటి విషప్రభావాలు గోచరిస్తు న్నాయి. మనకన్నా ముందే వాళ్ళు అనుభవపూర్వకంగా గమనించారు. కానీ మనం అది గ్రహించం. మన సత్కాలక్షేపాలు ఏనాడో పోయాయి. మనంతట మనం వాటిని చదివో, వినో, గ్రహించే ఆసక్తులూ నశించాయి. మనం ప్రశ్నించుకోం. ఆలోచించం. అర్థం చేసుకోం.

ఒక మహా కంప్యూటర్ వ్యవస్థని మించిన బుద్ధిశక్తిని కేవలం అయిదుశాతం మాత్రమే వినియోగిస్తున్నామని వైజ్ఞానికులు తేల్చి చెబితే, ఆ మాత్రం శాతం కూడా ఉపయోగించకుండా, ఒక చిన్న ''వినోదాలపెట్టె'' సాధనమవుతోంది. దీనికితోడు 'ఇంటర్‌నెట్' వ్యవస్థ కూడా జతపడింది. కలిపురుషుడి పరమావతారాలివి.

విజ్ఞానం సాధించిన ఆవిష్కరణల్ని అభినందించా ల్సిందే. వాటి ప్రయోజనాలనీ అంగీకరించాలి. కానీ పరిమితుల్ని గ్రహించాలి.

జీవితం ఆనందించడానికే. అది ఉత్తమ ఆలోచన ద్వారా, ఉత్తమమైన అలవాట్ల ద్వారా, ఉత్తమ సంస్కారాల ద్వారా లభించాలి. ఆ ఆనందం సత్య సాక్షాత్కారంలో, ఆత్మా విష్కరణతో విలీనమవ్వాలి. ఆ విధమైన ప్రేరణ మనకు కలిగేలా భగవత్‌శక్తి మనల్ని అనుగ్రహించాలని ప్రార్థిద్దాం.

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ.

ఇంద్రశక్తిని చాటిన "గృత్సమదమహర్షి"

భృగువంశజుడు, అంగిరస గోత్రోద్భవుడైన 'శునహోత్రుడు' అనే మహర్షి కుమారుడు ''శౌనహోత్రుడు''. ఇంద్రకృపచే జనించిన ఈ మహర్షికి మరో పేరు ''గృత్సమదుడు''.

వైదిక మహర్షి శ్రేష్ఠులలో గణనీయుడైన ఈ ''గృత్సమద'' మహర్షి వృత్తాంతం ఋగ్వేదం, అథర్వవేదం, ఐతరేయ బ్రాహ్మణం, శతపథ బ్రాహ్మణం- వంటి వైదిక వాఙ్మయంలోనూ, గణేశపురాణం, బృహద్దేవతా, మహాభారతం వంటి పౌరాణిక ఇతిహాసిక వాఙ్మయంలోనూ లభ్యమౌతోంది.

''గృత్స'' అంటే ''ప్రాణవాయువు'', ''మద'' అంటే అపాన వాయువు, ప్రాణాపాన వాయువుల సమన్వయంతో మహత్తమ యోగశక్తిని సాధించినందుకు ఈ మహర్షికి ''గృత్సమదుడు'' అని పేరు.

తపశ్శక్తిలోనూ, మంత్రశక్తిలోనూ మహోన్నతుడైన ఈ గృత్సమదుడు, ఒకసారి ఒక మహాయజ్ఞాన్ని నిర్వహించాడు.

ఈ మహర్షి ఔన్నత్యం తెలిసిన మహేంద్రుడు, ఆదరంతో తనకుతానుగా ఆ యజ్ఞానికి వచ్చి ఆసీనుడయ్యాడు.

చిరకాలంగా దేవశత్రువులైన రాక్షసులలో ధుని, చుమురి అనే మహారాక్షసులిరువురు ఇంద్రుని దెబ్బతీసేందుకు ఎదురు చూస్తున్నారు. తన స్వాస్థానం వీడి, ఒక మహర్షి ఆశ్రమానికి వెళ్లిన ఇంద్రుని సులభంగా ఓడించి, హరింపజేయవచ్చని భావించి, ఆ ఇద్దరు రాక్షసులు యజ్ఞవాటిక వద్దకు రాసాగారు.

ఈ విషయాన్ని గృత్సమదమహర్షి గమనించాడు. తన తపోబలంచేత ఇంద్రరూపాన్ని ధరించాడు. తన స్థానంలో తాను కూర్చొని యజ్ఞం చేస్తూనే, మరో రూపంలో ఇంద్రు నిగా మారి, ఆ రాక్షసులకు కనబడ్డాడు. వారు చూస్తుండగా అంతరిక్షంవైపు సాగి అంతర్ధానమయ్యాడు.

అది గమనించిన ధుని, చుమురి రాక్షసులు అతడిని ఇంద్రుడనే భ్రమించి తాము కూడా అంతరిక్షంలోకి ప్రయాణించారు.

తమ స్థలానికి వచ్చిన వారు ఎంతటి మహాత్ములైనా, శక్తిమంతులైనా వారికి ఏ విధమైనా ఇబ్బందీ రాకుండా, వారి మర్యాదను కాపాడవలసిన బాధ్యత ఆ గృహస్థుదే. అందుకే గృత్సమదుడు ఈవిధంగా ప్రవర్తించాడు. అలా అంతరిక్షంలోకి వెళ్లి, అక్కడినుండి ద్యులోకాన్ని చేరాడు - ఇంద్రరూపధారియైన గృత్సమదుడు.

వెంటాడుతూ వెళ్లిన రాక్షసులిరువురూ అక్కడ గృత్సమదుని సంహరించేందుకు ఉద్యుక్తులయ్యారు. అప్పుడు తాను ఇంద్రుడ్ని కానని చెప్పాడు మహర్షి. అది నమ్మని రాక్షసులకు ఇంద్రుని తత్వాన్నీ మహిమనీ వివరించి ఇంద్రుని కీర్తించాడు గృత్సమదుడు.

ఆ దనుజులముందు ఇంద్రదేవుని వీరత్వం, శౌర్యం, ప్రభుత్వం ప్రశంసింప బడ్డాయి. దానితో ఆ రాక్షసుల మనోబలం కోల్పోయారు. అదే సమయంలో ఇంద్రుడు ఆ చోటు చేరి, ఆ రాక్షసుల్ని వధించాడు.

అంతేగాక గృత్సమదుడు తనపై చూపించిన భక్తి ప్రపత్తులకూ, తపోబలానికీ సంతుష్టుడై అక్షయ తపస్సిద్ధినీ, వాక్సిద్ధినీ, అద్భుత పరాక్రమాన్ని, మంత్రశక్తినీ వరాలుగా అనుగ్రహించాడు. తన స్నేహాన్ని కూడా ప్రసాదించి, తనతో పాటు ఇంద్రలోకానికి తీసుకువెళ్ళి ఉచిత రీతిని పూజించి గౌరవించాడు.

ఇంద్రవైభవాన్నీ, మహిమనీ గృత్సమదుడు కీర్తించిన మంత్రభాగం ఋగ్వేదంలోని ద్వితీయమండలంలో 14వ సూక్తంతో లభిస్తోంది. దీనిని ''సజనీయ సూక్తం'' అంటారు, సూక్తంలోని మంత్రాలన్నింటి చివరి పాదాలలో ''సజనాస ఇంద్రః'' అనే పదం ఉండడంచేత ఈ మంత్రాలకు ఆ పేరొచ్చింది. ఈ సూక్తంలో 15 మంత్రాలు చెప్పబడ్డాయి.

యో జాత ఏవ ప్రథమో మనస్వాన్
దేవో దేవాన్ క్రతునా పర్యభూషత్ ।
యస్య శుష్మాద్ రోదసీ అభ్యసేతాం
నృమ్ణస్య మహ్నా సజనాస ఇంద్రః ॥

- ఆ సూక్తలోని మొదటి మంత్రమిది.

''ఓ రాక్షసులారా! దేవతలందరిలోనూ ప్రధానుడూ, శ్రేష్ఠుడూ, మనస్వులలో అగ్రగణ్యుడు ఇంద్రుడు. తన ప్రకాశంచేత వృత్రాసురాది రాక్షసుల్ని సంహరించి సమస్త దేవతలనూ రక్షించిన ఇంద్రుడు, సర్వ దేవతలలోనూ ప్రముఖుడు. ఆ ఇంద్రుని బల, వీర్య, పరా

క్రమాల ద్వారా ఈ జల, భూవ్యాదులు శక్తిమంతమౌతున్నాయి.'' – అని దీని భావం.

'మహా భారతం' అనుశాసనపర్వంలో గృత్సమదుని చరిత్రలోని మరికొన్ని విషయాలు లభ్యమౌతున్నాయి.

కాశీ రాజైన 'ప్రతర్దనుడు' (హైహయ రాజ వంశజుడు) ఒకసారి కొన్ని కారణాలవల్ల భీతుడై భృగుమహర్షి ఆశ్రమాన చేరాడు. క్షత్రియుడు తన ఆశ్రమాన ఉండలేడని భృగమహర్షి పలికాడు. ఆ మహర్షి వచనంచేత ప్రతర్దనుడు తిరిగి, భృగువంశజుడై గృత్సమదుడిగా జన్మించాడని భారత కథ.

గణేశ పురాణాన్ని అనుసరించి, గృత్సమదుడు మహాగణపతి భక్తుడు. అపూర్వ తపశ్శక్తితో గణపతి అనుగ్రహాన్ని సంపాదించాడు.

ఋగ్వేదంలోని ద్వితీయమండలంలో 43 సూక్తాలు ''గృత్సమద మండలం''గా ప్రసిద్ధి చెందాయి. ఈ సూక్తాలలో ఇంద్ర, అగ్ని, ఆదిత్య, మిత్రావరుణ, వరుణ, విశ్వేదేవ, మరుత్ – మొదలైన దేవతలు స్తుతింపబడ్డారు. రాకా, సినీవాలీ వంటి దేవతల గురించి కూడా చెప్పబడింది.

బ్రహ్మణస్పతి రూపునిగా గణపతిని తెలియజేసే మంత్రం–

గణానాం త్వా గణపతిగ్ం హవామహే
కవిం కవీనా ముపమశ్రవస్తమమ్ ।
జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పత
ఆనః శ్రుణ్వన్ ఊతిభిః సీద సాదనమ్ ॥

– ఈ మండలంలోనిదే.

ఈ విధంగా మహిమాన్వితుడైన ''గృత్సమద మహర్షి'' వృత్తాంతం వేద పురాణాదులో ప్రస్తావించబడింది.

(శ్రీ వసంతవల్లభ భటే రచన ఆధారంగా)

FORM - IV

1.	Place of Publicaton	:	Chennai
2.	Periodicity of the Publication	:	Monthly
3.	Publisher's Name	:	Upadrasta Siva Prasad
	Address	:	No. 6, Balasubrahmanyam St., Sivalingapuram, K.K. Nagar, Chennai - 600 078.
4.	Editor's Name	:	Samavedam Shanmukha Sarma
	Whether Citizen of India	:	Yes
	Address	:	83-A, Sumukha Appartments Venkatesa Nagar 2nd St., Virugambakkam, Chennai - 600 092.
5.	Printed By	:	V.C. Chermakani Shakthi Proces, Chennai - 600 081.
6.	Name & Address of the Individuals Who own the News Paper	:	Upadrasta Siva Prasad No. 6, Balasubrahmanyam St., Sivalingapuram, K.K. Nagar, Chennai - 600 078.

I, Upadrasta Siva Prasad, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

Date: 1st March, 2000

Sd/- Upadrasta Siva Prasad
Signature of the Publisher

ఉద్యోగం పురుషలక్షణం

''కత్తెరలో రెండు పదునైన భాగాలుంటాయి. ఒక వస్తువుని కత్తిరించడం ఆ రెండింటిలో ఏ ఒక్కదాని వల్లో జరగదు. రెండూ కలిస్తేనే కత్తిరింపు జరుగుతుంది. అదేవిధంగా పురుష ప్రయత్నం, ఈశ్వర సంకల్పం కలిసే కర్మసిద్ధి.''

ఈ మాట మనం చాలాకాలం నుండీ వింటున్నాం, అంటున్నాం. అయితే వేరే అర్థంలో దీనిని వినియోగిస్తున్నాం. ''ఉద్యోగం (Job) చేయడం మగవాడి లక్షణం'' అనే అర్థం చెప్పుకుంటున్నాం.

కాని ఈ ఆర్యోక్తికి అర్థం అదికాదు, 'నౌఖరీ' అనేదానికి మన తెలుగువాళ్లు 'ఉద్యోగం' అని అంటారు. మిగిలిన భాషల్లో 'ఉద్యోగం' అనే మాటని ఈ అర్థంలో వాడడం లేదు, ఇది తెలుగుమాట కాదు, సంస్కృత వాక్యం, ఇప్పుడు మనం అనుకుంటున్న ఈ 'ఉద్యోగాలు' అనేవి పుట్టక ముందు పుట్టిన వాక్యం.

కానీ బట్టతలకీ, మోకాలికీ ముడిపెట్టే లక్షణంతో దీని అర్థాన్నీ, పరమార్థాన్నీ తెలుసుకోలేకపోతున్నాం.

వైదిక పరిభాషలో - 'పురుషుడు' అనే పదం మగవాడికి మాత్రమే వర్తించదు. స్త్రీ పురుషులందరికీ వర్తిస్తుంది. ''పురే/శయనం కరోతి ఇతి-పురుషః'' - పురమందు ఉన్నవాడు - పురుషుడు. 'నవ ద్వారే పురే' - అని నిర్వచనం. తొమ్మిది ద్వారాల పురం ఈ దేహం. దీనిలోవున్న దేహి - జీవుడు, అతడే పురుషుడు.

శరీరంలో ఉన్న జీవచైతన్యానికి - 'ప్రయత్నం చేయడం' అనేది లక్షణం. ఉద్యోగం - అంటే 'ప్రయత్నం'. ''ప్రయత్నించడం మానవ లక్షణం'' - అని ఈ వాక్య భావం. దైవ సంకల్పంగా సర్వం జరుగుతున్నా, పురుష ప్రయత్నం ఆగదు. ప్రయత్నించడం చైతన్యానికి సహజం అనే విషయాన్ని చెప్పేటప్పుడు ఈ వాక్యాన్ని వాడారు.

'మహాభారతం' లోని ''ఉద్యోగపర్వం'' అనే పేరును కూడా ఇక్కడ గుర్తుంచుకోవాలి. యుద్ధ/ లేదా సంధి ప్రయత్నాలకి సంబంధించిన విషయంగా ఆ పర్వానికి ఆ పేరు పెట్టారు.

పురుష ప్రయత్నానికి చాలా ప్రాముఖ్య ముంది. రామకృష్ణపరమహంస చెప్పినట్లు - ''కత్తెరలో రెండు పదునైన భాగాలుంటాయి. ఒక వస్తువుని కత్తిరించడం ఆ రెండింటిలో ఏ ఒక్కదానివల్లో జరగదు. రెండూ కలిస్తేనే కత్తిరింపు జరుగుతుంది. అదేవిధంగా పురుష ప్రయత్నం, ఈశ్వర సంకల్పం కలిసే కర్మసిద్ధి.''

చిత్తం ఆ పరమ సత్యంవైపున ప్రయత్నం చేయాలని మనవారి బోధ. ''ఉద్యోగినం పురుష సింహ ముపైతి లక్ష్మీః'' - ప్రయత్నశీలుడైన, ఉత్తముడైన మానవునికి లక్ష్మి (ఐశ్వర్యం) లభిస్తుంది. ప్రయత్నశూన్యుడై, అలసత, సోమరితనం అవలంబించకూడదన్నదే మన సిద్ధాంతం. దేవుడిమీద భారంవేసి కూర్చోమని చెప్పలేదు. దేవుడిపై భారంవేసి, ప్రయత్నం సాగించమని ప్రబోధించారు.

''కదలడం మొదలుపెడితే చీమైనా గమ్యం చేరుతుంది, అడుగువేయకపోతే గరుత్మంతుడైనా వెనకబడతాడు''... అనీ, ''నోరు తెరిచి, పడుకున్న సింహంనోటిలోకి జంతువులు తమంతతాము చేరవు. కదిలి వేటాడి శ్రమించాలి''... అని అనేక సంస్కృత సుభాషితాలు మానవప్రయత్నాన్ని ప్రేరేపించే విధంగా చెప్పబడ్డాయి.

ప్రయత్నించి పరమేశ్వరునిసైతం ప్రత్యక్షం చేసుకోగలం. ప్రతిమార్గంలోనూ ఈ 'ప్రయత్నం' ప్రధానం. సంకల్పశుద్ధి,పట్టుదల, లక్ష్యశుద్ధి... వీటితోకూడిన ప్రయత్నానికి దైవసహాయం తప్పక లభిస్తుంది.

ప్రయత్నమే చైతన్య లక్షణం. ✦

ఉభయభారతి

విశ్వనాథ పావనిశాస్త్రి

జరిగిన కథ

మండనమిశ్రుడు పూర్వమీమాంసలో నిధి. ఆయన భార్య ఉభయభారతి శాస్త్ర చర్చల్లో మండనమిశ్రుడిని ఓడించడానికి ఆదిశంకరులు వస్తున్నారని వాళ్ళకి తెలుస్తుంది.

సమరసేనుడు కోట్లకి పడగలెత్తిన వ్యాపారి. అతని మిత్రుడు లవణగుప్తుడు గొప్ప కవి. వాళ్ళకి దుర్జయుడనే ఒక పెద్ద బందిపోటు దొంగ నర్మదానది ఒడ్డున సన్యాసి వేషంలో కనబడతాడు. అతనివెంట శంకరాచార్యుడి దగ్గరకు వెళ్ళి దేవుడుంటే చూపించమంటాడు. పద్మపాదుడు ''తప్పకుండా చూపిస్తాను, అలా కూర్చోండి'' అంటాడు.

ధారావాహిక నవల

సమరసేన లవణగుప్తులిద్దరూ ఆ యిసకలో కూర్చున్నారు. మిగిలిన అందరూ మండలాకారంగా అక్కడే కూర్చున్నారు. కొంతసేపైన తరువాత, ''సమరసేనా! తమకు సముద్ర వ్యాపారం ఉంది కదూ?'' అని అడిగాడు పద్మపాదుడు.

''ఉంది'' అన్నాడు సమరసేనుడు.

''ఆమధ్య తూర్పు సముద్రం చూశానయ్యా! నాకెంతో ఆశ్చర్యం వేసింది. దాని దుంపతెగ ఆ సముద్రం అనంతంగా కనిపిస్తోంది. అందరూ అవతలి ఒడ్డు ఉందంటారు. నాకేమో కనబడదు. ఇంతకీ మీరేమంటారు? అవతలి ఒడ్డు ఉందంటారా?'' అన్నాడు పద్మపాదుడు.

సమరసేనుడు లవణగుప్తునివైపు తిరిగి, ''ఇదీ యితగాడి పాండిత్యం!'' అని వెటకారంగా నవ్వాడు. లవణగుప్తు డెందుకో నవ్వలేదు. మాట్లాడలేదు.

మళ్ళీ సమరసేనుడే, ''పద్మపాదా! నీకు భూగోళం కూడా సరిగ్గా తెలీదు. నువ్వు శిష్యుడివి, ఈయన నీకు గురువు! హు! తూర్పు సముద్రం దాటితే కాంభోజం ఉంది. తెలుసుకోండి'' అన్నాడు.

''అలాగా! తమరెప్పుడైనా వెళ్ళారా అక్కడికి?'' అన్నాడు పద్మపాదుడు.

''మా నాన్న వెళ్ళాడు. మా తాత వెళ్ళాడు. ఓడల్లో నా మనుష్యులు నిత్యం వెళ్ళి వస్తూనే ఉంటారు.''

''తమరింతవరకు వెళ్ళలేదు గదా?''

''వెళ్ళకపోతే ఏం? నా మనుష్యులు వెళుతూనే ఉన్నారు. ఆ లాభాలు నాకు కనిపిస్తూనే ఉన్నాయి. కావాలంటే నేనూ వెళ్ళగలను.''

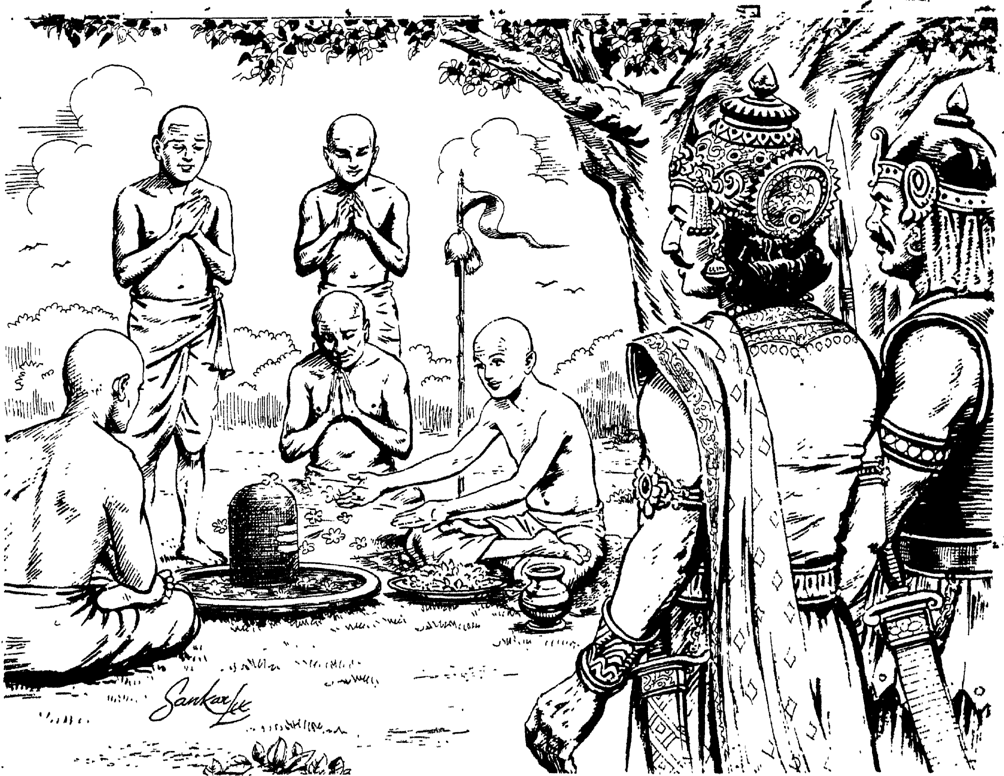
''అయితే యింకేం? దేవుణ్ణి చూడనివాళ్ళు కూడా, చూసినవాళ్ళని నమ్మి, వాళ్ళ ద్వారా ఆ లాభాలు పొందుతూనే ఉన్నారు. కావాలనుకుంటే వాళ్ళూ చూడగలరు.''

''ఏవీ! ఆ లాభాలేవో నాకేం కనిపించడం లేదే?'' అన్నాడు సమరసేనుడు వెటకారంగా.

అంతకన్న వెటకారంగా, ''ఏవీ! నీ లాభాలు కూడా మాకేవీ కనిపించడం లేదే?'' అన్నాడు పద్మపాదుడు.

తను చేసిన వెటకారం బాగానే ఉంది సమరసేనుడికి. కాని పద్మపాదుడు తిరిగి వెటకారం చేసేటప్పటికి కోపం వచ్చింది. ఆ కోపంతో ''పద్మపాదా! అతి తెలివితేటలు ప్రదర్శించకు. కంటికి కనబడే కాంభోజాన్నీ, కంటికి కనబడని దేవుణ్ణీ ఒకటిగా చెయ్యాలని ప్రయత్నించకు'' అన్నాడు.

పద్మపాదుడు ప్రశాంతంగా, ''సమరసేనా! ఎందుకు అనవసరంగా కోపం తెచ్చుకుంటావు? కాంభోజం ఎవడి కంటికి కనబడుతోంది? నీ కంటికా? నా కంటికా? అసలింతవరకు నువ్వే చూడలేదే ఆ కాంభోజాన్ని? ఉందని ఎలా నమ్ముతున్నావు? మీ

నాన్న చూశాడు కాబట్టి, వ్యాపారం చేశాడు కాబట్టి, నీ మనుష్యులు నిత్యం వెళ్ళి వస్తున్నారు కాబట్టి, వర్తకం చేసి లాభాలు సంపాదించి పెడుతున్నారు కాబట్టి, ఉందని అనుకుంటున్నావు. నీ అంత శక్తి లేని కొందరు దొంగ వ్యాపారులు, కాంభోజం పేరుతో దొంగ సరుకు అమ్ముతూ ఉంటారు. అవి కొని మోసపోయిన కొందరు, 'అసలు కాంభోజమే లేదు, అదో దొంగ వేషం' అంటే ఏం చెయ్యగలవు? నీ లాభాల లాగానే, దైవాన్ని నమ్మినవాళ్ళకి - మానసిక ప్రశాంతీ, అలౌకికమైన ధైర్యమూ, దివ్యమైన ఆనందమూ వంటి లాభాలున్నాయి. దొంగస్వాములిన్ని నమ్మి, అవ్వన్నీ బూటకాలు అని అనుకోకు'' అని అన్నాడు.

పద్మపాదుడి ధోరణికి ఒక్క క్షణం దిగ్భ్రమ చెందిన సమరసేనుడు, తిరిగి పుంజుకుని, ''అదేమిటయ్యా అలా అంటావు? నావెంటరా, కాంభోజం చూపిస్తాను. నీవెంట వస్తే దేవుణ్ణి చూపిస్తావా?'' అన్నాడు.

పద్మపాదుడు, ''అదే, ఆ అహంకారమే త్యజించి చూడు. నీవెంట వస్తే చూపించగలవుకాని, ఒక్కడే కూర్చుని చూపించమంటాను. చూపించగలవా?'' అన్నాడు.

''ఎలా కుదురుతుంది?'' అన్నాడు సమరసేనుడు.

''నేను చెప్పేదీ అదే. నేను నీతోపాటు బయలుదేరాలి. సముద్ర ప్రయాణానికి భయపడకుండా, ఓడ ఎక్కాలి. ఆ ఓడ మార్గం తప్పకూడదు. తుఫానులలో చిక్కకూడదు. సముద్రపు దొంగల బారిన పడకూడదు. దారిలో సముద్రపు గాలి పడక నా ఆరోగ్యం చెడి నాకేమీ కాకూడదు. ఈలోగా నా వ్యయ ప్రయాస లన్నీ నువ్వు భరించాలి. అప్పుడు అక్కడ రేవు దిగి కాంభోజం చూపించగలవు. అది కూడా కొంత భాగం మాత్రమే చూపించ గలవు. అంతా ఒక్కసారి చూపించలేవు. అప్పుడు కూడా నేను కళ్ళు మూసుకుంటే చూపించలేవు. కళ్ళు తెరిచి, ''ఛీ ఛీ ఇది కాంభోజం కాదు'' అంటే - నన్ను మూర్ఖుడి క్రింద జమకట్టడం తప్ప - ఏమీ చెయ్యలేవు. కాబట్టి నువ్వు చూపించడమే కాక - చూడాలని అనుకునే నా ప్రయత్నమూ, చూసినదాన్ని నమ్మే చిత్తశుద్ధీ నా

దగ్గరుండాలి. పోనీ కదలలేని కాంభోజం వద్దు - కదలగలిగిన కాంభోజ రాజున్నాడు గదా, ఆయన్ని తెచ్చి చూపించు. ఆయనెం దుకు వస్తాడూ? మహా ధనవంతుడివి కాబట్టి నీకు దర్శనమిస్తాడు. మీ మహిష్మతీ రాజు ఏదో పెద్ద ఉత్సవం చేసి ఆహ్వానిస్తే - వస్తాడు. వచ్చి ఎవడికి పడితే వాడికి దర్శనమిస్తాడా? కాబట్టి మేము బుద్ధిమంతులమైతే - మీ మాటలు నమ్మి, కాంభోజమూ దాని రాజూ ఉన్నాడని నమ్మాలి. దూరంనుంచే నమస్కారం చేసి మా బ్రతుకులు మేము బ్రతకాలి. ఆ కాంభోజం విషయంలో మేమెంతో - కుదురుగా ఆలోచిస్తే, దేవుడి విషయంలో నువ్వూ అంతే!'' అన్నాడు పద్మపాదుడు.

సమరసేనుడికి ఏం చేయాలో తోచలేదు. ఇవ్వాళ తన వాదనాశక్తి యింత బలహీనమై పోయిందేమిటి? ఈ విషయం యింత తేలికా? సమరసేనుడాలోచిస్తూనే, ''పద్మపాదా! నువ్వేదో తర్క చమత్కారం చేస్తున్నావు. కాని, అలా కుదరదు. మా ఆదాయపు లెక్కల్లో కాంభోజం ఉంది. రాజుల లెక్కల్లో ఉంది. అక్కడినుంచి వచ్చిన రాయభారులున్నారు, ప్రజలున్నారు. ప్రముఖ నావికులూ, చిత్రకారులూ గీసిన కాంభోజ చిత్రపటాలున్నాయి. నువ్వు నమ్మకపోతే నాకేమీ నష్టం లేదు'' అన్నాడు.

పద్మపాదుడతడిని చూసి జాలిగా నవ్వాడు. ఆ నవ్వుకి సమరసేనుడు సిగ్గుపడ్డాడు. లవణగుప్తుడు చలించిపోయాడు.

లవణగుప్తుడు సమరసేనుడి వైపు తిరిగి, ''సమరసేనా! దేవుడున్నాడని చాలా గ్రంథాల్లో ఉంది. రాజుల చరిత్రలో కూడా ఉంది. దేవుణ్ణి దర్శించామనే దేవదూతలు, మహాభక్తులూ ఉన్నారు. దైవ చిత్రాలు గీసిన గొప్ప చిత్రకారులున్నారు. మనం నమ్మకపోతే వాళ్ళకీ నష్టం లేదు. నిజానికి కాంభోజాన్ని చూపించవలసిన అవసరం - ప్రత్యక్ష ప్రమాణవాదులమైన మనకి ఉంది. దేవుణ్ణి చూపించవలసిన అవసరం వాళ్ళకి లేదు'' అన్నాడు.

సమరసేనుడు ఆశ్చర్యంతో లవణగుప్తుణ్ణి చూడసాగాడు.

తిరిగి పద్మపాదుడు, ''సమరసేనా! కాంభోజానికి ప్రయాణ మైన నీ ఓడకి మల్లేనే, భగవంతుని దర్శనానికీ అనేక ప్రయ త్నాలు కావాలి. ఎడ్లబండి ఎక్కి, అలా ఎడారివైపు వెడితే కాంభోజం రాదు. దారిలో ఎడ్లు చచ్చి ఊరుకుంటాయి. కనీసం ఒంటెనెక్కితే గాంధారం చేరుకుంటావు. ఆతర్వాత శక, మల్ల, బర్బర, కిరాత, హారహూణ దేశాలు చేరుకుంటావు గాని కాంభోజం రాదు. దేనికైనా, దానికి తగిన ప్రయత్నం కావాలి. అలాగే భగవంతుణ్ణి దర్శించాలంటే - శమదమాదులు కావాలి. సత్య వాక్పాలన కావాలి. ధ్యానం చెయ్యాలి, తపస్సు చెయ్యాలి. భూతదయ ఉండాలి. భోగాలమీద మనస్సు నశించాలి. ఆ ప్రయత్నాలేమీ లేకుండా దైవదర్శనం కావాలనడం ఎలాంటిదో తెలుసా? వీధిలోని బిచ్చగాడు నీ అంతఃపుర సౌఖ్యాలు అనుభవించాలనుకోవడం వంటిది'' అని ఊరుకున్నాడు.

సమరసేనుడు నిశ్చేష్టుడైపోయాడు. లవణగుప్తుడు చేతులు కట్టుకుని నిలబడ్డాడు. అందరూ నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయారు.

ఎరుపు విరిగిన ఆకాశం నక్షత్రకాంతిలో నిర్మలంగా ఉంది. నర్మదలోని చేపలు మధ్యమధ్య పైకి ఎగిరి, తిరిగి నీళ్ళల్లో పడుతూ విచిత్రమైన శబ్దాలు చేస్తున్నాయి. నది ఒడ్డున ఉన్న చెట్లు గాలికి గలగలలాడుతున్నాయి. గూళ్లకి చేరుతున్న పక్షులు కిలకిలలాడు తున్నాయి. దుర్గయాశ్రమగిరి వెలిగించిన పెద్ద దీపపు కాంతిలో - అసలే ఎర్రనైన శంకరాచార్యుడి ముఖం మరింత ఎఱ్ఱనై జ్యోతిర్మండ లంలా ప్రకాశిస్తోంది.

అంతలో శంకరాచార్యుడు కంఠం విప్పి, ''నాయనా సమర సేనా!'' అన్నాడు. ఆ స్వరం వింటూనే లవణగుప్త సమరసేనులు పులకించిపోయారు. మండుటెండలో నిలబడ్డ వాడికి, గొడుగు పట్టి చల్లని మధురపానీయం అందించినట్లయింది.

శంకరాచార్యుడి కంఠం యిలా వినిపించింది, ''ఇంత దుర్లభ మనిపిస్తున్న ఈ దివ్యశక్తి మనం సంకల్పిస్తే, క్షణంలో దర్శనమిస్తుంది. ఎందుకంటే, అది ఎక్కడో లేదు. మనలోనే ఉంది. మన చుట్టూ ఉన్న ఈ సర్వ చరాచర జగత్తులోనూ ఉంది. ఒకనాడు కర్మశల్యానికి అంతుచూసిన ఈ దుర్గయాశ్రముడు దానిని సాధించాడు. శాస్త్రాధ్యయనంలో పారం ముట్టిన మరొక పండితుడు దాన్ని సాధిస్తాడు. నిత్య మహాభోగి అయిన ఒక మహారాజు దానిని సాధించగలడు. క్రాంతదర్శి అయిన ఒక మహాకవి దానిని సాధించగలడు. ధనార్జన విషయంలో అంతుచూసిన నీకు అది అసాధ్యం కాదు'' అన్నాడు.

శంకరాచార్యుడలా మాట్లాడుతూ ఉంటే, సమరసేనుడిలో చెప్పరాని మార్పు రాసాగింది. ఒక్కొక్క వ్యక్తి జీవితంలో ఒక్కొక్క మార్పు చాలా మెల్లిగా వస్తుంది. అదే మార్పు మరొక వ్యక్తిలో హఠాత్తుగా వస్తుంది. ఒక్కొక్కడు నానా అవస్థలూ పడి, పైసా పైసా కూడబెట్టి, వయసు మళ్ళే నాటికి ధనవంతుడౌతాడు. మరొకడికి అనుకోకుండా మహానిధి చేతికి తగిలి, చిన్నతనంలోనే ధనవంతుడౌతాడు. అదీ ఇదీ కూడా తరతరాలూ నిలబడవచ్చు, హఠాత్తుగా పోనూ వచ్చు. చూడ చూడగా, 'యీ మార్పులన్నీ యాదాలాపంగా జరుగుతున్నాయి' అనే నిర్హేతుకవాదం కన్నా, 'ఆయా జీవుల పురాకృతకర్మ పరిపాకం వలన జరుగుతున్నాయి' అనే సహేతుకవాదమే సమంజసంగా కనబడుతోంది.

చేతులు కట్టుకుని నిలబడిన సమరసేనుడితో శంకరాచార్యు

ఆంగ్లేయ చరిత్రకారులు, వారినే అనుసరిస్తున్న ఆధునిక చరిత్రకారులు ఆది శంకరుల కాలాన్ని క్రీ॥శ॥ 788 గా నిర్ణయించారు. పాశ్చాత్యులకు మన సంస్కృతీ పౌరాతన్యాన్ని ఒప్పుకోవడానికి మనసొప్పలేదు. బానిసలకు ఇంతటి మహోన్నతమైన సంస్కృతి చరిత్రకు అందని అనాది కాలం నుంచి ఉన్నదనే నిజం వారికి కొరుకుడు పడలేదు. అందువల్లనే మన చారిత్రక పురుషుల పౌరాతన్యాన్ని సాధ్యమైనంత కుదించడానికి ప్రయత్నం చేశారు. మన దురదృష్టవశాత్తూ ''వామాచారులైన'' (లెఫ్టిస్టులు) చరిత్ర కారులు నెహ్రూగారి కాలం నుండి ప్రభుత్వంలో ఆధిపత్యం చేయడం మొదలు పెట్టారు. వీరికి మన పూర్వ ఔన్నత్యం మీద నమ్మకం లేదు.

మన పురాణాలను, సంప్రదాయాలను, ఆధారాలను పుక్కిట పురాణాలుగా తేల్చివేస్తారు. సంబంధం లేని ఆధారాలను కంబోడియా నుండో, చైనా నుండో వీలయితే రష్యా నుండో పట్టుకుని వస్తారు. శంకరుల విషయంలోనూ, సరిగ్గా ఇదే జరిగింది. కంబోడియా శాసనం, శంకరులు తమ గ్రంథాలలో చెప్పిన విషయాలు మొదలుగా గల ఇర్రవై ఆధారాలను శంకరుల కాలం నిర్ణయించడానికి ప్రమాణాలుగా తీసుకున్నారు. సాంప్రదాయక చరిత్రకారులు ఆ ప్రమాణాలను అత్యంత సమర్థంగా ఖండించారు. ఇద్దరి వాదనలనూ విని నిర్ణయించేదెవ్వరు? కీ॥పూ॥ ఆరవ శతాబ్దం నుండి క్రీ॥శ॥ తొమ్మిదవ శతాబ్దం వరకు ఎవరికి తోచిన కాలం వారు చెబుతూనే ఉన్నారు.

అయితే శంకరుల నుండి ఈనాటి వరకూ అవిచ్ఛిన్న పరంపర చూపుతున్న పీఠాలు నాలుగున్నాయి. విచ్ఛిన్నమయిన పరపంపరతో ఇంకొక పీఠమున్నది. ఆధునిక పరిశోధకులు ఈ పీఠాల సంప్రదాయాన్ని ఎందుకు పరిగణనలోనికి తీసుకోరో అర్థం కాదు. ద్వారక, పూరీ, కంచి పీఠములవారు శంకరుల కాలాన్ని వారివద్దనున్న గురు పరంపర ఆధారంగా కీ॥పూ॥ 509 గా నిర్ణయించారు. శృంగేరీవారు మాత్రం 1954 దాకా శంకరుల కాలం కీ॥పూ॥ 44 అని చెప్పేవారు. ప్రస్తుతం వీరు శంకరుల కాలం కీ॥శ॥ 788 అంటున్నారని అర్థమవుతోంది. విచ్ఛిన్న పరంపర అయిన జోషీమఠంవారు కూడా శంకరుల కాలం కీ॥పూ॥ 509 గానే చెబుతున్నారు.

ద్వారకాపీఠం వారు ప్రస్తుతపు ఆచార్యుల వారితో సహా 80 మంది ఆచార్యుల పీఠాధిరోహణ, సిద్ధి వివరాలను చూపుతున్నారు. 18వ శతాబ్దము వరకు కంచిలో ఎంతమంది పీఠాధిపతులు చూ, బడ్డారో దాదాపు అంతే మంది ద్వారకలో కూడ ఉన్నారు. వీరి పూర్వ పీఠాధిపతులచే వ్రాయ బడిన గ్రంథంలో సుధన్వ మహారాజుగారి తామ్ర శాసనపు నకలు ముద్రించ బడినది. అందులో శంకరులు యుధిష్ఠిర శకం 2631 వైశాఖ శుక్ల పంచమి నాడు జన్మించినట్లు చెప్పబడింది. పూరీ మఠం నూట నలభై మంది ఆచార్యుల పేర్లను తెలియ చెబుతూ శంకరుల కాలం కీ॥పూ॥ 509 గా నిర్ణయించింది. కంచి పీఠము వారు 1524 - 39 లలో సర్వజ్ఞ శివేంద్రులచే వ్రాయ బడిన ''పుణ్యశ్లోక మంజరి'', సదాశివ బ్రహ్మేంద్రులచే వ్రాయబడిన 'గురు రత్నమాలిక' ఆధారంగా ప్రస్తుతము శంకర విజయేంద్రులతో సహా 70 మంది ఆచార్యుల వివరాలు అంద జేస్తూ శంకరుల కాలం క్రీ॥పూ॥ 509 గా నిర్ణయించారు.

చిక్కల్లా శృంగేరీ పీఠము వారు చెప్పే కాలంతో వస్తోంది. 1954 సం॥ వరకూ వీరు శంకరుల కాలం క్రీ॥పూ॥ 44 గా చెప్పారు. వీరి పీఠంతో సంబంధం ఉన్న కుడలి పీఠం వారు కూడా శంకరులాదిగా అర్వై ఏడు పీఠాధిపతుల వివరాలు తెలియ పరచి శంకరుల కాలం క్రీ॥శ॥ 44 గా నిర్ణయించారు. క్రీ॥పూ॥ 1844 లో ఒక కోర్టు అఫిడవిట్టులో అప్పటి శృంగేరీ యాజమాన్యము వారు వారి పరంపరలో రమారమి 2000 సం॥ల పూర్వమున్న శంకరుల కాలం నుండి అప్పటివరకూ 68 మంది ఆచార్యులున్నట్లు, వారి అధిష్ఠానములకు పూజ జరుగుచున్నట్లు వ్రాతపూర్వకముగా తెలియచేశారు. తరువాత ఏ కారణము చేతనో ఆ పీఠాధిపతుల పూజా పేటిక నుండి గ్రహించ బడినదని చెప్పబడిన పరంపరా విశేషములో ముప్ఫయి ఇద్దరు పీఠాధిపతుల పేర్లు మాత్రమే ఉదాహరించబడినవి.

1910వ సం॥లో అప్పటి శృంగేరి పీఠాధిపతులచే కాలడిలో వేయించబడిన శిలాశాసనం (ప్రస్తుతం తొలగించబడినది) ఆదిశంకరుల కాలం అప్పటికి 2000 సం॥ పూర్వముగా గుర్తించినది. అయితే తరువాత కాలంలో బహుశః 1967-68 లలో అప్పటి పీఠాధిపతులు పూర్వాపరాలను పరిశీలించి శంకరుల కాలం కీ॥శ॥ 788 గా నిర్ణయించారు. కాబట్టి శృంగేరీ పీఠము వారిచే చెప్పబడే కాలం వారి సంప్రదాయ పరంగా వచ్చినది కాదు.

''శృంగేరీ పరంపర-పరస్పర స్పర్ధకల ఇరువురి

మధ్యబడి- విచ్ఛిన్నము చేయబడినందున దానిని, దాని ననుసరించు వారిని ప్రమాణముగా అంగీకరింప వీలులేదని భారత చరిత్ర చతురానన, భారత చరిత్ర భాస్కర శ్రీ కోట వెంకటాచలంగారు స్పష్ట పరచారు. సందర్భానుసారంగా చెప్పవలసి వచ్చింది కాబట్టి వ్రాసానుగానీ, శృంగేరీ పీఠ చరిత్రను, ఔన్నత్యాన్ని కించపరచాలని కాదు. హైందవులందరికీ ఆ పీఠం పూజనీయమైనది.

అయితే ప్రసిద్ధ చరిత్రకారులు శ్రీ ఆర్.సి. మజుందార్ వేరే ఒక సందర్భంలో చెప్పినట్లు **"It is solemn duty of sristorian to state the truth, however, unpleasant and discreditable it might be to any particular class of community"**. యాతా వాతా చెప్పవచ్చిందేమంటే ఆదిశంకరుల కాలం క్రీ॥పూ॥ 509 అన డానికే ఎక్కువ ఆధారాలు ఉన్నాయి. శృంగేరీ పీఠము రెండవ ఆచార్యుల జీవిత చరిత్రను అత్యంత రమణీయముగా ఆంధ్రీకరించిన ప్రముఖ విద్వాంసులు, విమర్శకులు అయిన శ్రీ నాగపూడి కుప్పుస్వామయ్యగారు కూడ ఈ విధంగానే అభిప్రాయపడ్డారు. శంకరుల కాలం క్రీ॥పూ॥ 509 అనడానికి సంప్రదాయ చరిత్రకారులు కొన్ని తిరుగు లేని ఆధారాలు చెబుతున్నారు.

1. పైన చర్చించిన శంకర పీఠాల సంప్ర దాయం ప్రకారం (శృంగేరి మినహా యించి) శంకరుల కాలం కీ॥పూ॥ 509 అనడం సరిగా సరిపోతోంది. వారం దరూ కుమ్మక్కయి ఈ కాల నిర్ణయం చేశారనడానికి, వేరు వేరు చోట్ల వేరు వేరుగా పరిరక్షించబడిన సంప్రదాయాలవడానికి వీలులేదు.
2. ప్రాచీన శంకర విజయాలలో సూచించిన శంకరుల జనన కాలపు గ్రహస్థితి ఈ కాలానికే సరిపోతోంది. వేరే ఏ తేదీకి దగ్గరగా లేదు.
3. పతంజలి చరిత్ర ఆధారంగా గోవింద భగవత్పాదుల సిద్ధి క్రీ॥పూ॥ 493 గా నిర్ణయించబడినది. శృంగేరీ పీఠానికి సంబంధమున్న అభినవ విరూపాక్ష పీఠ ఆచార్యులు ఈ నిర్ణయం చేయడం విశేషం. ఈ నిర్ణయాన్ని అనుసరించి కూడా శంకరుల కాలం క్రీ॥పూ॥ 509 అని చెప్పుకోవడం సమంజసం.
4. జిన విజయానన్ననుసరించి కుమారిల భట్టు కాలం క్రీ॥పూ॥ 557 గా గుర్తించబడింది. కుమారిలభట్టు కంటె శంకరులు 48 ఏండ్ల చిన్నవారని శంకరవిజయాలు చెబుతున్నాయి.
5. కోట వెంకటాచలం గారు అనేక విధా లుగా శంకరుల కాలం క్రీ॥పూ॥ 509 గా నిర్ణయించారు. నేపాళ రాజుల వంశ చరిత్ర వారి శాసనాల ఆధారంగా పునరుద్ధరించి, వారి కాలాన్ని నిర్ణ యించి పురాణ ప్రమాణంతో బలపరిచారు. శంకరులు వృషదేవవర్మ కాలంలో నేపాళ దేశం పర్యటించినట్లు చెప్పబడింది. వృషదేవవర్మ కాలం కలిశకం 2554-2615 గా నిర్ణయించ బడింది. తద్వారా శంకరుల కాలం క్రీ.పూ. 509 అనటం సరిపోతుంది. వెంకటాచలంగారు భాగవతము, విష్ణు పురాణాలు మొదలైన పురాణాల ఆధా రంగా బుద్ధుని కాలనిర్ణయం, నాగార్జునుని కాలనిర్ణయం చేశారు. దానిబట్టి కూడా శంకరుల కాలం నిర్ణయించబడినది.
6. శంకరుని కాలంలో మగధరాజ్యపు రాజుగా చెప్పబడుతున్న ఆంధ్ర హాలుని కాలాన్ని బట్టి కూడా ఈ నిర్ణయాన్ని సమర్ధించవచ్చు.
7. ముఖ్యమైనదింకొక్కటున్నది. కాశ్మీరులో ఉన్న శంకరాచార్య పర్వతంపై నున్న శంకరాచార్య దేవాలయం క్రీ॥పూ॥ 367 లో కాశ్మీర రాజు గోపాదిత్యునిచే కట్టబడింది. దీని పునరుద్ధరణ క్రీ॥పూ॥ 220 లోను కీ॥శ॥ 600 లోనూ జరిగింది. దీనినిబట్టి శంకరుల కాలం క్రీ॥పూ॥ 367 కన్నా ముందు అయి ఉండాలని ఋజువవు తోంది.

అయితే ఒకే శంకరుడు అనేక కాలాల్లో ఉన్నారనడానికి తగిన ఆధారాలు కనిపించడానికి కారణం ఏమిటి? బౌద్ధ గ్రంధాలలో రెండవ శతాబ్దంలో ఉన్న బౌద్ధాచార్యునికీ, ఆరవ శతాబ్దంలో ఉన్నారని చెప్ప బడుతున్న ఇంకొక బౌద్ధాచార్యునికీ శంకరులనే బ్రాహ్మణ సన్యాసి సమకాలీనునిగా చెప్పబడింది. ఇదెలా సాధ్యం?

బౌద్ధంలో కూడ అనేక కాలాల్లో ఉన్న నాగార్జునాచార్యులందరినీ నాగార్జునా చార్యుడనే పిలుస్తున్నారు. ప్రస్తుతం లామా లను చూడటం లేదా? అయితే ఆదిశంకరుల నుండి ఇప్పటి వరకు అనేక పీఠాలలో అనేక కాలాల్లో శంకరతుల్యులైన మహామహు లున్నారు. శంకర పీఠాలలో వారినందరినీ శంకరాచార్యుల వారనే కదా పిలుస్తున్నాం. మరి ఈ ప్రసిద్ధులైన శంకరాచార్యుల ప్రశంస అనేక గ్రంధాలలోను, శాసనాల్లోను ఉండటం సహజం. కాబట్టి ఇవన్నీ కట్టు కథలని త్రోసిపుచ్చనక్కర్లేదు. అయితే ఈ మహాత్ముల కాలంతో ఆదిశంకరుల కాలాన్ని పొరబడ టమే ప్రమాదం. ఈ ప్రమాదం ధీమంతులైన మహా పురుషుల విషయంలో కూడా జరిగింది. ఏం చేస్తాం! **''ప్రమాదో ధీమతామపి''**.

- చల్లా విశ్వనాథశాస్త్రి

ఈ నవల ఎందుకు?

• ఫిబ్రవరి సంచికలో శ్రీ చల్లా విశ్వనాథశాస్త్రి గారి లేఖ చూశాను. చాలా ఆనందం కలిగింది. వారు శంకర వాఙ్మయాన్ని ఎంతో అధ్యయనం చేశారు.

నావంటివాడు, ఇటువంటి విషయం మీద, ఒక నవల వ్రాశాడూ అంటే – అటువంటి వారి దృష్టికి రాకుండా ఉండదు; ఆందోళన కలుగకా మానదు. ఎందుకంటే – ఆది శంకరుల పరకాయ ప్రవేశం, ఎంత జగత్ప్రసిద్ధమైన కథో, అంత విషమ చర్చలకు గురైన కథ కూడానూ. దానిని నవలా వస్తువుగా స్వీకరించడమంటే – క్రింద ప్రళయ భయంకరమైన మంట మండుతుండగా, పై కొద్ది ఎత్తులో ఇనప తీగ మీద నడవడం వంటిది. తొందరపడితే జారతాం – అలసిస్తే, తీగ వేడెక్కిపోతుంది. అందుచేత వారికి ఆందోళన కలగడం సహజం. నా మీద వారికి ఉన్న అభిమానం అలాంటిది. దానికి సర్వదా కృతజ్ఞుడిని.

ఐతే, వారికి కలిగిన సందేహాల వంటివే ఒకప్పుడు నాకూ కలిగాయి. ఉభయ భారతీదేవి సరస్వతీ దేవి యొక్క అపరావతారమనీ, మండనమిశ్రుడు (తరువాత ఈయనే సురేశ్వరాచార్యుడు) బ్రహ్మాంశ సంభూతుడనీ, ఆదిశంకరులు సాక్షాత్తూ శంకరావతారమనీ అంటారు పెద్దలు. అలాటి వారి మధ్య అర్థం లేని ఈ కామ శాస్త్ర చర్చ ఏమిటి? దానికి తోడు పరకాయ ప్రవేశం, శృంగార లీలలు. ఈ గోలంతా ఏమిటి? పోనీ, ఇవ్వన్నీ ప్రక్షిప్తాలు అని, కొట్టి పారేద్దామా అంటే – కథలోకి చరమ భాగంగా చెప్పబడుతున్న నృసింహ కరావలంబ స్తోత్రంలోని ''సంసార'' శబ్ద మర్మం ఏమిటి? సంసారం అంటే జన్మ – అనే అర్థంతో సమర్థించుకున్నా, ''మారోగ్ర భీకర మృగ'', ''అనంగ పుష్ప'' వంటి శబ్దప్రయోగ ప్రయోజనం ఏమిటి? అసలు పరకాయ ప్రవేశం ఏమిటి? ఆలోచిస్తూంటే!'' ఇలా అడుగడుగునా సందేహాలు, సందేహాల వెంట సమాధానాలు – సమాధానాల లోంచి మళ్ళీ సందేహాలు, మళ్ళీ వాటికి సమాధానాలు! అందుకే ఈ నవల!!

విశ్వనాథశాస్త్రి గారు సూచించినట్టుగా, ''శృంగార లీలలలో అద్వైత పరమార్థాన్ని సూచించడం కూడా ఈ నవల యొక్క ప్రధానోద్దేశ్యాలలో ఒకటి. అందులో ఎంత వరకు కృతకృత్యుడనయ్యానో ఆసాంతం, పరీక్షించి తెలియజేయవలసిందిగా పెద్దలందరినీ ప్రార్థిస్తున్నాను. –రచయిత

డిలా అన్నాడు, ''కంటికి కనిపించే ఈ సృష్టి అంతా పంచభూతాలతో కూడినదే. శరీరం కూడా పంచభూతాలతో కూడినదే. బయట కనిపించే పంచభూతాలూ – భూమి జలం నుంచీ, జలం అగ్ని నుంచీ, అగ్ని వాయువు నుంచీ, వాయువు ఆకాశం నుంచీ పుట్టాయి. ఆ నాలుగూ ఆకాశంలో ఇమిడి, ఆకాశంలో కదులుతున్నాయి. ఆకాశాన్ని మించి బయట మరేదీ కనబడటం లేదు. అలాగే శరీరంలోని పంచభూతాలు కూడా. కాని శరీరంలో పంచభూతాలను మించి, 'నేను' అనే భావం ఒకటి అధికంగా ఉంది. ఆకాశంతో సహా అన్నీ ఈ 'నేను' అనే భావంలో కదులుతున్నాయి. అలాగే బయటి ఆకాశం కూడా దేనిలోనో కదులుతూ ఉండాలి కదా! అదేమిటి?

మనిషి చనిపోయినప్పుడు ఈ 'నేను' విడిపోయి, శరీరంలోని పంచభూతాలు బయటి పంచ భూతాల్లో కలిసిపోతున్నాయి. అలాగే ఈ శరీరంలోని 'నేను' కూడా 'బయటినేను'లో కలిసిపోతూ ఉండాలి. ఎందుకంటే శరీరంలో 'నేను'ను మించి మరేదీ లేనట్లుగా, బయట కూడా 'నేను' అనేదే ఆఖరుది. మనిషి మరణించినప్పుడు, ఆ 'నేను', ఈ 'నేను' ఏకమై పోతున్నాయి. అంతా ఒకటై పోతోంది. ఎన్నిసార్లు ఎన్ని జన్మలెత్తినాయింతే! జన్మ అనేది చిన్న మాయ! మృత్యువనేది పెద్ద మాయ. జన్మ అనేది జీవుడు. మృత్యువు అనేది బ్రహ్మ. అంతా ఒకటే. అందుకే వేదం 'అహం బ్రహ్మాస్మి' అని చెప్పింది. 'ఆత్మవత్ సర్వభూతాని' – అని అంటే, అన్ని ప్రాణులూ తన వంటివే అనేకాక, అన్ని భూతములూ ఆత్మ వంటివే అని అర్థం. ఈ ఐహిక సూత్రాన్ని పారమార్థిక సూత్రంగా మలుచుకో! జగమంతా నీవంటిదే అనుకో! బ్రహ్మసాక్షాత్కారం అవుతుంది. ఇంతకు మించిన దైవభావన లేదు'' అన్నాడు.

సమరసేన లవణగుప్తులిద్దరూ మహానందంతో శంకరాచార్యుడికి సాష్టాంగ నమస్కారం చేశారు. చంద్రమౌళీశ్వరుని మీద నున్న రెండు బిల్వ దళాలు, యిద్దరికీ చెరొకటీ యిచ్చాడు ఆచార్యుడు.

ఇద్దరూ అతి భక్తిగా ఆ బిల్వదళాల నందుకున్నారు.

ఆ రాత్రి సమరసేనుడి రథంలో గీర్వాణ భారతి చిత్ర చిత్రంగా నృత్యం చేసింది. ఆ నాట్యవేగానికి, ఆమె మొలనూలి ఘంటలు చకచ్చకచ్చలచ్చలత్కింకిణీరణిత వియదధ్వములై, ధణంధణద్రణద్రణత్కుంకుణుగత వాయువర్త్మములై, తళత్తళత్కనత్కనకవర్ణవిదళితాగ్ని మార్గములై, చిత్రవిచిత్ర నాట్యనాద కాంతులతో కదలాడిపోయాయి. ఆ కదలికలతో విగళిత బంధమైన ఆమె మొలనూలు వదులై, జలపాతంవలె జలజల జారి, దేవి సువర్ణ చీనాంబరం ఫెళఫెళమంటూ ధాత్రీ పర్యంత మవదుకదా! అయినా, రసమధ్యమ అయిన ఆ దేవీ పరామర్శ కవీశ్వరునకు కష్టమూ కాదు. పరమేశ్వరునికి నష్టమూ లేదు. సమరసేనుడి ''సార్థవాహి'' మాహిష్మతివైపు దూసుకుపోయింది. (సశేషం)

అన్నమయ్య పదాలలో శాస్త్ర రహస్యాలు

డా॥ ముదివేడు ప్రభాకరరావు

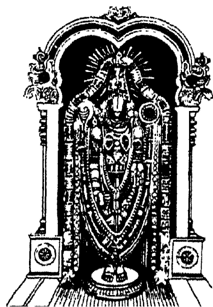
తత్త్వం ఆధ్యాత్మికం దృష్ట్వా
తత్త్వం దృష్ట్వాని బాహ్యతః ।
తత్త్వీభూత స్తదారామ
స్తత్త్వా దప్రచ్యుతో భవేత్ ॥

-మాండూక్యోపనిషత్ (II-38)

తనకు లోపల, వెలుపల ఉన్న ప్రపంచాలలోని తత్త్వాన్ని తెలుసుకున్నవాడు, తానే ఆ తాత్త్విక సత్యమై, అందులో నిమగ్నుడై ఆనందాన్ని అనుభవిస్తున్నాడు. అట్టి ఆనంద స్థిరుడైనవానిని ఎవ్వరూ దానినుండి విడదీయలేరు.

అన్నమయ్య అభిరుచి సహజంగా ఆధ్యాత్మికమే! అంటే, నిసర్గమైన అనన్యభక్తియే అన్నమయ్య అభిరుచి. తాను ''వేంకటశైల వల్లభరతి క్రీడా రహస్యాలు'' గా వేలకొలది శృంగార సంకీర్తనలు వ్రాసినా, ''శ్రీవేంకటపతియే పరతత్త్వము నాకు'' అని కొన్నివేల అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు వ్రాసినా, ఆ అభిరుచి యొక్క మూలకందం ఆయనకు పుట్టుకతో వచ్చిన ఆధ్యాత్మిక జిజ్ఞాస! దీనివల్ల, ''అభిరుచి'' అనేది కవియొక్క రక్తనిష్ఠమైన గుణమని స్పష్టమౌతోంది.

అన్నమయ్య మొట్టమొదట దార్శనికుడైన కవి. ఆ తర్వాత వాగ్గేయ కారుడు. ఈ ''కవి - వాగ్గేయకారుని'' లో ఒక తత్త్వజిజ్ఞాసువు దాగివున్నాడు. అందుకే, ద్వంద్వాత్మకమైన, చీకటి వెలుగులతో కూడిన, సుఖదుఃఖమయమైన ఈ మానవ జీవితాన్ని ప్రతిబింబించే, వ్యాఖ్యానించే శృంగార, అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు వ్రాసి, ఈ రెండు భిన్నమార్గాలను ''మధుర భక్తి'' సంప్రదాయంలో నడిపించినా, సాధకుడైన భక్తుడు తన లోపలి తత్త్వమైన అంతర్యామి

అన్నమయ్య భక్తిసూత్రం- అంతర్యామి, అర్చాతత్త్వాల సమన్వయం

లక్షణాన్ని అవగాహన చేసుకోనిదే, ఈ లోకంలో కంటికి కనబడే విగ్రహరూపం ధరించిన ''అర్చా తత్త్వం'' అవగతం కాదని అనేక సంకీర్తనలలో హెచ్చరించాడు. అంటే బాహ్యంగా కనబడే లోకస్వభావానికీ, ఆంతరమైన అంతర్యామికీ సమన్వయం ఉండాలని ఆక్రోశించిన మొట్ట మొదటి ''అనుష్ఠానవేదాంతి'' అన్నమయ్యగా కనబడుతాడు.

భారతీయ సంప్రదాయంలోని ''భక్తి యోగాన్నీ'' శ్రీవైష్ణవ సంప్రదాయం ప్రసాదించిన ''మధురభక్తి'' నీ స్వకీయానుభూతిచే రంగరించి, మన లోపల, వెలుపలగా ఉండే అంతర్యామి, అర్చాతత్త్వాలకు సమన్వయం సాధించి, ప్రథమాంధ్ర వాగ్గేయకారుడై పద కవితా సామ్రాజ్యంలో పట్టాభిషిక్తుడైనాడు అన్నమయ్య!

అంతర్యామి స్వరూపం :

శ్రీ వైష్ణవ సంప్రదాయాన్ననుసరించి భగవంతునికి ఐదు స్థితులు (Five manifestations of God) చెబుతారు. అవి పర, వ్యూహ, విభవ, అంతర్యామి, అర్చాస్థితులు. ఆరవ స్థితి కూడ అంగీకరిస్తారు. అది ఆచార్యరూపమైన అవతరణం.

'పర' మంటే శ్రీ వైకుంఠమందలి శుద్ధ సత్త్వమయమైన, షాడ్గుణ్యప్రపూర్ణమైన పర వాసుదేవస్థితి. నిత్యులు ముక్తులే ఈ స్థితిని దర్శించగలరు. బద్ధులైన సంసారిచేతనులకిది ఊహకందని విషయం.

'వ్యూహ' మంటే వాసుదేవ, సంకర్షణ, ప్రద్యుమ్న, అనిరుద్ధ వ్యూహాలు. ఇవి పాంచరాత్రాగమ ప్రసిద్ధమైనవి. విశిష్టాద్వైతంలో ఈ వ్యూహ నిర్మాణపద్ధతి జీవుడు క్రమంగా అధిరోహించే సోపానాల వరుస. తాత్త్వికమైన ఈ గహన విషయం సామాన్యులకు తెలిసేదికాదు.

'విభవ' మంటే లోకంలో ధర్మగ్లాని సంభవించినప్పుడు దుష్ట శిక్షణ, శిష్ట రక్షణార్థం సర్వేశ్వరుడు వైకుంఠంలోని నిత్యవిభూతి నుండి ఏదో ఒక రూపాన్ని ధరించి లీలా విభూతి లోనికి వస్తాడు. దీన్నే అవతార మంటారు.

భాగవతం, భగవంతుని ఏకవింశతి

అవతారాలను చెప్పింది. అందులో కొన్ని అంశావతారాలు. కొన్ని పూర్ణావతారాలు. దశావతారాలు ప్రసిద్ధమైనప్పటికీ అందులో మానవాకృతుల్ని దాల్చిన శ్రీరామ, శ్రీకృష్ణావతారాలే సంపూర్ణావతారాలు. వీరిలో రాముడు మాయా మానుష విగ్రహుడైతే, కృష్ణుడు లీలామానుష విగ్రహుడు.

శ్రీరామ, కృష్ణులను అవతార పురుషులుగా వారి సమకాలంలో గుర్తించిన వారిని వేళ్లమీద లెక్కపెట్టవచ్చు. అంటే, భగవంతుని అవతారాలు సైతం మానవస్వభావాన్ని సంపూర్ణంగా మార్చలేకపోయాయని స్పష్టమౌతున్నది.

'అంతర్యామి' అంటే, చరాచరాత్మకమైన జగత్తునందంతటా వ్యాపించియున్నవాడని అర్థం. దీనినే 'వాసుదేవ' తత్త్వమంటారు. 'భగవాన్ వాసుదేవశ్చ కీర్త్యతేஉత్ర సనాతనః' సనాతనమైన వాసుదేవ పర బ్రహ్మమే మహాభారతంలో కీర్తింపబడిందని వ్యాస మహర్షుల వాక్కు.

'విష్టభ్యాహమిదం కృత్స్నమేకాంశేనస్థితో జగత్' (భగవద్గీత 10-42) నేను అంతర్యామి రూపంలో ఈ జగత్తునందెల్ల వ్యాపించియున్నాను. 'సర్వస్యచాహం హృది సన్నివిష్టః' (గీత 15-1) సకలప్రాణి సమూహం యొక్క హృదయాలలో నేనున్నాను. 'ఈశ్వరస్సర్వభూతానాం హృద్దేశేஉర్జున తిష్ఠతి. (గీత - 18-61) సర్వ ప్రాణికోటుల హృదయాలలో నివసించునది నేనే. 'తమేవ శరణం గచ్ఛ సర్వభావేన భారత' (గీత 18-25) 'అంతర్యామిగా నున్న నన్ను శరణు పొందుము. నీకు శాశ్వతమోక్ష పదవి లభించును' అని ఉపదేశించాడు గీతాచార్యుడు.

భగవంతుడు తనలోనే ఉన్నాడన్న అభిజ్ఞ సామాన్యజీవులకు కల్గడం కష్టం. తెలిసినవారు ఉపదేశించినా అవ్యక్తతత్త్వమైన ఈ అంతర్యామిని ఉపాసించడం మరింత కష్టం. మరి, భగవంతుని సులభంగా దర్శించడం ఎలా?

'అర్చ' అంటే భక్తుడు అర్చించుకోవడానికి వీలుగా విగ్రహరూపంగా వెలసిన మూర్తి విశేషం. నిరాకారం నిర్గుణం అవ్యక్తమైంది అంతర్యామి తత్త్వమైతే, సాకారం సగుణం వ్యక్తమైంది అర్చాస్వరూపం. ఈ ఉపాసనలు రెండూ వైదిక మార్గాలే అయినప్పటికీ సాధకునికి సాకారోపాసనమే సులభతరమైంది.

క్లేశోஉధికతరస్తేషా మవ్యక్తా సక్తచేతసామ్।
అవ్యక్తా హి గతిర్దుఃఖం దేహవద్భి రవాప్యతే॥
(గీత 12-5)

''అవ్యక్తతత్త్వం అవాఙ్మానస గోచరం కాబట్టి, అలాంటి ఉపాసకులైన ముముక్షువులకు క్లేశం ఎక్కువ. వారికి ముక్తి లభించదని కాదు. లభిస్తుంది. కాని, అది మిక్కిలి కష్టం మీద గాని లభించదు.''

భగవద్విభూతి సాకారమైనప్పుడు సాధకుని దేహేంద్రియ మనోబుద్ధులకు అందుతున్నది కాబట్టి, ఎక్కువ కష్టం లేకుండా శీఘ్ర ఫలకారి అవుతోంది. దీన్నే, అర్చావతార సౌలభ్యమని పిలుస్తారు.

ఇంతవరకు చెప్పింది రూప విషయం. జగత్తు నామరూపాత్మకమైంది కాబట్టి 'నామము' (పేరు) కూడ అర్చాతత్త్వం క్రిందే వస్తుంది.

భగవంతుని తత్త్వం ఆయన వివిధ నామధేయాలలో నిక్షిప్తమై వుందని దర్శించిన మహర్షులు వేదాల సార భూతంగా వున్న వివిధ నామధేయాలను క్రోడీకరించి సాధకుల కుపాదేయంగా స్తోత్రరూపంగా అందించారు. అవే, విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రం, శివసహస్ర నామ స్తోత్రం- యిత్యాదులు. ఈ నామ మహిమను ఆధారం కొనియే 'నామ సంకీర్తనం' 'నామ సిద్ధాంతం' అనే శాఖ భక్తి ఉద్యమంలో బయలుదేరింది. అద్వైతులుసైతం సగుణోపాసనను చేపట్టి నామసిద్ధాంత ప్రచారానికి నడుం కట్టారు.

సరిగ్గా, ఈ కోవకు చెందినవాడే అన్నమయ్య. జన్మతః స్మార్తుడైనా చిన్నతనంలోనే భగవన్నామహిమ తెలిసినవాడై తిరుమలపై ఘనవిష్ణువువద్ద వైష్ణవం స్వీకరించినది చాలక, అహోబలంలో ఆదివణ్ శఠకోపయతి వద్ద ద్వాత్రింశత్ అక్షరాత్మకమైన నృసింహ మంత్రాన్ని ఉపదేశం పొందాడు. వైష్ణవ సంప్రదాయ గ్రంథాలను అధ్యయనం చేశాడు. శ్రీ వేంకటపతియే పరతత్త్వమని తెలుసుకొన్న అన్నమయ్య నామసంకీర్తనమే మోక్ష సాధనంగా గ్రహించి వేలకొలది సంకీర్తనలు రచించాడు.

అన్నమయ్య సమన్వయం: 'అంతర్యామి' అనే పేరే అది 'లోపలి తత్త్వ'మని తెలియజేస్తున్నది. 'అర్చా' అనే పేరు ''అర్చించుకొనే విగ్రహం' అని చెబుతున్నది.

అనిర్వచనీయమైన భగవత్తత్త్వాన్నీ, సౌందర్యాన్నీ 'అర్చ'గా రూపొందినవాడు, ఆయన అనంత కళ్యాణ గుణగణాలను 'నామ సంకీర్తనం'గా పాడుతూ ఆరాధించేవాడు మానవుడు.

వీడు సాధకుడైన భక్తుడని ఎప్పుడు పిలువబడుతాడంటే- అంతర్యామి తత్త్వానికీ, అర్చాతత్త్వానికీ మధ్య ''భక్తి'' అనే సేతువును నిర్మించుకో గలిగినప్పుడే! అప్పుడే, ఆ భక్తుడైన సాధకునికి 'సమన్వయజ్ఞానం' లభించి ఆనందం పొందగలుగుతాడు. అదే ఆనందనిలయుడైన శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి దర్శనం!

మనసుకు, మాటకు, చేతకు ముడివేయగల్గిన త్రికరణ శుద్ధిగల సాధకునికే నామ సంకీర్తనంచేత అర్చామూర్తిని ఆరాధించిన ఫలం లభిస్తుంది. దీనికి ఏకైకమైన ఉదాహరణ ఆముక్తమాల్యద లోని మాలదాసరి. ఇతడు వరాహపురాణకాలం వాడు కాగా, క్రీ.శ. 15వ శతాబ్దంలోని తాళ్లపాక అన్నమాచార్యులు రెండవ వాడుగా గుర్తింపబడుతున్నాడు.

(ముగింపు వచ్చే సంచికలో)

ప్రకృతి - ఉగాది

శ్రీమతి పరిమళా శ్రీధర్

ఎన్నో ఏళ్ళ తర్వాత ఈసారి ఉగాది పండుగకి పుట్టింటికి వచ్చాను. నా ఊరు, నేను పుట్టి పెరిగిన ఇల్లు, పరిసరాలు చూస్తుంటే ఎంతో ఆనందంగా ఉంది. తెలతెలవారుతుండగా లేచి, నా నేస్తం వేపచెట్టు క్రిందకు వెళ్ళి కూర్చున్నాను. చెట్టు మాదైనా సగానికి పైగా కొమ్మలు మా ప్రక్కింటికి విస్తరించి ఉంటాయి. అబ్బ ఈసారి పండక్కి వేపపువ్వు కోసం వారం రోజుల వేట అక్కరలేదు. ఎంచక్కా నా వేపచెట్టు పండక్కి చిగుర్లు, పూలతో సిద్ధంగా ఉంది. ఆ చెట్టును చూస్తూ ఉంటే తీపి జ్ఞాపకాలు చుట్టుముట్టుతూ, నన్ను, నా మనస్సుని బాల్యంలోకి లాక్కు వెళ్ళాయి.

''చెట్లన్నీ చిగురించేకాలం
వసంత ఋతువు.''

అంటూ ఆరు ఋతువులని వర్ణించే పాటని రాగయుక్తంగా పాడుతూ, ఎలా అభినయించాలో కూడా ఆరోజు బడిలో నేర్పించారు. ఆ పాటని తలచుకొంటూ భుజంమీది నుంచి జారిపోతున్న సంచిని సరిచేసుకొంటూ, దారిలోని చెట్లనన్నిటినీ నిశితంగా పరిశీలిస్తూ ఇంటికొచ్చాను. పలక, బలపం సంచిని అరుగుమీదే పెట్టి, ముందున్న వేప చెట్టుని చూశాను. ఆకులన్ని రాలిపోయి, ఉట్టి కొమ్మలతో ఉంది. పరిగెత్తుకొంటూ, అమ్మ దగ్గరికి వెళ్ళి, ''అమ్మా! ఇది శిశిర ఋతువా! ఆకులన్నీ రాలిపోయాయి! మరేమో వసంత ఋతువులో ఈ చెట్టు మళ్ళీ చిగురిస్తుంది కదూ! అంటూ నేనారోజు తెలుసుకొన్న విషయాలన్నీ అమ్మతో చెప్పాను.

''చిట్టి తల్లీ! వేపచెట్టు చిగురించడమే కాదు, వేపపూలు కూడా వస్తాయి. అప్పుడే ఉగాది పండుగ వస్తుందని చెప్పింది అమ్మ. అప్పట్నుంచి వేపచెట్టుకి వేపపూలు వచ్చాయంటే చాలు, ఉగాది పండుగ వస్తోందని సంబరపడేవాళ్ళం.

రాత్రిళ్ళు మేమంతా ఆరుబయట పడుకొనేవాళ్ళం. తెల్లవారుతోందంటే చాలు. కూ... కూ.. అనే కోకిలమ్మ కమ్మని పాటతో మెలకువ వచ్చేది. నిండుగా కప్పుకొన్న దుప్పటిని కాస్త తొలగించి, ఆకుల గుబుర్లలో ఆ కోకిలమ్మ ఎక్కడ దాగుందో చూడాలని ప్రయత్నించేవాళ్ళం. కాని కనిపించేది కాదు. అది కూ... అంటే బదులుకు మేము కూ... అంటూ అనుకరించేవాళ్ళం. అది మళ్ళీ కూ... అంటే మమ్మల్ని అది ఇంకో కోయిల అనుకొని భ్రమపడుతోందని ఊహించుకుంటూ ఇంకా బిగ్గరగా కూ... కూ... అంటూ పాడేవాళ్ళం. మా అల్లరి అమ్మకి ముచ్చటగా అనిపించేది కాబోలు కిలకిలా నవ్వేది.

ఋతువులు మారుతూ సంవత్సరాలుగా దొర్లిపోయాయి. కాని బాల్యంలో ప్రకృతికి నాకు, ఏర్పడ్డ అనుబంధం కొనసాగుతూ మరపురాని మధురానుభూతులుగా నాలో చెరగని ముద్ర వేయసాగాయి.

కాలేజీ చదివే రోజుల్లో పండగరోజు అమ్మ తెల్లవారుఝామున నాలుగింటికే నిద్రలేపేది. మమ్మల్నంతా పేరు పేరునా తట్టిలేపి, తలంటు పోసేది. జుట్టుకి సాంబ్రాణి పొగవేసి, చిక్కుతీసి, జడవేసి తల నిండా పూలు పెట్టేది. దేవుడి ముందుంచిన క్రొత్త బట్టల్ని మా అందరికిచ్చి వేసుకోమనేది. చిన్నాలంపట్టి పరికిణీ, జాకెట్టు, ఓణీ, మెడలో ఒంటిపేట గొలుసు, చెవులకి జూకాలు, చంపస్వరాలు,

గోరింటాకు పెట్టిన చేతులకి గలగలమనే గాజులు, పసుపు రాసిన పాదాలకి గజ్జెలు. నిలువుటద్దం ముందు నిలబడి చూసుకొంటూ ఎంత అద్భుతంగా ఉందో అనుకొంటూ, జడని ముందుకి వేసుకొని, మళ్ళీ ఒకసారి చూసుకోవడం. సాంబ్రాణి, మల్లెపూల వాసనలతో త్రాచు పాములాంటి జడ గుప్పుమనేది. అందరం అమ్మ ముందుకు వెళ్ళి నిలబడేవాళ్ళం. మమ్మల్ని మురిపెంగా చూస్తూ ''ఈరోజు సంవత్సరాది. పోట్లాడుకోరాదు, ఏడవరాదు, అందరూ కలసి, మెలసి సంతోషంగా ఉండాలి. తెలిసిందా'' అని గుర్తుచేసేది. ప్రతి ఏటా ఉగాదిరోజున ఈ మాటలు అమ్మనోట విన్నా ఏ ఏటికాఏడు ఆ మాట క్రొత్తగానే అనిపించేది.

అందరం కలసి వేపపూత తేవడానికి వెళ్ళేవాళ్ళం. తమ్ముడు చెట్టు ఎక్కితే ఎక్కడ క్రిందపడతాడో అని భద్రం, జాగ్రత్త అని చెబుతూ భయం భయంగా చూస్తూ నిలబడేవాళ్ళం. ఈ ముచ్చటంతా ఈ వేపచెట్టు దగ్గరే. తాజా పూలతో చేసిన వేపపచ్చడి, షడ్రుచులతో ఎంత రుచి! ఉగాది పండుగంటే చాలు క్రొత్త బట్టలు, పిండి వంటలు క్రొత్త చింత పండు, అప్పుడే వస్తున్న మామిడి పిందెలు, క్రొత్త చిగుళ్ళు వేపపువ్వు అంటూ అంతటా క్రొత్తదనం.

సంప్రదాయం పేరిట సంవత్సరాది రోజు వేపపచ్చడితో జీవితాన్ని అన్వయించి, జీవితమంటే ఏమిటో వివరించడం మన ఉగాది పండుగ ప్రత్యేకత. నిజంగా ఎంత విశిష్టమైనది మన సంప్రదాయం.

★ ★ ★

అక్కయ్యా! అప్పట్నుంచి ఆ చెట్టునే చూస్తూ కూర్చొని ఉన్నావు. గత స్మృతులా అంటూ వచ్చి కూర్చున్నాడు నా తమ్ముడు. ''అన్నట్లు నీకో విషయం చెప్పలేదు. చెబితే బాధపడతావేమో. మన ప్రక్కింటి వాళ్ళ పోరు పడలేక ఈ చెట్టుని కొట్టించేస్తున్నాం'' అన్న మాటలు వినగానే ఉలిక్కిపడ్డాడను.

''నమ్మలేకపోతున్నావు కదూ! ఏం చేసేది? వాళ్ళు ఇల్లు కడతారట. పండుగయిన తరువాత కొట్టించేస్తామని మాటిచ్చాం'' వింటూ ఉంటే మనస్సు చివుక్కుమన్నది.

''మా సిటీలోనే ఇలా అంటే, ఈ ఊర్లో కూడా అంతేనా!'' అన్నాను బాధగా. నువ్వింకా ఏ లోకంలో ఉన్నావు? అన్నిచోట్ల ఇంతే. ఎవరి అవసరాలు వాళ్ళవి. మనమేం చెయ్యగలం చెప్పు'' అంటూ లోపలికి వెళ్ళాడు.

ఒక్కసారి తనివితీరా నా వేపచెట్టుని చూశాను. చెట్టునిండా ఆకులు, పూలతో కళకళలాడుతూ వసంతలక్ష్మికి స్వాగతం పలకడానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్లుంది. కోకిలమ్మ కూ... కూ... అంటూ కమ్మగా పాడుతూ ఉగాది తల్లిని ఆహ్వానించడానికి అభ్యాసం చేసుకొంటోంది కాబోలు. కన్నీరు నిండిన కళ్ళకి అంతా మసగ్గా కనిపిస్తోంది.

''నేస్తమా! ఎందుకా కంట తడి? ప్రకృతిని పరికించి, ఆనందానుభూతుల్ని పొందే సంస్కారానికి మనిషి దూరమవుతున్నాడు. యాంత్రిక యుగంలో యంత్రాలతో పాటు తాను ఓ యంత్రంగా మారిపోతున్నాడు. పండుగ రోజు వేప పచ్చడి కూడా అంగళ్ళలో అమ్మితే బాగుండునని ఆలోచించే స్థితికి వచ్చాడు. ఎక్కడ చూసినా వేగం, వేగం. కాని, ఈ మార్పులన్నీ తాత్కాలికమే. మళ్ళీ మమ్మల్ని వెతుక్కుంటూ రాకమానదు మానవజాతి. అప్పుడు కలుసుకొందాం. బాధపడకు'' అంటూ నా నేస్తం, నా వేపచెట్టు నాకు ధైర్యం చెబుతున్నట్లనిపించింది. ✷

మన పద్యం

కమలనయన! నీవు కలచోటు సరసంబు
నీవు లేనిచోటు నీరసంబు
కంబుకంఠి! నీవు కలవాడు కలవాడు
లేనివాడు నీవు లేనివాడు

ఇది శ్రీనాథుని పద్యం 'కాశీఖండం' అనే గ్రంథములోనిది.

దక్షిణాపథానికి వచ్చిన అగస్త్య మహర్షి 'కొల్లాపురి' క్షేత్రానికి వచ్చి, అక్కడ వెలసి ఉన్న శ్రీమహాలక్ష్మిని దర్శించి, భక్తి పారవశ్యంతో స్తోత్రించాడు.

ఆ స్తోత్రంలో భాగమిది.

''పద్మములు వంటి కన్నులు కల తల్లీ! నీవున్న చోట సరసం, నీవులేని చోట నీరసం; శంఖము వంటి కంఠం కల దేవీ! నీవున్న వాడే ఉన్నవాడు, నీవు లేనివాడే లేనివాడు.''

సృష్టిలో ప్రతి ఐశ్వర్యమూ శ్రీమహాలక్ష్మీ స్వరూపమే, ఆమె 'విభూతి' (ఐశ్వర్యం) ఎవరిలో దీపిస్తుందో అతడు ఐశ్వర్యవంతుడు. కేవలం ధనం మాత్రమే కాదు. సర్వవిధ ఐశ్వర్యములూ, కళలూ లక్ష్మీరూపాలే.

లక్ష్మీ అనుగ్రహం, లక్ష్మీకళ లేనిచోటు వెలవెలబోతూ ఉంటుంది. ఉత్సాహ, ఉల్లాస, ఆనందాదులు ఉండవు. సర్వరస స్వరూపిణి ఆ తల్లి. కాబట్టి ఆ తల్లి ఉన్నచోటే రసవంతం. ఆ తల్లి లేనిచోట నీరసమే.

అదేవిధంగా అమ్మ కృప ఎవరిలో ఉంటుందో వాడే ''ఉన్నవాడు''. అమ్మ కళ లేనివాడు నిజమైన ''లేనివాడు''.

అంత శక్తిమంతమైన అమ్మ ఉనికి, కరుణ. కాబట్టి ఆ తల్లి అనుగ్రహాన్ని అర్థిస్తూ అగస్త్య మహర్షి ఈవిధంగా స్తోత్రం చేశాడు.

కంఠస్థం చేయదగిన, లలితమైన ఈ పద్యం రచించిన శ్రీనాథుడు మహాకవి. కవిసార్వభౌమ బిరుదాంకితుడు. భావానుగుణమైన భాషా వైభవంతో తెలుగు కవిత్వాన్ని సుసంపన్నం చేశాడు. ఈశ్వరార్చన కళాశీలుడు. వేద, పురాణాది శాస్త్రాలలో మహాపండితుడు. మహాభక్తుడు. చింతామణి సరస్వతీ ఉపాసకుడు. శృంగార నైషధం, హరవిలాసం, భీమఖండం, కాశీఖండం వంటి మహాగ్రంథాలు రచించాడు.

తెలుగు సాహిత్యంలో పరిపూర్ణ చైతన్యవంతమైన సరస్వతీ అవతారం ''శ్రీనాథుడు''. అనేక శాస్త్ర రహస్యాలను కవిత్వంలో చెప్పడం అయన

రాజకీయాలు - మంత్ర తంత్రాలు

డాక్టర్ ప్రసాదరాయ కులపతి

(గత సంచిక తరువాయి)

ఐతే ఆ మంత్ర తంత్రములు ప్రయోగించే సిద్ధసాధకుల శక్తి పరిమితులు అల్పమైనవని గుర్తించాలి. అపారమైన అనంత శక్తులతో అపూర్వమును పుట్టించి రాజ యోగములను సృష్టించి మహోన్నత పదవులను ప్రసాదించగల ఋషితుల్యులు అధికారులకు, ధనవంతులకు తలయొగ్గి వారినుండి ప్రతిఫల మును స్వీకరించి పని చేసి పెట్టరని గ్రహించటం అవసరం.

ఆ మధ్య నేను ఉజ్జయిని వెళ్ళాను. మహాకాలుని దర్శనం చేసుకొన్నాను. దేశంలో ఎక్కడాలేని విశేషం ఒకటి కన్పించింది. శివలింగాన్ని శ్మశాన భస్మంతో అభిషేకం చేసే ఆచారం ఉండేదిట! ఇప్పుడైతే చాలాకాలం కింద శ్మశానం నుండి తెచ్చిన అగ్నిని రక్షించి - ఒక అగ్ని గృహం ఏర్పరచి దాని వల్ల వస్తున్న భస్మంతో అభిషేకం చేస్తున్నారట!

శిప్రా నదీతీరంలో ఉన్న శివపుత్రుడు భైరవునికి కేవలం మద్యం మాత్రమే నివేదన చేయటం మరో విశేషం. ఊరికి దూరంగా అరణ్యంలో ఉన్న మహాకాళి - కాళిదాస విక్ర మార్కులు ఆరాధించిన మహాశక్తి. అష్టాదశశక్తి పీఠాలలో ఒకటి - భౌతికమైన వైభవం అంతగా లేకపోవటం - జనం కూడా పెద్దగా లేకపోవటం ఇంకో విశేషం.

ఇక్కడ చెప్పదగిన ప్రధానమైన విశేషం వేరొకటి ఉంది. ఒక వృద్ధ బ్రాహ్మణుడు అక్కడ పరిచయమై విచిత్రమైన అంశాలు చెప్పాడు. కొంత కాలం క్రింద పదవీభ్రష్టత చెందిన ఒక మంత్రి మళ్ళీ ఆ స్థానం అందుకోటానికి కావలసిన తాంత్రిక పూజలు చేయవలసిందిగా కోరి దానికి కావలసిన ధనం ధారాళంగా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అయితే అందులో ముఖ్యుడైన తంత్రవేత్త ఒక కీలకమైన విషయం చెప్పాడట. మీకు ''జాతక రీత్యా - కర్మ రీత్యా మళ్ళీ పదవీ యోగం లేదు. తాంత్రిక యజ్ఞాల ద్వారా మీకాయోగం పట్టించటానికి మేము ప్రయత్నిస్తాము. అది సిద్ధించవచ్చు. అయితే పదవీ యోగ కాలంకాగానే మీకు అకాల మృత్యువు కలగవచ్చు. ఆ ప్రమాదానికి మీరు మానసికంగా సిద్ధపడితే ఈ తంత్ర ప్రక్రియ మేము చేస్తాము'' అన్నాడు. ఆ మహా వ్యక్తి ''ముందు పదవి రావటం ప్రధానం, అకాల మృత్యువును జయించటానికి మళ్ళీ ప్రయత్నిద్దాం'' అనటం తరువాత రెండు సంఘటనలు - పదవీ - గండం జరగటం చారిత్రక సత్యాలు. ఈ సంఘటన వెనుక ఉన్న తాంత్రిక ప్రయోగాల సత్యాసత్యాలు పరిశీలించవలసినవి.

దాదాపు పదిహేను సంవత్సరాల క్రింద పత్రికలలో ఒక వార్త వచ్చింది. వింధ్య పర్వతప్రాంతంలోని ఒక అరణ్య మధ్యంలో ఒక భయంకర యజ్ఞం జరిగిందని. ఒక పెద్దకాకి బొమ్మ ప్రధాన పూజలో పెట్టి జంతువుల రక్తమాంసాలతో హోమాలు చేశారని బలులు పూజలు నిర్వర్తించారని అప్పటి ప్రధాన

రాజకీయనాయకులు ఈ ప్రయోగాలు చేయించారని దాని సారాంశం. మొత్తం మీద పదవులు సాధించటానికి పెద్దదేవతలనో చిన్నదేవతలనో ఆరాధించటం ప్రయోజనం పొందటం అనేది ఇవాళ కొత్తగా పుట్టినదేమీ కాదు. భారతంలో ధర్మరాజు ఎందరు దేవతలనో ఆరాధించాడు స్తుతించాడు. యుధిష్ఠిరుని దుర్గాస్తుతి చాలా ప్రసిద్ధమైంది. అటువైపు దుర్యోధనుడూ తక్కువ ప్రయత్నాలేమీ చెయ్యలేదు. ఎన్నో యజ్ఞాలు, పూజలు చేయించాడు. అయితే పాండవుల దైవబలం ముందు చాలలేదు. ఈ సందర్భంగా కన్నడ భారతంలో ఒక చక్కని కథ ఉంది.

దుర్యోధనుని పురోహితులలో కనక స్వామి అనేవాడు గట్టిమాంత్రికుడు ప్రభువు ప్రేరణతో వాడొక అభిచారిక హోమం చేశాడు. ఆ హోమకుండంలో నుండి ఒక మహాకృత్య పుట్టింది. పాండవులను చంపమని కనకస్వామి దానిని ఆజ్ఞాపించాడు. అది అరణ్య వాసం చేస్తున్న పాండవుల మీదికి వెళ్ళింది. అయితే దైవయోగం బలవత్తరమైనది. ఆ సమయానికి ఒక కొలను దగ్గర యక్షుని తిరస్కరించి భీమార్జున నకుల సహదేవులు మూర్ఛితులై ఉన్నారు. యక్షుని ప్రశ్నలకు ధర్మరాజు సమాధానం చెపుతున్నాడు. అప్పుడు చేరుకున్నది కృత్య, యక్షుని ఆవరణలో ఉన్న పాండవుల మీదకు దూకబోయింది. కాని ఆ ఆవరణలోకి ప్రవేశించలేకపోయింది. ధర్మ దేవతయైన ఆ మహా యక్షుడు కృత్యతో చెప్పాడు. ''నా రక్షణలో ఉన్నవారికి నీవు తాకలేవు. వాళ్ళను చంపడమా బ్రతక నియ్యటమా అనేది నా నిర్ణయం మీద

ఉంటుంది. నీవు వెనక్కి వెళ్ళు'', కృత్య చెప్పింది. ''నేను ఉగ్రమంత్ర ప్రేరణచేత ఉదయించిన కృత్యాశక్తిని! చంపటమే నా లక్షణం. నాకు ఆహారం కావాలి, బలికావాలి. నన్నేం చేయమంటారు. ఎవరినో ఒకరిని చంపకుండా ఉండలేను''. యక్షుడు ''వాళ్ళను చంపనివ్వను, నిన్ను ఎవడు పంపాడోవాని దగ్గరకేవెళ్ళు''. ఆ కృత్య వెనక్కు వెళ్లి ప్రయోగకర్తయైన కనకస్వామిని సంహరించింది. ప్రబల దైవశక్తి సంపన్నుల మీదికి పంపబడిన ఆభిచారికి కృత్యా ప్రయోగాలు ప్రయోగకర్తనే సంహరించట మనేది మంత్ర శాస్త్రవేత్త లెరిగిన విషయమే.

భాగవతంలో ఇటువంటదే మరొక సంఘటన ఉంది. తన మిత్రుడైన ఒక రాజును శ్రీ కృష్ణుడు చంపాడని కోపంతో కాశీరాజు తన పురోహితులను ఆజ్ఞాపించి కృత్యాహోమం చేయించాడు. చేసిన బ్రాహ్మణులు సామాన్యులు కాదు. మహామంత్రవేత్తలు. రాజాజ్ఞచేత తప్పక అతి భీషణమైన ఆభిచారిక ప్రయోగం చేసి మహాకృత్యను పుట్టించి ద్వారక మీదకు కృష్ణుని సంహరించమని పంపారు.

ఆ కృత్య పోయినంత మేర దహిస్తూ వెళ్ళి అగ్ని జ్వాలలతో ద్వారకను ముట్టడించి నగరం చుట్టూ ఉన్న ఉద్యానవనాలు - గృహాలు కాల్చి వేసింది. జనం హాహాకారాలతో పట్టణంలోకి పరిగెత్తారు. పట్టణంలో సమయానికి కృష్ణుడు లేడు. నగర రక్షణకు సుదర్శనచక్రం ఉంది. అది కృత్యా సంరంభం చూచింది. ఆగ్రహించి ఆ కృత్యను దహించి వేసి అంతటితో ఆగక పుట్టిన చోటు కాశీ వెళ్ళి రాజుతో ప్రయోగ కర్తలతో అందరితో కాశీపట్టణాన్ని దహించింది.

కాశీపతి విశ్వనాథుడు సుదర్శన విజృంభణాన్ని చూచి పురం విడిచిపెట్టి వెళ్ళిపోయినాడు. పన్నెండు సంవత్సరాలు కాశి - మండుతూ - తగులబడుతూనే ఉంది.

కృత్యా ప్రయోగాల నుండి కాపాడుకోవటానికి ప్రాచీన కాలంలో ప్రత్యంగిరా దేవతను ఎక్కువగా ఆశ్రయించేవారు. అథర్వణ వేదంలో ఉన్న ప్రత్యంగిరా ఋక్కులు మంత్రోపాసకులలో బాగా ప్రసిద్ధి చెందినవి.

తాంబ్రహ్మణాపనిర్నుద్మః ప్రత్యక్కర్తారమృచ్ఛతు ॥
శ్లో॥ అభివర్తస్వ కర్తారం నిరస్తాస్మాభిరోజసా ।

శ్లో॥ యథావిద్యుద్ధతో వృక్షః ఆమూలాదనుశుష్యతి ।
ఏవం సప్రతిశుష్యతు యోమే పాపం చికీర్షతి ॥

ఎవరు మా మీద ప్రయోగం చేసి కృత్యను పంపించారో ఆ కృత్య తిరిగి వెళ్ళి వారినే చెందునుగాక. మా తేజస్సుచే ప్రయోగశక్తి - కర్తను అతని సంతానమును చంపునుగాక! పిడుగుపడిన చెట్టువలె నా కపకారము చేసినవాడు మాడిపోవునుగాక!

ఇలా ఉంటవి ఈ మంత్రములు. ఆత్మరక్షణకు వీనిని మించినవి లేవు. తంత్రగ్రంథాలలో ప్రత్యంగిరామంత్రాలు వేరే ఉన్నవి. సింహముఖిగా కొన్ని ధ్యాన శ్లోకాలు, భద్రకాళిగా కొన్ని ధ్యాన శ్లోకాలు కనిపిస్తున్నవి. ఏదైనా ఇది అగ్ని విద్య.

శత్రువును నాశనం చేయటానికి ఇటువంటి విద్యలను మన దేశంలోనే కాక అనేక దేశాలలో ఉపయోగించేవారిని ఆయా దేశాల వాఙ్మయాలలో కనిపిస్తున్నది. వైయక్తికంగానే కాక సామూహికంగా కూడా శత్రుసంహారానికి చైనా చక్రవర్తి స్థాన మాంత్రికుడు వజ్రవైరోజనీ విద్యను ప్రయోగించినట్లు ఆ శక్తి వెయ్యిమైళ్ళ దూరంలో తిరుగుబాటు సైన్యాన్ని పిడుగులు కురిపించినాశనం చేసనట్లు అక్కడి తంత్ర గ్రంథాలలోను గాథలలోను వ్రాయబడింది.

చండీ సప్తశతిలో రాజ్యభ్రష్టుడైన సురథుడు చండీవాక్షరిని ఉపాసించి ప్రతిరోజు తన రక్తంతో తర్పణం చేసి చాముండాదేవి అనుగ్రహాన్ని పొంది మళ్ళీ రాజ్యాన్ని పొందటం మాత్రమేకాక వచ్చే మన్వంతరంలో మనువు కూడా అయ్యే వరాన్ని పొందాడు.

ప్రాచీన వాఙ్మయంలో ఇటువంటి ఉదాహరణలు ఎన్నో చూడవచ్చు. అయితే ఈనాడు అటువంటివి సాధ్యమా? అనేది ప్రస్తుత ప్రశ్న. ఏనాడైనా సాధ్యమే. అయితే సురథునివంటి తీవ్రసాధకులు కరువైపోతున్నారు. జపహోమ యజ్ఞముల చేత యోగము పుట్టించగల మంత్రవేత్తలూ అంతగా కనపడటం లేదు. అంతర్దృష్టి కలిగిన వారు తక్కువ కావటం వల్ల ఏ సాధనచేస్తే ఫలితం వస్తున్నదో తెలియని స్థితి ఏర్పడింది.

మంత్రసాధన సిద్ధి విషయంలో అనుభవజ్ఞులైన శాస్త్రవేత్తలు కొన్ని విషయాలు చెపుతుంటారు. కాలప్రభావము కర్మప్రభావము చేత జరుగుతున్న ఈ ప్రపంచంలో రాజపదవులు-మంత్రిపదవులు మొదలైనవాటి విషయంలో జోక్యం చేసుకొని సాధించటం కష్టం. ప్రయత్నం మొదలు పెట్టేముందు ఆ వ్యక్తికి అనుకూల యోగం ఉన్నదా లేదా అనేది తెలుసుకొని తన ప్రయత్నం ఫలిస్తుందా లేదా అనేది దవతనడిగి తెలుసుకొని కార్యసాధనకుపక్రమించాలి గాని - ఆ రాజకీయ నాయకుడో - ఈ వ్యాపారవేత్తో ధనం కుమ్మరిస్తున్నాడు గదా అని యజ్ఞం చేస్తే అది ఫలించదు.

కర్మదేవతలు ఒక వ్యక్తిని రాజుగా నిర్దేశించి అతనికాయోగాన్ని ఇస్తున్నప్పుడు తద్భిన్నమైన వ్యక్తికి ఆ స్థానాన్ని ఇప్పించటానికి మాంత్రికుడు ప్రయత్నిస్తే అది సాధ్యమయ్యే పనికాదు. అంత యోగం పుట్టించటానికి ఈ మాంత్రికుడు దత్తాత్రేయుడు కాడు. మార్కండేయేశ్వరుడు

గాడు. అందువల్ల దేవతతో మాట్లాడగల అనుబంధం, అనుగ్రహం ఉన్నవాడు తెలిసి చేస్తే ఫలితం లభిస్తుంది అయితే అటువంటి వారు అంత తొందరగా లభించటం లేదు గదా. అందుకని ప్రయత్నం మానుకోవలసిందేనా అంటే మానుకోవలసిన పని లేదు. శ్రద్ధాళువులైన మంత్రవేత్తల చేత, యాజ్ఞికులచేత, పురోహితుల చేత న్యాయమైన కామ్యసిద్ధికి ప్రయత్నించవచ్చు. కర్మ - దానితో పాటు కాలం కూడా కలిసిరావాలి.

పెద్దలు ఇంకొకటి కూడా చెపుతారు. అసలు యోగం ఉన్నవాడికే సరియైన మాంత్రికులు, యోగులు, యాజ్ఞికులు లభించటం - వారు శ్రద్ధగా యజ్ఞం చేయటం జరుగుతుంది. ఈ దైవికమైన పురుషకారం చేయటం కూడా కర్మదేవతల సంకల్పంవల్లనే జరుగుతుంది. ఈ కర్మ సిద్ధాంతపు లోతులకు పోయిన కొద్దీ పురుషకారము యొక్క ప్రాధాన్యమెంత అనేది చాల గహనమైన విషయంగా కనిపిస్తుంది. అందువల్ల మానవుడు అవిశ్వాసి కాకుండా తీవ్రమైన పురుషకారం చేయాలి. అటువంటి వాని సంకల్పం న్యాయమైతే తప్పక నెరవేరుతుంది.

ఇక ప్రపంచ గమనానికి ఇబ్బంది కలిగించనివి, వేల లక్షల మందికి సంబంధించిన అంశాలలో జోక్యం చేసుకోనివి, అయిన మంత్రశక్తులు తొందరగా సిద్ధిస్తవి అని ప్రాజ్ఞుల అనుభవం. ఉదాహరణకు ఒక సాధకుడు ఏదో ఒక రోగనివారణ మంత్రాన్ని సాధించాడనుకోండి. తన దగ్గరకు వచ్చిన కొందరికి అతడు ఆరోగ్యాన్ని ఇవ్వగలుగుతాడు. దీనివల్ల లోకగమనంలో పెద్ద కల్లోలము - ఘర్షణ ఏమీ ఉండదు. అలా మరొకరు భూత భవిష్య ద్వర్తమానాలను తెలిపే విద్యపొందాడనుకోండి. దానివల్ల కూడా సమాజానికి పెద్ద సంచలనమేమీకాదు. ఎప్పుడూ నమ్మేవారు - నమ్మనివారు ఉంటారు. కొందరు తమ జీవిత విశేషాలు ఈ వ్యక్తి దగ్గరికి వచ్చి తెలుసుకొంటారు. దానివల్ల కూడా ఏవో చిన్నచిన్న మలుపులు, మార్పులు తప్ప జనజీవన ప్రవాహగమనం ఆగదు. రాజులు మారరు-మంత్రులు మారరు. దేశగతులు మారవు. వాటిని మార్చే ప్రయత్నాలే అంతసులభంగా సిద్ధించవు. కాలపురుషుని సంకల్పమైన అద్వైత స్థితికి వచ్చిన యోగికి ఈ రాజులను, అధికారులను మార్చే ఇచ్ఛ ఉండదు. దానిక్రింది దశలో ఉండి కొంత సాధించిన చినయోగులు, చిన్న మాంత్రికులు - ఒకనికి పదవిని, మరొకరికి ఐశ్వర్యాన్ని, ఇంకొకరికి సామ్రాజ్యాన్ని, వేరొకరికి శత్రునాశనాన్ని చేసి పెట్టిటానికి ప్రయత్నిస్తుంటారు. ఆ ప్రయత్నాలు కొన్ని ఫలిస్తవి. కొన్ని ఫలించవు. ప్రతిఫలితం వెనుక దైవికమైన కొన్ని కారణాలుంటవి. యోగము, సిద్ధి-ఇవన్నీ తదాశ్రితములు. ✷

సంఖ్యా పరిభాష

అపౌరుషేయమైన మన వేద వాఙ్మయం ప్రపంచ వాఙ్మయ చరిత్రలో భారతదేశానికి ఒక ప్రముఖ స్థానాన్ని కల్పించింది. వేదాలు, ఇతిహాసాలు, పురాణాలు, నాటకాలు, కావ్యాలు, ఇలా మన వాఙ్మయం విస్తరించింది. ఈ వేద, ఇతిహాస, పురాణ, నాటక కావ్యాల్లో ఆర్షధర్మ ప్రబోధితాలైన, అనేక విషయాలు, ఉపాఖ్యానాలరూపంలో, కథల రూపంలో, సంభాషణల రూపంలో, సంవాదాల రూపంలో చెప్పబడ్డాయి. ఇలా చెప్పబడిన అనేక విషయాల్లో ఆయా సందర్భాల్లో ఒక విధమైన సంఖ్యాపరిభాష ఉపయోగించబడింది. ఉదాహరణకి 'సప్తలోకాల్ని రావణుడు ఆక్రమించాడు' 'అష్ట దిక్పాలకులు రావణునికి దాసోహం' అన్నారు. వీటిలో సప్తలోకాలు ఏవి? అష్టదిక్పాలకులు ఎవరు? అనేవి ప్రశ్నలు. ఈ సందేహ నివృత్తి కోసం, మన వాఙ్మయంలో తరుచుగా ప్రస్తావించబడే సంఖ్యా పరిభాషని పురాతన గ్రంథాల నుండి సేకరించి క్రమంగా అందిస్తున్నాం.

– సేకరణ : జయంతి చక్రవర్తి

ఏకసత్యం	:	సత్యము ఒకటే
ఏకవిశ్వం	:	ఒక ప్రపంచం
	②	
అయనద్వయం	:	
అయనాలు రెండు	:	ఉత్తరాయణం, దక్షిణాయనం
	③	
త్రిమూర్తులు	:	బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు
త్రిలోకాలు	:	స్వర్గ, మర్త్య, పాతాళాలు
త్రిగుణాలు	:	సత్త్వం, రజస్సు, తమస్సు
త్రికరణాలు	:	మనో, వాక్కు, కాయం
త్రయావస్థలు (అవస్థాత్రయం)	:	జాగ్రత్, స్వప్న, సుషుప్తి
క్రియాత్రయం	:	మణి, మంత్ర, ఔషధాలు
త్రికాలాలు	:	భూత, భవిష్యత్, వర్తమానాలు ప్రాతర్, మధ్యాహ్న, సాయంత్రాలు
శక్తిత్రయం	:	ప్రభుశక్తి, మంత్రశక్తి, ఉత్సాహశక్తి
ధనగతిత్రయం	:	దానము, భోగము, నాశము
తాపత్రయం	:	ఆధిభౌతిక, ఆధిదైవిక, ఆధ్యాత్మిక

విమానశాస్త్ర రహస్యాలు కొన్ని

డా॥ జానమద్ది హనుమచ్ఛాస్త్రి

విమాన నిర్మాణం మరియు ప్రయోగాలకు సంబంధించిన రహస్యాలను వివరించే అతి విశిష్టమైన గ్రంథం ''యంత్ర సర్వస్వం''. ఈ గ్రంధకర్త భరద్వాజ మహర్షి.

ఈ 'యంత్ర సర్వస్వ' గ్రంథం వ్రాతప్రతి బరోడా గ్రంథాలయంలో వుంది. ఈ మహ ద్గ్రంథంలో విమానానికి సంబంధించిన రహస్యాలు కొన్ని ఇలా వున్నాయి.

గూఢ :

అనేక రహస్యాలలో 'గూఢ' అన్న రహస్యం అయిదవది. ఈ తంత్రం ప్రకారం వాయుశక్తుల ద్వారా సూర్యకిరణాలలోని అంధకార శక్తిని అనగా చీకటిని కలిగించే శక్తిని ఆకర్షించి, విమానానికి అనుబంధించిన వెంటనే విమానం శత్రువుకు కానరాకుండా పోతుంది. (ఈ తంత్ర రహస్యం ఇంకా నేటి శాస్త్రజ్ఞులకు అవగతం కాలేదు).

అపరోక్ష :

ఇది తొమ్మిదవ రహస్యం. దీనిమేరకు యంత్రంలో రోహిణి విద్యుత్ (ఒక విశేషమైన విద్యుత్) ప్రసారం చేసిన ఎదురుగ వచ్చే వస్తువులు బాగా కనిపిస్తాయి.

సర్పగమన :

22వ రహస్యం ప్రకారం దండ, వక్ర మున్నగు ఏడు రకాల వాయు మరియు సూర్యకిరణాలలోని శక్తులను ఆకర్షించి, విమాన ముఖభాగంలోని చలన కేంద్రానికి ప్రసరింపచేసి అందలి కీలక స్థానాన్ని నొక్కిన, విమానం పాములవలె వంకరవంకరగా సాగుతుంది.

పరశబ్ద గ్రాహక :

ఇరువది అయిదవ రహస్యం ప్రకారం సౌదామిని కలలో పేర్కొన్నట్లు విమానంలోని శబ్దగ్రాహక యంత్రం ద్వారా శత్రు విమానాల్లో జరిగే సంభాషణను ఆకర్షించి వినవచ్చును!

రూపాకర్ష :

ఇరువది ఆరవ రహస్యం ప్రకారం విమానంలోని రూపాకర్షక యంత్రాన్ని నడిపినప్పుడు, శత్రు విమానాలలోని వస్తువుల రూపం స్పష్టంగా కానవస్తుంది.

దిక్ ప్రదర్శక

ఇరువది ఎనిమిదవ రహస్యం ప్రకారం విమానం ముందు భాగంలోని 'దిశాంపతి' అను యంత్ర నాళికలోని పరికరం ద్వారా ఇతర విమానాలు వెళ్ళే దిక్కులను తెలుసుకోవచ్చు.

స్తబ్ధక

ముప్పది ఒకటవ రహస్యానుసారం విమానం ఎడమ భాగంలో వున్న సంధిముఖ అనునాళిక ద్వారా 'అపస్మార' అను పొగను కూర్చి, స్తంభన యంత్రం ద్వారా ఇతర విమానాలపై ప్రసరింపచేసిన ఆ విమానంలోని వ్యక్తులందరూ ప్రజ్ఞావిహీనులవుతారు!

అనాలోకం లోచనమివ
అశాస్త్రం మనః కియత్ పశ్యేత్?

వెలుతురులేని కన్నువలె, శాస్త్రంలేని మనస్సు ఎంతవరకు చూడ కలుగుతుంది?

అకార్యవేదినః కిం
బహునాపి శాస్త్రేణ?

ఏమి చేయాలో అర్థం చేసుకోలేని వానికి, ఎంత శాస్త్రజ్ఞానం ప్రయోజనమేముంటుంది?

కర్షణ :

ముప్పది మూడవ రహస్యం మేరకు మన విమానాలను ధ్వంసం చేసేందుకు శత్రు విమానాలు వస్తున్నప్పుడు, మన విమాన ముఖంలోని 'వైశ్వానర' నాళికలోని 'జ్వాలిని' అను ఇంధనాన్ని వెలిగించి, కీలక ప్రాంతాన్ని నొక్కిన శత్రు విమానాలు నాశనమవుతాయి.

పై వివరించిన తంత్రముల ప్రకారం మన పూర్వులకు విమాన నిర్మాణ రహస్యాలన్నీ కరతలామలకమని స్పష్టమౌతున్నది. వారివద్ద దూరదర్శిని (టెలిస్కోప్) వంటి యంత్రం వుండినట్లు 9వ రహస్యం తెలుపుతున్నది. వైర్‌లెస్, రేడియో యంత్రాల గురించి కూడా వారికి తెలిసినట్లు స్పష్టమవుతుంది. శత్రు విమానాలు ఏవైపునుండి వస్తున్నవన్న వాస్తవాన్ని 28వ రహస్యం తెలుపుతున్నది.

ఇటువంటి అద్భుత విషయాలు 'యంత్ర సర్వస్వం' మరియు అగస్త్యుడు వ్రాసిన 'శక్తి సూత్రం' ఈశ్వరుడు రచించిన ''సౌదామిని కళ'' భారద్వాజుల 'అంశుమతీ తంత్ర, ఆకాశశాస్త్రం, యంత్ర సర్వస్వం, శాకటాయనుల, వాయుతత్త్వ ప్రకరణమ్' నారదుల వారి 'వైశ్వానర తంత్రము' మరియు 'ధూమ్ర ప్రకరణ' గ్రంథాలలో కానవస్తున్నాయి.

('కళ్యాణ్' సౌజన్యంతో)

దేవుడనేవాడు వున్నాడా?

జి. అరుణ్ కుమార్

''ఓమిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ'' అన్న వేదమతం

దేవుడు మొదట శబ్దరూపంలోవుండి ఆ తర్వాత విశ్వరూపం దాల్చాడని కొందరు అంటూంటే, కాదు భగవంతుడు తేజో రూపంలో ఉద్భవించి, ఆ తర్వాత, యావత్ సృష్టిని చేసాడని మరి కొందరంటున్నారు.

సృష్టి వేరు, సృష్టికర్త వేరు అని ద్వైతులంటుంటే, సృష్టి, సృష్టికర్త, సృష్టియందలి సకలచరాచరములు, అన్నీ ఒకే పదార్థమనీ, మధ్యలో వున్నది మాయ మాత్రమేననీ మాయావాదులైన అద్వైతులంటున్నారు. ఆయన మాయలో, ఆయన పడటం ఏమిటండీ, అర్థం లేకుండా అని మాయావాదం అర్థం కాని హేతువాదులడుగుతున్నారు.

సృష్టివుందంటే, సృష్టికర్త ఒకడు వుండాలి కదా అని ఆస్తికులంటుంటే ఆ సృష్టికర్తనెవరు సృష్టించారని నాస్తికులడుగుతున్నారు.

''భగవంతుడు తనంతతానే ఉద్భవించాడు'' అనే ఆస్తికవాదాన్ని, దేవుడు తనంత తానే ఉద్భవించగలిగివుంటే, సృష్టి (విశ్వం) కూడా తనంతతానే ఉద్భవించివుండవచ్చుకదా అని నాస్తికులు ఖండించారు.

సృష్టియందలి జీవము, అజీవము, అనగా శక్తి మరియు పదార్థము, లేక **Energy and matter** లేక ప్రకృతి మరియు పురుషులుగా వ్యవహరింపబడే, చేతన, జడాలు రెండూ విడివిడిగా ఒకేసారి ఉద్భవించాయనేది జైనమతవాదనైతే, అనుక్షణమూ మారుతున్న యీ సృష్టిలో మార్పు చెందని ఒక పదార్థముందనీ, ''భ్రమలా అన్పించేది నిజం, నిజంలా అన్పించేది భ్రమ'' లాంటి నిగూఢమైన కొన్ని సిద్ధాంతాలు బౌద్ధమతవాదనలో స్ఫురించినప్పటికీ, గౌతమబుద్ధుడు యీ వాదనలకన్నా, సద్వర్తనము, నిర్వాణసాధనామార్గాలకే ఎక్కువ ప్రాధాన్యతనిచ్చాడు.

★ మనిషిని గురించి, చీమనడిగితే ఏమి చెపుతుంది? చీమయొక్క పరిమాణం, తెలివితేటలను గణనలోకి తీసుకుంటే, అది కనీసం మనిషి యొక్క పూర్తి స్వరూపాన్ని అర్థం చేసుకోలేదనేది అర్థమవుతుంది. అలాగే, విశ్వాత్మకుడైన భగవంతుని అర్థం చేసుకోటానికి, అణుమాత్రులమైన మన శక్తి ఏపాటిది? కనుక యిలాంటి విషయాలు మన పరిమిత మేధకి అందని అపరిమితమైన, అద్భుతాలు అని అనేక మంది మేధావులు అంటుంటే, అసలు తర్కం ఎక్కడ అంతమవుతుందో ఆస్తికత్వం అక్కడ మొదలౌతుందని, స్వామీ వివేకానంద ఉద్ఘాటించాడు.

'దేవుడున్నాడా', లేడా 'అసలు ఆయన్నెవరు సృష్టించారు', యిలాంటి రకరకాల ప్రశ్నలతో తలలు బద్దలుకొట్టుకొనేవారికి అదికాదు బాబూ అసలు సమస్య, సంసారసాగరంలోపడి ఈదలేక బాధపడకుండా, జననమరణ చక్రభ్రమణంలోపడి నలిగిపోకుండా, అనివార్యమైన వ్యాధి, జర, మరణాది బాధల నివారణకు తరణోపాయం ఆలోచించటమే అసలు కర్తవ్యం అన్నాడు తథాగతుడు.

ఆత్మ, దాని స్వరూపమూ, ప్రపంచమునకూ, ఆత్మకూగల సంబంధములాంటి వాని గురించి వివరించమని అడిగిన ఒక శిష్యునికి ''విషబాణం గుచ్చుకుని బాధపడేవాడికి ముందు వైద్యం చేయటం మాని ఆ బాణం ప్రయోగించిన వాడెలా వుంటాడు, వాడి గుణగణాలేమై వుంటాయి, ఆ బాణం ఏ దిశ నుంచి వచ్చుంటుందనే మీమాంసలు అనర్థదాయకం, అనవసరం'' అంటున్న బుద్ధుడైన గౌతముడు చేసిన ఉద్బోధ కూడా మహోత్కృష్టమైనదే.

దేవుడున్నాడా, లేదా అనే విషయం కాసేపు పక్కన పెట్టి మానవ జీవితాన్ని గురించి కాసేపు ఆలోచిస్తే, అందరూ ఒప్పుకోవలసిన సత్యాలు కొన్ని స్ఫురించక మానవు.

1. మనం అనుకున్నవన్నీ అనుకున్నట్లు జరగవు.
2. మనం సుఖాలుగా భావించే వాటన్నిటి వలన, సుఖంకన్నా దుఃఖమే ఎక్కువగా పొందుతున్నాం.
3. జీవితంలో ఎక్కువ భాగం ఆవేదన, ఆరాటాలలో గడుపుతున్నాం.
4. ఎంత భయపడినా, ఎంత వద్దనుకున్నా, మనం జననమరణ జరావ్యాధులనే భవ భయాలనుంచి తప్పించుకోలేక పోతున్నాం.
5. అర్థంకాని ఈ సృష్టిలో, ఒక రహస్యాన్ని ఛేదించి సమాధానాన్ని సంపాదించాం అనుకొనే లోపలే వంద కొత్త సమస్యలు ఉత్పన్నమవుతున్నాయి.
6. మన జీవితంలో, అతి ముఖ్యమైన పాత్ర మన మనసుదే. దానిని నియంత్రించగల్గితే, మనం అద్భుతాలు సాధించవచ్చు.

ఈ సత్యాల నేపథ్యంలో దేవుడున్నాడూ అనుకొంటే, ఏమిటి లాభం? లేడు అనుకొంటే

ఏమిటి లాభం? అని ఒక్కసారి ఆలోచిద్దాం.

దేవుడున్నాడు అనుకొంటే, ఒకసారి కాక పోతే ఒకసారైనా పాపభీతి కలిగి నేరాలు, నేర ప్రవృత్తి తగ్గుతాయి. పుణ్యం చేసుకొంటే, స్వర్గమో, మంచి జన్మమో పొందవచ్చునని, ఒకప్పుడుకాకపోతే ఒకప్పుడైనా యితరులకు సాయం చేయటంలాంటి మంచి పనులు చేస్తాము, ఎవరైనా ''భగవంతుడ్ని నమ్ముకొన్నాం. సర్వసమర్థుడైన ఆ భగవంతుడు మనల్ని కాపాడుతాడు'' అనుకుంటే కొండంత ధైర్యం కల్గుతుంది. తద్వారా అశాంతి తొలగుతుంది.

ఇహ, దేవుడు లేడనుకొంటే మూడొంతుల మంది ఎవరికి తోచిన ధర్మం వారు ప్రవచించి ఎవరిష్టం వచ్చినట్లు వారు ప్రవర్తిస్తారు. అప్పుడు 'Might is Right' అనే ఆటవిక ధర్మం ప్రబలుతుంది. దేవుడి భయం, ఆయన అవసరం, మంచి చెడులు బాగా తెలిసిన నాకు లేవు, అని ఎవరైనా అనుకొంటే వారు పొరపడినట్లే. ఎందుకంటే వారు జ్ఞాను లైతే అయివుండవచ్చు కానీ, తక్కినవారంతా అంతటి జ్ఞానులే కానక్కరలేదుకదా!

ఇప్పుడు జరుగుతున్న ఘోరాలన్నీ అలాంటి పాపభీతిలేనివారు చేసే దుర్మార్గాలే. ఇహ యిన్ని కోట్ల నక్షత్రాలు, గోళాలు, గ్రహాలు, వాటి గమనాలు, యిన్నికోట్ల జీవ రాసులు, వాటి సుఖములు, దుఃఖములు, కేవలం కాకతాళీయమేనా? ఇన్ని వింతలు, యిన్ని అద్భుతాలు, కేవలం యాధృచ్ఛికమేనా? ఇంత అందమైన అనంతమైన సృష్టి ఒట్టి అర్థంలేని ప్రక్రియ అనుకొంటే ఎంత హాస్యాస్పదంగా వుంటుంది? రసవత్తరమైన, వైవిధ్యమున్న, యిన్ని కథలు కలిగిన, యింత మంది మానవుల జీవితాలు, వారి సాధనలు, అన్నీ కేవలం అర్థంలేని సంఘటనలు అను కొంటే ఎంత అయోమయంగా వుంటుంది?

ఇహ వున్నాడనుకునే దేవుడ్ని నిజంగా చూడాలన్నా, దుఃఖదాయిని అయిన జనన మరణ చక్రభ్రమణం నుంచి, నిజంగా తప్పించుకోవాలన్నా, ''తత్వమసి'' లేక అదినువ్వూ ఒకటే, 'అహం బ్రహ్మాస్మి' లేక ''నేనే పరబ్రహ్మను'' అనే అద్వైత సిద్ధాంతాలను తెలుసుకోవాలన్నా తపస్సనే మహా యజ్ఞం చేసి తీరాలని ఆయా మతాచార్యులే ప్రకటించారు.

ఆ పరబ్రహ్మ సాక్షాత్కారం పొందాలన్నా, ఆత్మని దర్శించాలన్నా అమృతమయమైన సత్యము స్ఫురించాలన్నా, తపస్సు తప్ప వేరే మార్గం లేదని మహాప్రవక్తలు, మహాను భావులు ఘంటాపథంగా వక్కాణిస్తున్నారు. ఎందుకంటే నిర్వచనీయమైన సుఖము, దుఃఖము, ఆనం

స మహాన్ యో విపత్సు ధైర్యమవలమ్బతే

ఆపదల్లో ధైర్యంగా ఉన్నవాడే మహాత్ముడు.

దము, బాధలాంటివే అనుభవపూర్వకంగా తప్ప అర్థం చేసుకోలేరనేది అందరూ ఒప్పుకొన్న సత్యమైతే, అనిర్వచనీయమైన, పరమానంద స్వరూపమైన పరబ్రహ్మను, దర్శించాలన్నా, పరబ్రహ్మ స్వరూపమైన పరమానందాన్ని అనుభవించాలన్నా, కేవలం తపస్సు ద్వారా సంప్రాప్తించే, ఆత్మానుభవం తప్ప వేరే మార్గం లేదనేది నిర్వివాదాంశం.

అంటే ఆత్మ సందర్శన, లేక దేవుడున్నాడనే, ఏవాదాన్ని నిరూపించాలన్నా, తపస్సనబడే మహాసాగరమథనం తప్ప మరోమార్గం లేదు. అంతర్మథనాంతరం సత్యసందర్శనం తప్పక కలుగుతుంది అనేది నిజం.

సశాస్త్రీయంగా దేవుని చూడటానికి కానీ, అద్భుతమైన యీ సృష్టిరహస్యాన్ని తెలుసుకోవడానికి కానీ, కొంత ప్రత్యేక సాధన చేయాలి అనే యదార్థవాదాన్ని పక్కనపెడితే, దేవుడున్నాడు అని నమ్మటానికి మాత్రం, ఒట్టి నమ్మకం తప్ప, మరే యంత్రము, తంత్రము, యోగము, సిద్ధులు, దీక్షలు, అర్హతలు, అక్కర్లేదు.

అలా నిస్సందేహంగా నమ్మగలిగిన, సూరదాసు, తుకారం, త్యాగరాజు, రామదాసు, మీరా లాంటి భక్తులు దేవుడ్ని చూశారు మాట్లాడారు కూడా. భగవంతుడు వారినాదుకున్నాడు, వారి ఆర్తి తీర్చాడు. పైన ఉదహరించిన వ్యక్తులెవరూ, కాల్పనిక పాత్రలూ కాదు, వివాదాస్పద పురుషులూ కారు. మనం ఒప్పుకొనే చరిత్రకారులు పేర్కొన్న మనలాంటి మనుషులే. వారి రచనలింకా సజీవంగానే వున్నాయి.

నమ్మకంలేని వారికి ఆ భగవంతుడు కూడా రాయిలా కనిపిస్తాడు. నమ్మకం వున్న వారికి, రాయి కూడా భగవంతునిలాగా కనిపిస్తుంది. అసలు యథార్థాన్ని తెలుసుకో డానికి, నమ్మకం ఎందుకు అని ఎవరైనా అడిగితే... మనం లేచి నిలబడాలన్నా, మనం గుమ్మం వరకు నడవాలన్నా, కనీసం మనం అనుకున్నది తప్పులు లేకుండా మాట్లాడాలన్నా, మనమీద మనకు నమ్మకం వుండాలి. నమ్మకం ఆవశ్యకత, పురాణ కర్తలచే ప్రవచింపబడి, చరిత్రకారులచే ఋజువు చేయబడి శాస్త్రజ్ఞులచే ఒప్పుకోబడిన నిర్వివాదాంశం. త్రికరణశుద్ధిగా నమ్మండి. భగవంతుడు తప్పక కనిపిస్తాడు.

గౌతమబుద్ధుడి మాటలతో ముగించాలంటే విశ్వాసమనే విత్తనం నాటి, నిర్మల చిత్తంతో దున్ని, తపస్సనే వర్షం కురిపిస్తే అమరత్వం అనే పంట పండుతుంది.

మనం కొలిచే దేవతలందరూ, మహా తపస్సంపన్నులైన ఎవరో ఒక మహాఋషికి దర్శన మిచ్చినవాళ్లే. భగవంతుని వివిధ రూపాలలో దర్శించిన ద్రష్టలున్నారు కానీ, ఆయన్ని సృష్టించగలిగిన స్రష్టలు ఎవరూ లేరు. ✦

భారతదేశ చరిత్ర – VI

ఉపద్రష్ట సూర్యనారాయణ [illegible]ర్తి

భారతీయ చరిత్రపుటల్లో నుండి సుమారు 1300 సంవత్సరాల చరిత్రను తొలగించడంలో కృతకృత్యులు కావడంలో తోడ్పడినవి ఒకటి మెగస్తనీసు 'ఇండికా', రెండు వేదార్థాలను తప్పుగా అన్వయించిన భాష్యాలు. వీటిని కొంచెం వివరంగా పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉంది.

కొందరు చరిత్రకారులు – స్వదేశీ, విదేశీ కూడా – మెగస్తనీసు వ్రాతలను అన్వయించవలసిన విధంగా అన్వయించక మన చరిత్రను తారుమారు చెయ్యడానికే వినియోగించారు. వారిచే సృష్టించబడ్డ 'ఆర్య'లనే అభూత కల్పనకు జీవగర్రగా వినియోగించుకున్నారు.

ఇండికాలో ఏముంది?

ఇదివరకే చెప్పుకున్నట్లు మెగస్తనీసు వ్రాసినట్లుగా చెప్పబడుతున్న అసలు ఇండికా దొరకలేదు. ఆయన తరువాతి గ్రీకు రచయితలు ఇండికా నుండి ఎత్తి వ్రాసినట్లుగా చెప్పబడుతున్న ఒకదానికొకటి సంబంధం లేని చిన్న చిన్న ఖండాలుగా లభ్యమైన ఈ సమాచారాన్ని Fragments అని పిలుస్తారు. మెగస్తనీసు మాటల్లోనే చెప్పుకోవాలంటే అతడు చూసింది తక్కువ. విని వ్రాసింది ఎక్కువ. అధిక భాగం భారతదేశ నైసర్గిక, సామాజిక స్వరూప వర్ణనమే. చారిత్రకాంశాలు తక్కువైనా వాటికి ఎంతో విలువ ఉంది.

ఇండికాలోని చారిత్రకాంశాలు

''ఇండియన్లలోని పండితులు కొన్ని పురాణ కథలను చెప్పారు. వాటిని గురించి క్లుప్తంగా చెప్పడం సబబుగా ఉంటుంది. అత్యంత ప్రాచీన కాలంలో ఈ దేశంలోని ప్రజలు ఇంకా గ్రామాలలోనే నివసిస్తున్న కాలంలో, దేశానికి పశ్చిమాన ఉన్న ప్రాంతాల నుండి, గణనీయమైన సైన్యానికి నాయకత్వం వహిస్తూ డయోనిసాస్ (Dionysos) వచ్చాడు. అతని సేనల్ని ఎదరించడానికి పెద్ద పెద్ద నగరాలు లేవు కాబట్టి అతడు మొత్తం దేశాన్ని తన పాదాక్రాంతం చేసుకున్నాడు.''

''అయితే దేశంలో వేడి అధికంగా ఉండి, అతని సైన్యాలు జబ్బుల బారిన పడడం వల్ల, విజ్ఞుడైన డయోనిసాస్ తన సేనల్ని మైదానాల నుండి కొండ ప్రదేశాలకు తీసుకుపోయాడు. అక్కడి చల్లగాలుల వలన, నీటి ఊటల నుండి తాజాగా ప్రవహిస్తున్న జలాల వలన అతడి సైన్యాలు ఆరోగ్యాన్ని పుంజుకున్నాయి. అతడు తన సేనల్ని ఉంచి, కోలుకొనేటట్లు చేసిన ఆ స్థలం 'మేరోన్'గా పిలవబడింది. డయోనిసాస్ తన తండ్రి తొడ నుండి పుట్టాడనే గ్రీకుల పురాణ కథ ఇందులో నుండే వచ్చింది.''

''ఈవిధంగా చేసిన తరువాత అతడు తన దృష్టిని ఉపయోగకరమైన చెట్ల పెంపకం మీదికి మరల్చాడు. వాటి రహస్యాలను భారతీయులకు చెప్పాడు. ద్రాక్షసారా తయారుచేసే విధానాన్ని వాళ్లకు నేర్పాడు. మానవ సుఖ జీవనానికి తోడ్పడే ఇతర కళలను కూడా నేర్పాడు. అంతేకాక గ్రామాలను సౌకర్యవంతమయిన ప్రాంతాలకు మార్చి వాటి స్థానంలో పెద్ద పెద్ద నగరాలను కట్టించాడు. దైవపూజా విధానాలను, న్యాయ స్థానాలను, చట్టాలను ప్రవేశపెట్టాడు.''

''ఈవిధంగా అనేక గొప్ప కార్యాలను సాధించి, దైవంగా పరిగణింపబడి, అమర గౌరవాలను పొందాడు. అతడు తన సైన్యాలతో పాటు అనేకమంది స్త్రీలను కూడా తీసుకువచ్చాడు. తన సేనలను యుద్ధాలలో నడిపేటప్పుడు డప్పులు, తప్పెటలు మొదలయిన వాయిద్యాలను ఉపయోగించాడు. సమస్త దేశాన్ని 52 సంవత్సరాల పాటు పాలించిన తరువాత వృద్ధాప్యం వల్ల చనిపోయాడు. ఆయన తరువాత అతని కుమారులు వారసులై రాజదండాన్ని అనేక తరాలకు అందించిన తరువాత రాజరికం రద్దు చేయబడి నగరాలలో ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాలు ఏర్పాటు చెయ్యబడ్డాయి.''

''హిరాకిల్స్ (Heracles) కూడా డయోనిసాస్ వంశం లోనే పుట్టాడని భారతీయులు చెప్పారు. అతడు కూడా గ్రీకుల వలె గద చేతపట్టి సింహపు చర్మం ధరించేవాడట. అతడు దేహబలంలో మనుష్యులనందరినీ మించి ఉండి భూమి నుండి, సముద్రాల నుండి సమస్త దుష్టప్రాణులను నాశనం చేశాడు.''

''అతడు అనేకమంది భార్యలను పెండ్లాడి అనేకమంది పుత్రులను, ఒక కుమార్తెను కన్నాడు. కొడుకులు యుక్తవయస్సుకు వచ్చిన తరువాత దేశాన్నంతటినీ సమభాగాలు చేసి ఆయా భాగాలకు తన కుమారులను రాజులుగా చేశాడు. తన ఏకైక కుమార్తెకు కూడా అదేవిధంగా కేటాయించి రాణిని చేశాడు. ఆమె పేరు పండైయ (Pandaia). పండైయ దేశపు

స్త్రీలు ఆరు సంవత్సరాల వయస్సులో పిల్లల్ని కనేవారు.''

''హిరాకిల్స్ అనేక నగరాలు కట్టించాడు. వాటిలో 'పేరెన్నిక' గన్నది, అతి గొప్పది పాలిబోత్రా (Palibotra). ఆ నగరంలో అనేక విశాల భవనాలను కట్టించాడు. అనేకమంది జనులను అక్కడ ఉంచాడు. నగరం చుట్టూ పెద్ద కందకాలను త్రవ్వించి వాటిని నీటితో నింపి నగరానికి రక్షణ కల్పించారు. మరణించిన తరువాత అతడు అమర గౌరవాలను పొందాడు. అతని వారసులు అనేక తరాలు పాలించి గొప్ప గొప్ప కార్యాలను సాధించారు. వారు భారతదేశపు ఎల్లలను దాటి ఆక్రమణకు దిగలేదు. వలసలను పంపలేదు. అనేక సంవత్సరాలు గడచిన పిమ్మట అలెగ్జాండరు దండయాత్ర చేసేవరకు అనేక నగరాలు ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాలను అవలంబించాయి. కొన్ని రాజరికాలుగానే మిగిలి పోయాయి.''

''మెగస్తనీసు' ఇండియా రాజు సాంద్ర కోట్టస్ ఆ స్థానాన్ని అనేకసార్లు దర్శించారు.''

పాలిబోత్ర గంగ, మరొక నది కలిసిన చోట ఉంది. ఈ నగర పౌరులు యావద్దేశంలోనూ పేరెన్నిక గలవారు. అది ప్రసై (Prasii) అనే రాజ్యంలో ఉంది. ఆ దేశపు రాజు, సాంద్ర కోట్టస్‌వలె, తన వంశనామంతో పాటు పాలి బ్రోతుల ఇంటి పేరును కూడా పెట్టుకోవాలి.''

''ఫాదర్ బేకస్ (Father Bacchus) నుండి అలెగ్జాండరు మధ్యలో 153 మంది రాజులు 6451 సంవత్సరాల 3 నెలలు రాజ్యం చేశారు.''

''ఫాదర్ తన తండ్రి తొడ నుండి పుట్టాడు.'' ✦

నాలుగు పురుషార్థాలు ముగ్గురమ్మలు

- ఉష

చతుర్విధ పురుషార్థములనగా ధర్మ, అర్థ, కామ, మోక్షములు. ఈ విషయము తెలియని వారుండరు. ఒక పురుషుని జీవితంలో ముగ్గురమ్మలుంటారు.

1. మొదటి తల్లి... అతనికి జన్మనిచ్చిన తల్లి - ధర్మ, అర్థములు.
2. తన పిల్లల తల్లి - ధర్మ, అర్థ, కామములు.
3. జగన్మాత - మోక్షము.

ఒక పురుషుడు ధర్మముగా చరించి, అర్థ విషయంలో ఈ తల్లికి అవసరమైన సౌకర్యములను... అనగా ఆహారము, వస్త్రములు, తదితరమైన పదార్థములతో సంతృప్తిని కలిగించగలడు. అనగా ధర్మ, అర్థములనే మొదటి రెండు పురుషార్థములలో మొదటి అమ్మను అన్నివిధముల సంతృప్తి కలిగించవచ్చు.

ప్రతి పురుషుని జీవితంలో అతని పిల్లలకు జన్మనిచ్చిన తల్లి, అనగా అతని అర్థాంగి - రెండవ అమ్మ. ఈమెని సంతృప్తి పరచుటలో ధర్మముగా చరించుట, ఆర్థికమైన- అనగా వస్తు సంబంధమైన పదార్థములను ఆమె కోరికనను సరించి సంపాదించి పెట్టటం మొదటి రెండు విషయములు.

మూడవ పురుషార్థమైన కామ విషయ సహితముగా ఆమెను ఆహ్లాదపరచి ఆమె మనస్సును రంజింపజేసే కార్యక్రమములను నిర్వర్తించుట, అనగా జీవన ప్రధానమైన ధర్మ, అర్థ, కామములతో ఆమెను సదా సంతృప్తి పరచటమే అతని విధి. ఈ ఇద్దరు అమ్మలలో ఎవరు ముఖ్యులనే విషయం అంత చర్చనీయాంశము కాదు. ఇద్దరిని సంతృప్తిపరచే నేర్పరితనం సామరస్య భావము ఒక పురుషుని యొక్క చాతుర్యానికి నిదర్శనము.

ఈ విధంగా పైన ఉటంకించిన వ్యవహారం నడిపి తన జీవనంలో ఎదురైన ఇరువురు అమ్మలను ఆనందింపజేసిన మానవునికి, చతుర్థ విషయమైన మోక్షమును ప్రసాదించు జగన్మాత అతని అభ్యర్థనను పరిశీలించుటకు ఉద్యు రాలగును. ఎవరైతే తన తల్లిని, భార్యను గౌరవించడో అతనికి మోక్షం సాధించే అవకాశం ఏ పరిస్థితిలోనూ లేదు. ఈ విధంగా ప్రతి ఒక్క జీవితంలో పురుషార్థములకు సార్థకత ప్రసాదించు అమ్మలు ముగ్గురు.

సమయవ్యయః కార్యారంభోరాభసికానామ్

తొందరపాటుగలవాళ్ళు (రాభసికులు) తలపెట్టే కార్యాల ఆదాయం, వ్యయం సమంగా ఉంటాయి.

ఉగాది

సంవత్సరానికి ఆదియైన చైత్రశుద్ధ పాడ్యమి – ఉగాది.

ఇదే మనకు నిజమైన కొత్త సంవత్సరారంభం. ప్రకృతిలో కూడా కొత్త మార్పులు ఈరోజు నుంచే గోచరిస్తాయి. కొత్తచిగుళ్లు, కొత్త పూత... ఇలా అంతా కొత్తదనం ప్రత్యక్ష మయ్యే ఈరోజున మనం పండుగ జరుపు కుంటాం.

మన ఆంధ్రులు ఔషధీ విలువలున్న ఉగాది పచ్చడి తిని ఈ పండుగ జరుపుకుంటారు.

శాస్త్ర రీత్యా – ఈ రోజున బ్రాహ్మీ ముహూర్తంలో లేచి, అభ్యంగన స్నానం చేయాలి. ఇది సమస్త అరిష్టాలనీ నశింప జేస్తుంది. ఆ తరువాత నూతన వస్త్ర ధారణ, భగవత్పూజ, ఉగాది పచ్చడి భక్షణం, సంవత్సర ఫలశ్రవణం (పంచాంగ శ్రవణం) చేయాలి.

ఈ రోజున అభ్యంగన స్నానం పుణ్య ప్రదం. అది చేయలేకపోవడం దోషమని కూడా ధర్మశాస్త్రం చెప్తోంది.

చలివెందర

ఈ పాడ్యమి నుండే 'చలివెందర'లు ఏర్పాటు చేయాలి. దీనిని ''ప్రపాదానం'' అంటారు. బాటసారులకు, సర్వ ప్రాణులకు ఉష్ణశాంతి, దాహశాంతి జరిపేందుకు జలాలను అందజేసే ఏర్పాటు చేయాలి. ఇది ఎంతో పుణ్యకార్యం. మన సంస్కృతిలో 'సాటి మనిషికి సాయం', 'సేవ' – అనేవి ముఖ్యమైన అంశాలు. ఈ 'ప్రపాదానం' వంటి క్రియలలో అటువంటి క్షేమకాంక్ష ద్యోతకమవుతుంది.

ప్రపేయం సర్వ సామన్యా
భూతేభ్యః ప్రతిపాదితా ॥
ప్రదానాత్పితరస్సర్వే
తృప్యంతు చ పితామహాః ॥
అనివార్య మితోదేయం
జలం మాసచతుష్టయమ్ ॥

కేవలం మనుష్యులకే కాక, ప్రాణులన్నిటికీ జలమిచ్చేలా ఏర్పాటుచేయాలి. ఈ 'చలివెందర' ఏర్పాటుచేసిన వారి పితరులు తృప్తి పొందుతారు. ఈవిధంగా 'ప్రపాదానం' ఈరోజు నుండి నాలుగు నెలల పాటు సాగించాలి – అని శాస్త్ర బోధ.

నీటికుండ దానం

ఈరోజు నుండీ నిత్యం ఒక విప్రునకు నీటి కుండను దానం చేయడం కూడా శ్రేష్ఠమే.

ఏష ధర్మ ఘటో దత్తో
బ్రహ్మ విష్ణు శివాత్మకః ।
అస్య ప్రదానాత్ సకలా
మమ సంతు నిరామయాః ॥

– అనే మంత్రంతో ఉదక కుంభం (నీటి కుండ) దానం చేయాలి.

ఈ చైత్ర పాడ్యమినే 'కల్పాది' అంటారు.

నవరాత్రులు

సంవత్సరానికి ప్రారంభదినమైన ఈరోజు నుండితొమ్మిదిరోజులు 'వసంత నవరాత్రులు'. ఉత్తరాయణ పుణ్యకాలంలో వచ్చే ఈ సంవత్సరారంభపు తొమ్మిది రాత్రులు మహా మాన్వితమైనవి. ఈ నవరాత్రులలో 'దేవీ నవరాత్రి' పూజ, లేదా 'శ్రీరామనవరాత్రి' పూజ జరపడం ఆచారం.

సంవత్సరమంతా శుభప్రదంగా జరగడానికి దేవతలను ప్రసన్నం చేసుకొనేందుకై సంవత్సరాదిని శుభ సంకల్పాలతో, సత్కర్మాచరణతో, ఉత్సాహోల్లాసభరితంగా పవిత్రంగా నిర్వహించుకోవాలి.

ఇది – స్వస్తిశ్రీ చాంద్రమాన 'విక్రమనామ సంవత్సర' ప్రారంభం.

అందరికీ ఉగాది శుభాకాంక్షలు.

స్వామీజీ–చార్వాకరావు

యుగధర్మం

విశ్వనాథ పావనిశాస్త్రి

పరిత్రాణాయ సాధూనాం
వినాశాయచ దుష్కృతాం
ధర్మ సంస్థాప నార్థాయ
సంభవామి యుగేయుగే ॥

చదువుతున్న గ్రంథం మూశారు స్వామి సత్యానాథానంద. ఆశ్రమంలోని పిల్లలందరూ స్వామివారికి నమస్కరించి లేవబోయారు.

అంతలో రాబర్ట్, ''స్వామీ! ఒక చిన్న సందేహం'' అన్నాడు. ఏమిటన్నట్లు , స్వామి వారు అతడిని చూశారు.

''అధర్మం చెలరేగినప్పుడల్లా, భగవంతుడు అవతారం ఎత్తి, ధర్మాన్ని తిరిగి స్థాపిస్తానన్నాడు గదా!'' అన్నాడు రాబర్ట్.

''ఔను'' అన్నారు స్వామి.

''ధర్మ సంస్థాపన కోసం భగవంతుడు ఎత్తే అవతారాలే గదా, దశావతారాలు?''.

''ఔను.''

''దశావతారాలంటే – మత్స్య, కూర్మ, వరాహ, నారసింహ, వామన, పరశురామ, రామ, కృష్ణ, బుద్ధ, కల్క్యవతారాలే గదా!''

''ఔను.''

''యుగాలు నాలుగు గదా?'' అని అడిగాడు రాబర్ట్.

అతడు అడుగుతున్న సామాన్య ధోరణికి పిల్లలు ఆశ్చర్యంగా చూడసాగారు.

స్వామివారు సాలోచనగా, ''ఔను, కృత, త్రేతా, ద్వాపర, కలియుగములంటూ నాలుగు.'' అన్నారు.

రాబర్ట్, ''కృతయుగంలో ధర్మం, నాలుగు పాదాలతో నడుస్తుందంటారు గదా?'' అని అడిగాడు మళ్ళీ.

''ఔను'' అన్నారు స్వామివారు తల ఊపుతూ.

''అలాగే త్రేతాయుగంలో, ధర్మం మూడు పాదాలతో – ద్వాపరయుగంలో రెండు పాదాలతో నడుస్తుంది గదా!''

''ఔను.''

''కలియుగంలో, ప్రధానంగా అధర్మమే నడుస్తుంది గదా?''

''ఔను'' అన్నారు స్వామివారు ఓపికగా.

''దశావతారాలలో మత్స్య, కూర్మ, వరాహ, నారసింహ, వామన అవతారాలు కృత యుగంలో ఎత్తినవే గదా?'' అన్నాడు.

అంతవరకు వింటున్న కుఱ్ఱవాళ్ళలో ఒకతను, ''ఆ మాటకొస్తే బుద్ధావతారం కూడా కృతయుగంలోదే!'' అన్నాడు.

రాబర్ట్ యొక్క సందేహం ఏమిటో అర్థమై పోయిన స్వామివారు, చిఱునవ్వు నవ్వుతూ, ''ఇప్పుడు అతగాడి ప్రశ్న అది కాదు'' అన్నారు.

రాబర్ట్ తల తిప్పుతూ, ''ఔను స్వామీ! ధర్మం నాలుగు పాదాలా నడిచే కృతయుగం లోనే, భగవంతుడు అవతారాలు ఎత్తవలసి వస్తే, ఇక ఆ యుగంలో ధర్మం ఎంతవరకు సాగినట్లు? ఆ లెక్కన కలియుగంలో ఎన్ని అవతారాలు ఎత్తాలి? కాని కలియుగంలో ఒక్క అవతారమే అంటున్నారు గదా? మరి... అధర్మం ఆ యుగంలో ఎక్కువ ఉందా, ఈ యుగంలో ఎక్కువ ఉందా?... నాకు అన్వయం కుదరడం లేదు'' అన్నాడు.

అప్పుడే వచ్చిన చార్వాకరావు, ''అట్లా అడుగు'' అన్నాడు.

''ఏమిటి యివాళ యింత ఆలస్యంగా వచ్చావ్?'' అన్నారు స్వామివారు.

''ఏం లేదు. మా నాన్న హఠాత్తుగా కళ్ళు తిరిగి పడిపోయాడు. డాక్టర్‌ని తీసుకు రావడానికి వెళ్ళాను. ఆలస్యమైంది'' అన్నాడు చార్వాకరావు.

''అదేమిటయ్యా? మీ నాన్న చాలా ఆరోగ్య మైన మనిషి కదా!'' అన్నారు స్వామి.

ఔను స్వామీజీ! కాని పెద్దవాడౌతున్నాడు గదా! ఈమధ్య అప్పుడప్పుడు ఇలా అవుతోంది. డాక్టరు వచ్చి మందిచ్చి వెళ్ళుతున్నాడు'' అన్నాడు చార్వాకరావు.

''అలాగా! అన్నట్లు మీ నాయనమ్మ పక్షవాతం వచ్చి నాలుగేళ్ళుగా మంచంలో ఉంది గదా! ఆవిడ కెలా ఉంది?'' అని అడిగారు స్వామి.

''అల్లాగే ఉంది? ఏమీ మార్పు లేదు'' అన్నాడు చార్వాకరావు.

''మరి... డాక్టరు ప్రతినిత్యం వచ్చి చూస్తున్నాడా?'' అని అడిగారు స్వామి.

''ఆ... రోజా చచ్చేవాడికి ఏడ్చేవాడెవ డని!... ఏం, చూస్తాడు?'' అన్నాడు చార్వాకరావు.

''అదోయ్ రాబర్ట్ సంగతి! అర్థ మైందా?'' అన్నారు స్వామి.

అర్థమైంది అన్నట్లుగా మెరిసే కళ్ళతో తల ఊపాడు రాబర్ట్.

''ఏమిటి అర్థమైంది?'' అని అడిగాడు చార్వాకరావు అయోమయంగా.

''నువ్వేదో 'అడుగు' అన్నావ్‌గదా! అతడు అడక్కుండా, అతని సందేహానికి సమాధానం నువ్వే చెప్పావ్!'' అన్నారు స్వామి.

''ఎప్పుడు?'' అని అడిగాడు చార్వాకరావు.

''ఇప్పుడే'' అన్నారు స్వామివారు.

''ఎలా?''

''ఎలా అయితే నీకెందుకు? అసలు నీకు అవతారాలూ, ధర్మాధర్మాలూ, యుగాలూ వీటిమీదే నమ్మకం లేదుగా!'' అన్నాడు స్వామివారు.

''నమ్మకం లేదనుకోండి. కానీ మీకుంది గదా! మీరెలా సమాధానం చెపుతారో విందా మని.''

''నేనెలా చెపితే నీకెందుకు?''

''అలా కాదు, చెప్పండి.''

స్వామివారు నవ్వుతూ, ''ఓరి మూర్ఖుడా! నీకు సగం ఆస్తికం, సగం నాస్తికం, సందేహాలు పీడిస్తూ ఉంటాయి. సమాధానాలు కావాలి. కాని, అవి ఒప్పుకోవడానికి మళ్ళీ మనసొప్పదు. నీ కర్మ. అయినా విను, చెప్తాను. ఇది చాలా తేలిక. ఆరోగ్యవంతుడైన మీ నాన్నకి కొద్దిగా జబ్బు చేసినా డాక్టర్ వెంటనే వస్తాడు. మంచంలో పడ్డ మీ నాయనమ్మని చూడ్డానికి రాడు. చివరికి వచ్చిందని చెప్పడానికి ఒక్కసారే వస్తాడు. అలాగే - ధర్మం నాలుగు పాదాలా నడిచే కృతయుగంలో, ధర్మానికి ఏ మాత్రం హాని జరిగినా వెంటనే భగవంతుడు అవ తారాలు ఎత్తాడు. అందుకే ఆ యుగంలో అవ తారాలు ఎక్కువ. త్రేతాయుగంలో పరశురామ రామావతారాలు రెండే. కలి అంశ సగానికి సగం ఉన్న ద్వాపర యుగంలో కృష్ణావతారం ఒక్కటే. అలాగే కలియుగం కూడా'' అని లేచారు స్వామివారు.

వచ్చే సంచికలో

'శ్రీరామనవమి' సందర్భంగా, శ్రీరాముని ప్రత్యేక రచనలు

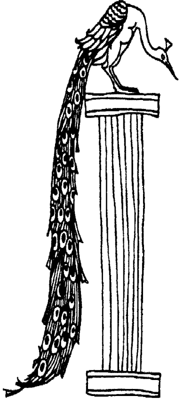
విశ్వశక్తిని వైభవంపై ప్రత్యేక రచనలు

విశ్వశక్తిని జాగృతం చేసి, అద్భుతాలు సాధించే - 'రేకీ' చికిత్స

వసంత నవరాత్రులు

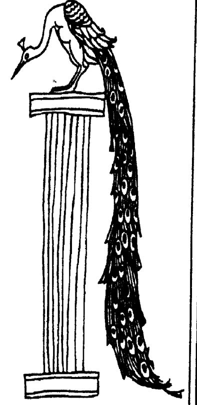
ఇంకా ఎన్నో ప్రత్యేకతలతో

ఏప్రిల్ '2000 సంచిక సిద్ధమౌతోంది.

సంస్కృత బోధన

॥ సరస్వతీ శ్రుతిమహతీ మహీయతామ్ ॥

పాఠమ్- I

సంస్కృతభాషకు ''విసర్గము'' ప్రాణము. దానిని ''హ'' కారముగా పలుకవలెను. విసర్గమునకు వెనుక ఏవిధమైన అచ్చు ఉంటుందో అదే అచ్చును పలుకవలెను.

ఉదా : - రామః - రామహ

హరిః - హరిహి

సాధుః - సాధుహు

సంస్కృత భాషలో శబ్దమునకు మూడు రకములైన లింగభేధములు కలవు. అవి పుంలింగము. స్త్రీలింగము–నపుంసక లింగము. వాటికి కొన్ని ఉదాహరణలు చూద్దాం!

నామవాచకములు

పుంలింగము :-	స్త్రీలింగము :	నపుంసకలింగము :
రామః - రాముడు	సీతా - సీత	పుష్పమ్ - పూవు
కృష్ణః - కృష్ణుడు	రమా - రమ	ఫలమ్ - పండు
గోవిందః - గోవిందుడు	రాధా - రాధ	గృహమ్ - ఇల్లు
షణ్ముఖః - షణ్ముఖుడు	ఉషా - ఉష	ధనమ్ - ధనము
మార్కండేయః - మార్కండేయుడు	శ్రీవల్లీ - శ్రీవల్లి	పత్రమ్ - ఆకు
శక్తిధరః - శక్తిధరుడు	దేవసేనా - దేవసేన	తృణమ్ - గడ్డి
మనోహరః - మనోహరుడు	అన్నపూర్ణా - అన్నపూర్ణ	చక్రమ్ - చక్రము
కార్తికేయః - కార్తికేయుడు	మాధవీ - మాధవి	వాహనమ్ - వాహనము
సుధాకరః - సుధాకరుడు	నదీ - నది.	పుస్తకమ్ - పుస్తకము
శ్రీనివాసః - శ్రీనివాసుడు	[illegible] - కలము	అన్నమ్ - అన్నము

మాధవః - మాధవుడు
మృత్యుంజయః -
మృత్యుంజయుడు
దుష్టః - దుష్టుడు
మార్జాలః - పిల్లి
సూకరః - పంది
సర్పః - సర్పము
కాకః - కాకి
వృక్షః - చెట్టు
బాలః - బాలుడు
ప్రశ్నః - ప్రశ్న
ఉత్తమః - ఉత్తముడు

లతా - తీగ
డోలా - ఊయల
బాలా - బాల
మాలా - మాల
వీణా - వీణ
గంగా - గంగ
బాలికా - బాలిక
ఉమా - ఉమ
శైలజా - శైలజ
శ్వేతా - శ్వేత
శిల్పా - శిల్ప
పుష్పలతా - పూలతీగె

వనమ్ - తోట, అడవి
విమానమ్ - విమానము
మిత్రమ్ - స్నేహితుడు
క్షేత్రమ్ - క్షేత్రము
జలమ్ - నీరు
ఆభరణమ్ - నగ, ఆభరణము
జ్ఞానమ్ - జ్ఞానము, తెలివి
శకటమ్ - బండి
ఘృతమ్ - నెయ్యి.

సర్వనామములు

అహం - నేను (ఉత్తమ పురుష - 1st Person)
త్వం - నీవు (మధ్యమ పురుష - 2nd Person)
సః - ఆతడు, వాడు (ప్రథమ పురుష - 3rd Person పుంలింగము)
సా - ఆమె, అది (ప్రథమ పురుష - 3rd Person స్త్రీ లింగము)
ఏషః - ఇతడు, వీడు
ఏషా - ఈమె, ఇది
ఏతత్ - ఇది (ప్రథమ పురుష - 3rd Person - నపుంసకలింగము)
తత్ - అది
కః - ఎవడు?
కా - ఎవతె?
కిమ్ = ఏది, ఏమి, ఏమిటి?

అవ్యయములు :

వీటికి లింగ, వచన, విభక్తి భేదములు లేవు. ఇవి ఎప్పుడూ మార్పు చెందవు.

అత్ర - ఇక్కడ, ఇక్కడకు
తత్ర - అక్కడ, అక్కడికి
కుత్ర? - ఎక్కడ?
ఇదానీం - ఇప్పుడు
తదా - అప్పుడు

కదా? - ఎప్పుడు?
అద్య - నేడు, ఈరోజు
నక్తం - రాత్రి
దివా - పగలు
శనైః - మెల్లిగా , నెమ్మదిగా
శీఘ్రం - తొందరగా

ప్రశ్నావాచకములు

కః ఎవడు?
కా - ఎవతె?
కిం - సది, ఏమిటి, ఎందుకు?
కుత్ర - ఎక్కడ?
కదా - ఎప్పుడు?
కథం - ఎటు? ఎలా?

సంస్కృత భాషయందు క్రియా పదము (Applied Verb) లన్నింటినీ ధాతువు (Root Verb) నుండి గ్రహించవలెను. ధాతువును మొట్టమొదటగా వర్తమాన కాల, ప్రథమ పురుష, ఏకవచనములో గుర్తించి దాని నుండి ఇతర రూపములను ఏర్పరచుకోవలెను. అది తేలిక పద్ధతి.

క్రియా పదములు

వర్తమాన కాల, ప్రథమ పురుష, ఏకవచన క్రియా పదములు. స్త్రీ పురుష వాచకములు రెండింటికీ యివి వర్తిస్తాయి.
ఉదా : అగుచున్నాడు, అగుచున్నది. ఇదే విధముగా మిగిలినవన్నీనూ.

భవతి – అగుచున్నాడు
పఠతి – చదువుచున్నాడు
లిఖతి – వ్రాయుచున్నాడు
వదతి – మాట్లాడుచున్నాడు
చలతి – నడచుచున్నాడు
పతతి – పడుచున్నాడు
ఉత్పతతి – ఎగురుచున్నాడు
ధావతి – పరిగెత్తుచున్నాడు
నయతి – తీసికొనిపోవుచున్నాడు
ఆనయతి – తీసికొనివచ్చుచున్నాడు
దదాతి – ఇచ్చుచున్నాడు
గృహ్ణాతి – తీసికొనుచున్నాడు, పుచ్చుకొనుచున్నాడు
ఖాదతి – తినుచున్నాడు
పిబతి – త్రాగుచున్నాడు
పశ్యతి – చూచుచున్నాడు
గచ్ఛతి – వెళ్ళుచున్నాడు
ఆగచ్ఛతి – వచ్చుచున్నాడు
ఆరోహతి – ఎక్కుచున్నాడు
అవరోహతి – దిగుచున్నాడు
తాడయతి – కొట్టుచున్నాడు
మారయతి – చంపుచున్నాడు
క్రీడతి – ఆడుచున్నాడు
కరోతి – చేయుచున్నాడు
క్రందతి – ఏడ్చుచున్నాడు
హసతి – నవ్వుచున్నాడు
నిద్రాతి – నిద్రించుచున్నాడు
జానాతి – తెలిసికొనుచున్నాడు
స్మరతి – స్మరించుకొనుచున్నాడు
విస్మరతి – మరచిపోవుచున్నాడు
తరతి – దాటుచున్నాడు

సూచన : వీటిద్వారా మధ్యమ పురుష ఏకవచనం, ఉత్తమ పురుష ఏకవచనం రూపములు తయారుచేసుకోవచ్చు. ఎలాగంటే మధ్యమ పురుషకి 'సి' అనియు, ఉత్తమ పురుషకి ''అమి'', లేదా ''యామి'' అనియు కలుపుకుంటే సరిపోతుంది.

ఉత్తమ - ఉదా : భవామి (అగుచున్నాను), పఠామి (చదువుచున్నాను), ఆరోహయామి (ఎక్కుచున్నాను)

మధ్యమ - భవసి (అగుచున్నాడు, దదాసి (ఇచ్చుచున్నాను) హససి (నవ్వుచున్నావు)

సంస్కృత భాష తేలికగా వ్రాయడానికి గాని, మాట్లాడడానికి గాని, ముందుగా ఈ సర్వనామములు అవ్యయములు బాగా గుర్తుంచుకోవాలి. నిత్యం వాడుకునే కొన్ని క్రియా పదములను కూడా గుర్తుంచుకోవాలి. దానికి ఈ క్రింది విధంగా అభ్యాసం చేసుకుంటూ ఉండాలి.

అభ్యాసం - I

చిన్న వాక్యములు

పుంలింగము :

అహం రామః - నేను రాముడను
త్వం శివః - నీవు శివుడవు
సః కృష్ణః - వాడు (అతడు) కృష్ణుడు
ఏషః - గోవింద - వీడు (ఇతడు) గోవిందుడు
సః వృక్షః - అది వృక్షము
ఏషః సూకరః - ఇది పంది

(వృక్షము సూకరము వంటి మాటలు సంస్కృతంలో పుంలింగవులు ఇలాంటి కొన్ని శబ్దములు తర్వాత తర్వాత తెలుసుకుందాం)

స్త్రీ లింగం :

అహం సీతా - నేను సీతను
త్వం రాధా - నీవు రాధవు
సా శ్రీవల్లీ - ఆమె శ్రీవల్లి
ఏషా దేవసేనా - ఈమె దేవసేన
సావీణా - అది వీణ
ఏషా డోలా - ఇది ఊయల

(వీణా, డోలా వంటి మాటలు సంస్కృతంలో స్త్రీ లింగములు)

నపుంసక లింగము :

తత్ పుష్పమ్ - అది పుష్పమ్
ఏతత్ ఫలమ్ - ఇది పండు

అహం, త్వం, సః, ఏషః, సా, ఏషా, తత్, ఏతత్‌లను ఉపయోగించి, వెనక యిచ్చిన నామవాచక శబ్దములతో పైవిధముగా చిన్న చిన్న వాక్యాలను అభ్యాసం చెయ్యండి.

BHARATHISM

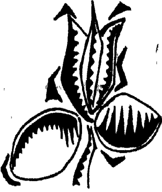

Namaste Sarade Devi, Veena Pustaka Dharini,
Tvamaham Prarthaye nityam, Vidyadanam pradehi me.

Dr. JayaVenugopal

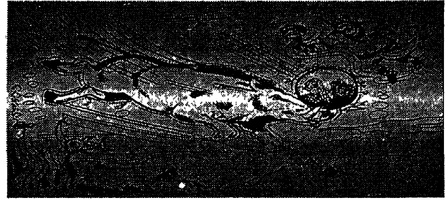
Padma Purana

It has
Six Skandas
and
55000
verses.

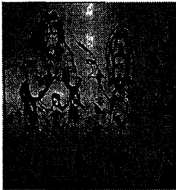
Varaha Purana

Story by Varaha .
It describes places and mantras.
It has 14000 verses.

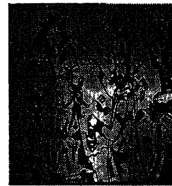
Puranas based on Brahma

Brahma purana
Brahmanda purana
Brahma Vaivarta purana

Markandeya purana
Bhavisya purana
Vamana purana

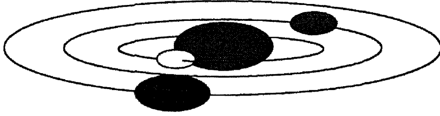
Brahma Purana

Teachings of Brahma to Daksa.
It has 25000 verses.
It is called Adi Purana

Brahmanda Purana

Origin of universe
as told by Brahma.
It has 12000 verses.
It is called Uttama Purana.

Markendeya Purana

Story of Indra,
Surya,
Agni.
There are praises of Durga.
There are 9000 verses.

Bhavisya Purana

Surya narrated it to Manu.
There are statements about future.
There are praises about Surya, Agni and Naga.
There are 14000 verses.

Vamana Purana

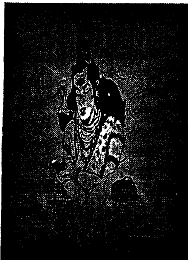
Similar to Varaha.

It describes Siva and Parvathi marriage.
It has 10000 verses.

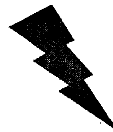
Puranas based on Siva

Vayu purana
Linga purana
Skanda purana

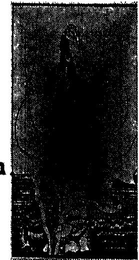

Agni purana
Matsya purana
Kurma purana

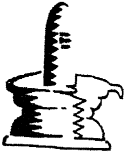
Vayu Purana

Told by Vayu
Composed in 5th or 6th century AD.
There are praises of Siva
There are 14000 verses.

Linga Purana

Instructions of
Siva onDharma,
sitting
in the form
of Linga.
28 forms of Siva are
described.
There are 12000 verses.

Skanda Purana

It is narrated by Skanda
It narrates the story how
Taraakasura was slained by Skanda.
There are 8 4 000 verses.

Agni Purana

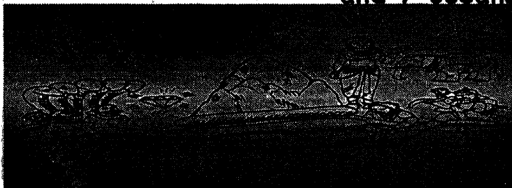
Agni deva instructed sage
Vasistha.
It speaks about Sivalinga
and Durgadevi.
This book deals
with arts and science,
astronomy,
and architecture.
It contains 12000 verses.

Kurma Purana

Kurma narrated
to Indradyumna.
Speaks of seven islands,
and 7 oceans

THANK YOU
PACT

Katha-Upanisad

...Katha-upanisad is a fairly long ... in six parts called Vallis, divided ... two chapters, each chapter ... consisting of three vallis. Here, Death discourses to a young boy called ... upon the problem of ... death. The picture of this young boy ... Death and compelling him to ... the secret adds a human touch ... may otherwise be a dry ... philosophical discourse.

And the situation then is full of pathos. Those who are familiar wi... the Bhagavad-gita will note that many passages in the Gita are reminiscent of the text of the ... Upanisad. The Upanisad belongs to the Thaittriya School of the Yajur Veda.

... chant:
... guard both of us, let it protect both of us, let us both work together, ... study be well illuminated, let us not ... each other.
Om peace, peace, peace.

Naciketa : there is this doubt ... a man who is dead - some saying he is, and others, he is not ... this instructed by thee ...

హోళీ పండుగ

సూర్యనారాయణ

హోళీ అనగానే ముందుగా గుర్తుకు వచ్చేవి రంగులు. ఈరోజున జనులంతా పిల్లలూ పెద్దలూ అనే భేదం లేకుండా, ఆడామగా భేదం లేకుండా ఒకరిపై ఒకరు రంగులు చల్లుకుంటూ ఆనందిస్తారు.

ఫాల్గుణ పౌర్ణమీ దినాన ఈ పండుగ జరుపుకోవడం ఆచారంగా వస్తోంది. ఇంచుమించు యావద్భారతదేశంలోనూ ఈ పండుగను జరుపుకుంటున్నా, ఇది ఉత్తర భారతదేశంలోనే అధిక ప్రాచుర్యం పొందింది. ఈ పండుగనే వసంతోత్సవమని, డోలికోత్సవమనీ కూడా పిలుస్తారు. హోలిక అనే రాక్షసిని తృప్తిపరచేందుకు చేసే ఉత్సవంగా కూడా చెప్తారు. కామదహనమనీ అంటారు.

కామదహనం

దక్షయజ్ఞంలో సతీదేవి త్యాగం చేసిన తరువాత ఆమె హిమవంతుని కుమార్తె పార్వతిగా మళ్లీ జన్మించింది. పరమశివుని మనస్సును పార్వతి పైకి మళ్లించాలనే తలంపుతో దేవతలు మన్మథుణ్ణి పిలిచి దేవకార్యం నెరవేర్చామని కోరారు. పార్వతీదేవి శివునికి సపర్యలు చేస్తున్న సమయంలో రతీ మన్మథులు అక్కడకు వస్తారు. మన్మథుడు తన పూలబాణం ప్రయోగించి, ఆత్మధ్యానమగ్నుడైన ఈశ్వరుని మనస్సును కామ వికారానికి లోను చేస్తాడు. ఈ విషయాన్ని తెలుసుకున్న పరమశివుడు తన మూడవ కన్ను తెరచి కాముణ్ణి భస్మం చేస్తాడు. రతీదేవి దుఃఖించి శివుణ్ణి వేడుకొనగా ఆయన మన్మథుడు శరీరం లేకున్నా సజీవుడై ఉండే వరం ఇస్తాడు. ఈ కామదహనాన్నే జనులు ఫాల్గుణ పౌర్ణమీ దినమున పండుగగా జరుపుకోవడం ఆచారంగా వచ్చింది.

డోలికోత్సవం

మన దేశంలో బెంగాలు రాష్ట్రంలో హోళీనాడు శ్రీకృష్ణుని విగ్రహాన్ని ఉయ్యాలలో వేసి ఊపి, పూజించే ఆచారం ఉంది. ఈరోజుననే శ్రీకృష్ణుడు డోలికలో ఎక్కినట్లు శాస్త్రవచనం.

వసంతోత్సవం

ఈ పండుగకు వసంతోత్సవమని కూడా పేరుంది. దీన్ని గురించి 'నిర్ణయ సింధువు' లో ఈవిధంగా ఉంది.

ప్రవృత్తే మధుమాసే తు ప్రతిపద్యుదృతే రవౌ ।
కృతా చావశ్యకార్యాణి సంతర్ప్య పితృదేవతాః ॥

వందయేద్ధోలికా భూమిం సర్వదుఃఖోప శాంతయే.

మధుమాసం అంటే చైత్రమాసం. ఉత్తర దేశాచారం ప్రకారం మాసాంతం పౌర్ణమితో అవుతుంది. ఆ తరువాత దినం చైత్ర పాడ్యమి. ఆరోజున పితృదేవతలను సంతృప్తి పరచి హోలికా భూమికి నమస్కరించితే సర్వ దుఃఖాలు తొలగుతాయట.

అంతేకాక సర్వ లోకాల్లో ఉండేవారి మనస్సులలో నివసించే వాడగు కాముని రతీదేవితో సహా చైత్రోత్సవ దినాన పూజిస్తే సౌభాగ్యం, రూపం, సంతానం, సౌఖ్యం కలుగుతాయని భవిష్యత్పురాణంలో చెప్పబడింది.

హోలిక

ఈ కథ భవిష్యత్పురాణంలో చెప్పబడింది. కృతయుగంలో రఘునాథుడనే సూర్యవంశపు రాజు ఉండేవాడు. అతడు అనేకమంది దుర్మార్గులను శిక్షించి జనరంజకంగా పరిపాలన సాగిస్తున్నాడు. అకస్మాత్తుగా హోలిక అనే పేరుగల రాక్షసి అతని రాజ్యంలోని పిల్లలను బంధించడం ప్రారంభించిందట. ఈ విషయాన్ని ప్రజలు రాజుగారితో మొరపెట్టుకున్నారు. ఆ సమయంలో అక్కడికి వచ్చిన నారదుడు ''హోలికను ఫాల్గుణ పౌర్ణమి రోజున పూజించినచో శిశువులకు ఏ విధమైన ఆపదలూ రావని'' శలవిచ్చాడు. అది విన్న రఘునాథుడు నారదుడానతిచ్చిన విధంగా చెయ్యమని ప్రజలను ఆదేశించాడట. అప్పటినుండి ఈ ఉత్సవం చేయబడుతోంది.

ఈ హోలికా పూజ రాత్రి కాలంలోనే చేయాలి. అంతేకాదు హోళి రోజు రాత్రి శిశువులను ఇండ్లలోపలనే ఉంచి జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి. ఇది పురాణ వచనం.

ఈ హోలిక హిరణ్యకశిపుని చెల్లెలనీ, ప్రహ్లాదుని అగ్నిలో త్రోయించినప్పుడు ఈమె కూడా ప్రహ్లాదునితో పాటు అగ్నిలో ప్రవేశించినదని, అప్పుడు హోలికయే భస్మమయిందని ఆనాటినుండి పిల్లల రక్ష కొరకు హోలికను పూజించే ఆచారం వచ్చిందని ఒక కథ ఉంది.

ఈ పండుగను గురించి వాత్స్యాయన మహర్షి తన కామసూత్రాల్లో కూడా వివరించాడు. ఆనాడు ప్రజలు పిచికారీలతో రంగులు చిమ్ముకుంటూ, రంగుల పొడిని చల్లుకుంటూ వినోదించేవారని ఆయన చెప్పారు.

ఈ పండుగను ఎవరు ఏవిధంగా ఆచరించినా ఆధునిక కాలంలో హోళీ ఉత్సవం రకరకాల నీచపు చేష్టలతో వెర్రితలలు వేస్తున్నా, ఈ పండుగను జరుపుకోవడం వెనుక ఉన్న భావం అలౌకికమైనది. ఈ పండుగ ప్రేమాదరాలకు ప్రతీక. అలౌకిక ప్రేమకు ప్రతీక. కరుణాతిశయానికి ప్రతీక.

ఎగసిపడ్డ ఎఱ్ఱని పొడితో ఆకాశం అరుణను దాల్చిందని హోళీని వర్ణిస్తూ అన్నాడో కవి. అసలు హోళీలో ఈ రంగులేమిటి? ఆ రంగుల్లో సమస్త జగత్తు రంగులీనడమేమిటి?

సమస్త జగత్తు ఆ పరమేశ్వరిని స్వరూపమే. మామూలు కంటికి అందులోని భౌతికత మాత్రమే గోచరిస్తుంది. ఆమె సింధూరారుణ విగ్రహ. అరుణవర్ణం కరుణాతిశయానికి ప్రతీక. అందుకే ఆమెను ''అరుణాం కరుణా తరంగితాక్షీం'' అని ప్రార్థిస్తారు. ఎగసిపడ్డ సింధూరపు పొడితో జగత్తు అరుణవర్ణం దాల్చడమంటే ఆ అమ్మ ఈ భౌతిక ప్రకృతిలో ప్రకటన మవడమే. సమస్త జగత్తు ప్రేమ, కరుణ రసాల్లో మునిగిపోతుందన్న మాట.

శ్రీకృష్ణుడు కరుణాస్వరూపుడు. ఆయన జీవులను తమ తమ కర్మ ఫలాలనుభవించడానికి ఈ సంసారాన పడవేసినా, వారిపై కరుణ కలిగి, వారు తనను తిరిగి చేరుకోవడానికి సాధనంగా ప్రేమను ఇచ్చాడు. ప్రేమ ప్రతి ప్రాణిలోనూ ఉంది. మనుష్యులు, దేవతలు, రాక్షసులు, పశుపక్ష్యాదులు - అన్నింటా ఉంది. ఆ ప్రేమ ఎంత అద్భుతమైనదంటే - అది ఉన్నచోట అంతరాలుండవు. ఏవిధమైన భేదభావం కల్పనామాత్రంగా కూడా ఉండదు.

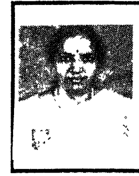
హోళీ పండుగ ప్రేమకు, కరుణకు ప్రతి రూపం. అందుకే ఆరోజున ఎంతటి శత్రుత్వాలు కూడా చెరిగిపోతాయి. సమస్త భేద భావాలు చెరిగిపోతాయి. ధనికుడు - బీదవాడు, శత్రువు - మిత్రుడు ఈ భేదాలన్నీ చెరిగిపోతాయి. ప్రతి వ్యక్తి ఎదుటివాణ్ణి ప్రేమతో ఆలింగనం చేసుకుంటాడు.

'హోళీ' సమస్త శత్రుత్వాల్ని వదులుకోవలసిన రోజు. సమస్త భేద భావాల్ని దూరం చేసుకొని అఖండ బ్రహ్మత్వభావం కలిగించుకునే రోజు. ✦

ఆయుర్వేద ప్రతిభ

చిల్డ్రన్స్ బుక్ ట్రస్ట్, న్యూఢిల్లీ వారు జాతీయస్థాయిలో నిర్వహించిన "15th Competetion for Writers of Childrens Books"లో ప్రముఖ ఆయుర్వేదవైద్యురాలు డా॥ గాయత్రీ దేవికి బహుమతి లభించింది. చిల్డ్రన్స్ బుక్ ట్రస్ట్ వివిధ విభాగాలలో బాలల పుస్తకాలకై పోటీ నిర్వహిస్తోంది. 'పాపులర్ సైన్స్' విభాగంలో డా॥ గాయత్రీదేవి రచించిన "Why of Herbs" పుస్తకానికి బహుమతి లభించింది.

పాపులర్ సైన్స్ విభాగంలో ఆధునిక విజ్ఞానానికి సంబంధించిన విషయాలే ప్రచురింపబడుతూండడం గమనించిన డా॥ గాయత్రీ దేవి నిత్య జీవితంలో ఉపయోగపడే విజ్ఞానమంతా పాపులర్ సైన్స్‌గా గుర్తించబడాలని భావించారు. శతాబ్దాల క్రితం మానవ ఆరోగ్య రక్షణ కొరకు ఆవిర్భవించిన ''ఆయుర్వేదం'', నేటికీ ప్రజల ఆరోగ్య సమస్యల పరిష్కరణలో సత్ఫలితాలనిస్తోంది. కొంతకాలం క్రితం వరకూ ఆయుర్వేదంలోని ఎన్నో ఆరోగ్య సూత్రాలను భారతీయులంతా అనుసరించే వారు. రకరకాల మూలికలతో చిన్న చిన్న వైద్యాలను ఎవరికి వారే చేసుకునే వారు. ఇప్పటి తరంలో తమచుట్టు పక్కల ఉన్న మూలికల అద్భుత గుణాల గురించి పరిజ్ఞానం లేదు. పిల్లలకి అటువంటి పరిజ్ఞానం కలిగించాలనే ఉద్దేశ్యంతో డా॥ గాయత్రీదేవి రచించిన "Why of Herbs" పుస్తకానికి చిల్డ్రన్స్ బుక్ ట్రస్ట్ వారి బహుమతి లభించింది. చిల్డ్రన్స్ బుక్ ట్రస్ట్ త్వరలో ఈ పుస్తకాన్ని ప్రచురించి విడుదల చేస్తుంది.

ఇంతకుపూర్వం సిబిటి నిర్వహించిన పోటీలో డా॥ గాయత్రీదేవి రచించిన **"Aryavaidyasala, an Institute of Ayurveda"** పుస్తకానికి కూడా బహుమతి లభించింది. భారత ప్రభుత్వపు వయోజన విద్యాశాఖవారు నిర్వహించిన జాతీయ స్థాయి పోటీలో ఈమె రచించిన ''పుట్టబోయే బుజ్జాయి కోసం'' (గర్భిణీ స్త్రీలు తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తల గురించి) పుస్తకానికి బహుమతి లభించింది.

డా॥ గాయత్రీదేవి కథలూ, వ్యాసాలూ రాస్తూంటారు. ఆకాశవాణి చెన్నై కేంద్రం నుండి ఆమె రాసిన నాటికలు ప్రసారమవుతుంటాయి.

నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం నుండి ఆయుర్వేదంలో పట్టభద్రురాలయిన (బి.ఎ.యం. ఎస్) డా॥ గాయత్రీదేవి ప్రస్తుతం చెన్నైలో ప్రాక్టీస్ చేస్తున్నారు.

పాఠశాలలో చిన్నప్పటి నుండి విద్యార్థులకి మిగిలిన విజ్ఞానంతో పాటుగా ఆయుర్వేదం లోని ఆరోగ్య సూత్రాల గురించి, మూలికల ప్రత్యేకత గురించీ బోధించాలనీ, అప్పుడే మన దేశీయ వైద్యం పట్ల విద్యార్థులకి ఆసక్తి కలుగుతుందనీ, ఆమె అన్నారు. ఆయుర్వేదం పేరుతో వ్యాపారం ఎక్కువగా జరుగుతోందనీ, ఏది అసలయిన ఆయుర్వేదం అనే అవగాహన ప్రజలలో కలగాలనీ ఆమె అన్నారు.

"శివ సంకల్పమస్తు"

దశిక కృష్ణమోహన్

సనాతన ధర్మానికి భారతీయ సంస్కృతికి మూలాధారం వేదం. అది ప్రపంచంలోనే అతి ప్రాచీనమయినది. సర్వ ప్రథమమయినది. మానవజాతికి సాంసారిక పారమార్థిక అభ్యుదయం ప్రసాదించేది వేదం. అది అలౌకిక జ్ఞానానికి సాధనం. "**ఇష్టప్రాప్త్యనిష్ట పరిహారయోః అలౌకిక ముపాయం యోగ్రంథో వేదయతి సవేదః**" అని సుప్రసిద్ధ వేదభాష్యకారుడు సాయణాచార్యుడు తనభాష్యంలో ఉద్ఘాటించాడు. "**వేదోనామ వేద్యన్తే జ్ఞాప్యన్తే ధర్మార్థకామ మోక్షాః అనే నేతి వ్యుత్పత్యా చతుర్వర్గ జ్ఞానసాధన భూతో గ్రంథవిశేషః**" అంటే చతుర్విధ పురుషార్థాల యొక్క పరిపూర్ణ జ్ఞానం కలగడానికి సాధన భూతమయిన గ్రంథవిశేషవే వేదమని '**ఆర్యవిద్యా సుధాకరం**' అనే గ్రంథం నిర్వచించింది.

వేదాలు పరమేశ్వర నిశ్వాస రూపములైనవి కాబట్టి, వాటికి కర్త ఎవరూ లేరు. వానిని అందుకే అపౌరుషేయము లన్నారు.

"యస్య నిశ్వసితం వేదా
యో వేదేభ్యోఽఖిలం జగత్ !
నిర్మమే తమహం వన్దే
విద్యాతీర్థం మహేశ్వరమ్ ॥"

అని భాష్యంలో సాయణాచార్యుడు వివరించాడు. అలాంటి వేదంలోలేని విషయమేమీలేదు. "**భూతం భవ్యం భవిష్యంచ సర్వం వేదాత్ ప్రసిద్ధ్యతి**" అని ప్రసిద్ధి. వేదం ప్రధానంగా రెండు భాగాలుగా ఉంటుంది. 1. సంహితాభాగం 2. బ్రాహ్మణ భాగం. ఈ రెంటికీ కలిపి (మంత్ర బ్రాహ్మణయో ర్వేద నామధేయమ్) వేదం అని పేరు. బ్రాహ్మణ భాగం లేనిదే వేదంలోని మూలమంత్రార్థం సుబోధం కాదు. '**వేదోఽఖిలో ధర్మ మూలం**' అని మనుస్మృతి తెలియజేస్తోంది. అట్టి మూలభూతమయిన, ఏకరాశీభూత మయిన వేదాన్ని వేదవ్యాసమహర్షి నాలుగు భాగాలుగా విభజించాడు. "**అస్యమహతో భూతస్య నిశ్వసిత మేతద్య దృగ్వేదో యజుర్వేదః సామ వేదోఽథర్వాంగిరసః**" అని బృహదారణ్యకోపనిషత్తు నాలుగు వేదాలను తెల్పుతోంది.

ఋగ్వేదం 10 మండలాలు, వేయి సూక్తాలు. (1017 సూక్తులని ఒక మతం) ప్రతి మండలానికి ద్రష్టలయిన ఋషులున్నారు. 1, 10 మండలాలకు చాల మంది ఋషులు. 2 నుండి 9 మండలా లకు ఒక్కొక్క ప్రధాన ద్రష్ట ఉన్నారు.

యజుర్వేదం రెండు విధాలుగా ఉంది. కృష్ణ యజుర్వేదం, శుక్లయజుర్వేదం, ఇందు కృష్ణ యజుర్వేదానికి 86 శాఖలుండేవి. అందు నేడు లభిస్తున్నవి తైత్తిరీయ, మైత్రాయణీయ, కఠ, కపిష్ఠలు శాఖలు నాలుగు మాత్రమే. శుక్లయజుర్వేదానికి 15 శాఖలుండేవి. అందు వాజసనేయ, కాణ్వశాఖలు మాత్రమే ప్రస్తుతం లభిస్తున్నాయి. వాజసనేయ సంహితకే మాధ్యందిన సంహిత అనే నామాంతరం కూడా ఉన్నది. ఈ సంహితలో 40 అధ్యాయాలున్నాయి. ఇందలి 34వ అధ్యాయ ఆరంభంలో మొదటి 6 మంత్రాల భాగం "శివసంకల్పోపనిషత్తు"గా ఉన్నది. దీని భావాన్ని తెలుగులో అందించడమే ఈ నా ప్రయత్నం.

భారతీయ సంస్కృతిని ప్రతిబింబింపజేసే ఆధ్యాత్మిక తత్త్వంలోని ప్రధాన విషయం ఏమిటంటే, ఆత్మజ్ఞానాన్ని సంపాదించాలనుకున్న సాధకుడు ముందుగా మనస్సును తన వశంలోనికి తెచ్చుకొనుట. మనసే అన్నిటికి ముఖ్యం. "**మన ఏవ మనుష్యాణాం కారణం బంధమోక్షయోః**" అని భగవద్గీత ఉద్బోధిస్తోంది. శరీరంలో సమస్త అవయవాలు మహత్త్వపూర్ణమయినవే. దేని ప్రాధాన్యం దానికున్నది. చిటికెన వ్రేలుకూడ ముఖ్యమయినదే. ఇక మనస్సు యొక్క ప్రాముఖ్యం వేరే చెప్పాలా? "**ఇంద్రియాణాం మనశ్చాస్మి...**" అని భగవద్గీతలో శ్రీకృష్ణుడు 'ఇంద్రియాలలో మనసును నేను' అని చెప్పాడు. ఈ మనస్సుకొక విలక్షణమయిన శక్తి ఉన్నది. మానవుడు పొందే సుఖ దుఃఖాలన్నీ దీని అధీనంలోనే ఉంటాయి. మనస్సు పోలేని చోటు లేదు. గ్రహించలేని విషయం లేదు. ఇంద్రియాలు కూడ ఎక్కడెక్కడకు పోలేవో, ఏమేమి చూడలేవో అట్టి చోట్లకు కూడ మనస్సు చేరుకొని సమస్తం అనుభవిస్తుంది. ఆత్మ సాక్షాత్కారం చేసుకోవాలంటే మనస్సే నేత్రమవుతుంది. 'మనో నేత్రంతో చూచాడు' అంటారు. "మనసైవా నుద్రష్టవ్యం" అని వేదం వచిస్తోంది. మనస్సే ఇంద్రియాలను శాసిస్తున్నది. మనసు యొక్క ప్రమేయం లేకుండా ఇంద్రియాలు తమ తమ పనులు చేయలేవు. ఎప్పుడు ఇంద్రియాల యొక్క ప్రవర్తన – నివర్తనలు

మనస్సుపై ఆధారపడి ఉంటాయో, ఎప్పుడు కర్మసంపాదన ఇంద్రియ ప్రవృత్తికి అధీనమై ఉంటుందో, ఎప్పుడు అభ్యుదయప్రాప్తి కర్మ సంపాదనపై ఆధారపడి ఉంటుందో, అప్పుడు మన అభ్యుదయం మన మనస్సు యొక్క శుభసంకల్పం మీదనే ఆధారపడి ఉంటుందని గ్రహించాలి. అందుచేతనే మంత్రద్రష్టలైన ఋషులు ఈ శివసంకల్ప సూక్తం ద్వారా ఈవిధంగా ప్రార్థిస్తున్నారు - తమ మనస్సుల ఎల్లవేళల శుభసంకల్పాలతో నిండి ఉండాలని, మానవులందరి మనస్సులు కూడ ఇలాగే కోరుకోవాలని అంతరార్థం. ఇక ఈ సూక్త భావాలను చూద్దాం-

1. యజ్జాగ్రతో దూరముపైతి దైవం
తదు సుప్తస్య తథైవైతి।
దూరంగమం జ్యోతిషాం జ్యోతిరేకం
తన్మే మనః శివసంకల్పమస్తు! ॥

జాగ్రదవస్థలో చూచుటకు వినుటకు ఎంత దూరమైనా పరుగులు తీసేది, అట్లే సుషుప్త్యవస్థలో తిరిగి తన స్థానానికి చేరు కొనేది, జ్యోతి స్వరూపమయిన ఆత్మను గ్రహించే ఏకైక సాధనం కావడం వలన దైవమని చెప్పబడేది (మనసే దైవం), భూత భవిష్యద్వర్తమానాలన్ని టిని గ్రహించే సామర్థ్యం కలిగినది, దూరగామి, అనేకానేక విషయాలను ప్రకాశింపజేసే జ్యోతులకు (ఇంద్రియాలకు) ఏకైక జ్యోతి అయిన ఆ నా మనస్సు శుభసంకల్పములను కలిగి యుండుగాక!

2. ''యేన కర్మాణ్యపసో మనీషిణో
యజ్ఞే కృణ్వన్తి విదథేషు ధీరాః।
యదపూర్వం యక్షమన్తః ప్రజానాం
తన్మేమనః శివసంకల్పమస్తు'' ॥

కర్మ నిష్ఠులు ధీరులు అయిన విద్వాంసులు ఏ మనస్సువల్ల యజ్ఞ సంబంధ మయిన జ్ఞానాన్ని పొంది యజ్ఞకర్మలను విస్తరింపజేస్తున్నారో, ఏ మనస్సు సంకల్ప వికల్పరహిత మయి, సాక్షాత్తుగ ఆత్మరూపమే అవుతున్నదో, పూజ్యమైనది అవుతున్నదో, సర్వప్రాణి శరీరాంతర్గతము అవుతున్నదో, ఆ నా మనస్సు కల్యాణకారకములు, భగవత్సంబంధములు అయిన సత్సంకల్పములను కలిగియుండు గాక!

3. ''యత్ప్రజ్ఞాన ముత చేతో ధృతిశ్చ
యజ్జ్యోతిరన్తరమృతం ప్రజాసు।
యస్మాన్న ఋతే కించన కర్మక్రియతే
తన్మేమనః శివసంకల్పమస్తు''॥

ఏ మనస్సు ప్రజ్ఞానమును అనగా విశేష రూప జ్ఞానాన్ని కలిగిస్తున్నదో, పదార్థ విజ్ఞానాన్ని కలిగిస్తున్నదో (అనగా సామాన్య విశేష జ్ఞానకారకమో), ధైర్యరూపమయినదో, సమస్త ప్రాణులలోను ఉండి అంతర్జ్యోతులను అంటే ఇంద్రియములను (లేక) అభ్యంతర పదార్థాలను ప్రకాశింపజేస్తూ ఉంటుందో, స్థూల శరీరం మరణించిన పిమ్మట కూడ ఏది అమరమై ఉంటుందో (మనసే ఆత్మ), అట్లే దేనియొక్క సహాయం, ఆను కూల్యం లేకుండ ఏపనీ కూడ సుసంపన్నం కాదో, అట్టి నా మనస్సు శుభ సంకల్పయుతమై ఉండుగాక!

4. ''యేనేదం భూతం భువనం భవిష్యత్
పరిగృహీత మమృతేన సర్వం।
యేన యజ్ఞ స్తాయతే సప్తహోతా
తన్మే మనః శివసంకల్పమస్తు'' ॥

ఏ మనస్సు ద్వారా భూతభవిష్యద్వర్తమాన సర్వస్వాన్ని స్పష్టంగా తెలుసుకొన వీలవుతుందో, సంకల్ప వికల్ప రహితమై ఏ మనస్సు అమృతమయమైనదో, అంటే శాశ్వతమైనదో, శ్రద్ధాయుక్తమైన ఆరోగ్యవంతమయిన ఏ మనస్సుతో ఏడుగురు హోతలు కలిగిన అగ్నిష్టోమయజ్ఞం నిర్వహింపబడుచున్నదో, అట్టి నా మనస్సు శుభసంకల్ప యుతమగు గాక!

5. ''యస్మిన్నృచః సామ యజూంషి యస్మిన్
ప్రతిష్ఠితా రథనాభావివారాః।
యస్మింశ్చితం సర్వమోతం ప్రజానాం
తన్మే మనః శివ సంకల్పమస్తు ॥

ఏ మనస్సున రథచక్రం యొక్క ఇరుసునకు గల ఆకులవలె ఋగ్యజుస్సామ రూపమయిన వేదత్రయి అదే రూపంలో స్థిరంగా ప్రతిష్ఠితమై ఉన్నదో, దేనియందు సమస్త ప్రాణుల యొక్క లోక విషయక మయిన జ్ఞానం పటము (వస్త్రము)లో తంతువుల (దారాలు) వలె ఓతప్రోతమై (పడుగు - పేక - అల్లిక) ఉన్నదో అటువంటి నా మనస్సు శుభ సంకల్ప యుతమై ఉండుగాక!

6. ''సుషారథి రశ్వానివ యన్మనుష్యా
న్నేనీయతే ఉభీశుభి ర్వాజిని ఇవ।
హృత్ప్రతిష్ఠం యదజిరం జవిష్ఠం
తన్మే మనః శివసంకల్పమస్తు'' ॥

నేర్పరియైన రథసారథి కళ్ళెమును చేత బట్టుకొని గుఱ్ఱాలను తోలుతూ, రథాన్ని గమ్యానికి చేర్చే విధంగా ఏ మనస్సు మనుష్యులను తన వశంలో పెట్టుకొని సన్మార్గంలో నడిపిస్తున్నదో, ఏ మనస్సు ప్రాణులయొక్క హృదయసీమలలో ప్రతిష్ఠితమై జరాభావం (వార్ధక్యం) లేకుండ జవిష్ఠమై (మిక్కిలి వేగవంతమై) ఉంటుందో అట్టి నా మనస్సు శివ సంకల్పయుతమై ఉండుగాక!!

దీనినిబట్టి మానవుని మనస్సు ఎటువంటిది అయి ఉండాలో తెలుస్తుంది. అది ఎల్లప్పుడు శుభసంకల్పాలనే కలిగి ఉండాలని, మానవుని సన్మార్గంలోనే నడిపించాలని, వాంఛించడం ఇందులోని విశేషం. అంటే మనస్సు యొక్క పవిత్రతయే మనిషి నడవడికి మూలం కాబట్టి మనస్సును ఎప్పుడూ నిర్మలముగా, పవిత్రంగా ఉంచుకొని సత్సంకల్పాలతో జీవనాన్ని కొనసాగించాలి అనేది వైదిక ఆకాంక్ష. ✦

కాలం విలువ
(కథ)

కాలం అమూల్యమైనది. ఒక క్షణం గడిస్తే తిరిగి సంపాదించుకోలేనిది. అటువంటి కాలాన్ని మనం వృథా చేస్తున్నాం. దాని విలువ ఇంత అని తెలియకుండా చేజేతులా నాశనం చేసుకుని నష్టపోతున్నాం. ఇందుకు ఉదాహరణగా ఒక కథ...

ఒకసారి ఒక మహారాజు ఒక అడవి ప్రాంతానికి వెళ్లాడు. అక్కడ ఒక వయోవృద్ధుడు కట్టెలు కొట్టుకుంటూ, కష్టపడుతూ వుండడం చూసి, జాలిపడి యోగక్షేమాలు విచారించాడు.

ఆ వృద్ధుడు, ఈ వృద్ధాప్యంలో తనని చూసే వారెవరూ లేరనీ, భార్యనీ, తననీ పోషించుకోవడం కోసం యిలా కష్టపడుతున్నాననీ చెప్పగా, విని, జాలిపడి ఇకమీద అతను అలా కష్టపడకుండా, అక్కడికి కొంచెం దూరంలో వున్న రెండు ఎకరాలని ఆ వృద్ధునికి దానంగా యిచ్చాడు.

ఆ రెండు ఎకరాలలో పెద్ద పెద్ద చందన వృక్షాలున్నాయి.

రెండు సంవత్సరాలు గడిచాయి. రాజుగారు ఏదో పనిమీద ఆవైపు వచ్చి, మళ్లీ కట్టెలు కొట్టుకుంటూ, కష్టపడుతున్న వృద్ధుడిని చూసి, విస్తుపోయారు. భటుల చేత ఆ వృద్ధుని తన చెంతకు రప్పించి వివరా లడిగాడు.

“ఏమయ్యా! నేను నీకు రెండు ఎకరాలు దానం చేశాను కదా అదంతా రెండు సంవత్సరాలలోనే ఏం చేసావు? అని ప్రశ్నించారు.. దానికతను, “మహారాజా! అన్ని చెట్లు నరికి ఆ కట్టెలు అమ్ముకోవడం చాలా కష్టమైన పని అన్పించింది. అందుకనే ఆ చెట్లన్నీ కాల్చి బొగ్గులుగా మార్చి అమ్మివేసేను. ఆ డబ్బు లన్నీ ఖర్చయిపోగా యధాప్రకారం కట్టె లమ్ముకుని, జీవిస్తున్నాను” అన్నాడు. ఆ సమాధానానికి రాజుగారికి ఏమనాలో తోచలేదు.

కొంతసేపటికి తేరుకుని, “అయ్యో అవి ఏమనుకుంటున్నావు? వెలలేని చందన వృక్షాలు. ఒక్కొక్క చెట్టూ కొన్ని లక్షలు విలువ చేసేది. ఒక్క చెట్టు అమ్ముకున్నా, నీ జన్మ దరిద్రమంతా తీరిపోనే! అదంతా అలా పాడు చేశావే” అని బాధపడ్డాడు.

అలాగే భగవంతుడనే మహారాజు, మనకి కాలమనే వెలలేని చందన వృక్షాలని అనుగ్రహించాడు. మనమూ ఆ వృద్ధుని లాగే ఆ కాలాన్ని వృథా చేసుకుంటూ జీవించకుండా నలుగురికీ పనికివచ్చే విధంగా ఉపయోగించుకోవాలి.

– ఎం. సత్యవతి

(శ్రీ కృపానందవారియర్ చెప్పినకథ మూలం)

'విజ్ఞానం పోటీ – 8' ఫలితాలు

గత సంచిక (ఫిబ్రవరి '2000) లోని 'విజ్ఞానం పోటీ – 8'కి వచ్చిన సమాధానాలలో, అన్నివిధాలా సరిగ్గా వ్రాసిన 1. శ్రీసాదనం (వేములవాడ), 2. జె.యామిని, (కడప)లకు ప్రకటించిన ప్రకారం రూ. 50/-లు చొప్పున (మొత్తం రూ.100/-లు) బహుమతి పంపుతున్నాం. విజేతలైన చిన్నారులకు అభినందనలు.

– సంపాదకుడు

సరియైన సమాధానాలు :

1. లోపాముద్ర 2. వసిష్ఠుడు 3. గదాధరుడు 4. సంపాతి, 5. శ్యామశాస్త్రి 6. కాళిదాసు, 7. శ్రీకృష్ణదేవరాయలు 8. పోతన 9. గోదావరి 10. మహారాష్ట్ర

కంఠస్థం చేయదగిన శ్లోకం

మూకం కరోతి వాచాలం
పంగుం లంఘయతే గిరిమ్ ।
యత్కృపాతమహం వందే
పరమానంద మాధవమ్ ॥

“మూగవానికి వాచాలునిగా (మాటలాడువానినిగా) చేసి, కుంటివాని చేత కొండలెక్కించే కృప మాధవునిది. ఏ మాధవుని కృప చేత ఈ కార్యములు జరుగుతున్నాయో ఆ పరమానంద స్వరూపుడైన మాధవునకు నమస్కారం.”

మనచేత పలికించి, నడిపించి, చూపించి జీవింపజేసే చైతన్యమే భగవత్కృప. అసాధ్యాను సైతం సాధ్యం చేసే ఆ కృపామయుడైన మాధవుని గ్రహించి, ఆరాధించడం జీవిత సార్థక్యం.

విజ్ఞానం పోటీ – 9

ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలను 'కాంపిటీషన్ కార్డు'పై రాసి, ఋషిపీఠం చిరునామాకు పంపండి. 'విజ్ఞానం పోటీ –9'కి అని వ్రాయడం మరచిపోవద్దు. అన్ని సమాధానాలు సరిగ్గా రాసిన వారిలో ఇద్దరికి రూ. 50/-లు చొప్పున (రూ. 100/-) నగదు బహుమతి పంపుతాం. 15 సంవత్సరాలలోపు బాలబాలికలు మాత్రమే ఈ పోటీలో పాల్గొనాలి. కార్డుపై మీ చిరునామా, పేరు, వయస్సు, చదువు కూడా రాసి పంపండి. సమాధానాలు ఏప్రియల్ 20వ తారీఖులోపు పంపాలి.

1. నాలుగు వేదాల పేర్లు ఏమిటి?
2. 'భగవద్గీత' ఏ గ్రంథంలోనిది?
3. విశ్వామిత్రుని యజ్ఞ భంగం చేయడానికి మారీచునితో పాటు వచ్చిన మరొక రాక్షసుడు?
4. గోదావరీ నదీ తీరంలో సీతారామలక్ష్మణులు నిర్మించుకున్న ఆశ్రమం?
5. అమరావతీ క్షేత్రంలోనున్న ఈశ్వరుని పేరు?
6. 'గురువాయురప్ప' క్షేత్రం ఏ రాష్ట్రంలో ఉంది?
7. 'భాగీరథి' అనే పేరు ఏ నదికి ఉంది?
8. యోగ సూత్రాలు రచించిన మహర్షి.
9. 'రామచరితమానస్' రచించిన హిందీ భక్త కవి?
10. భగవద్రామానుజాచార్యుడు స్థాపించిన మతం?

హితవచనం

కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం
జపతో నాస్తి పాతకః।
మౌనినః కలహోనాస్తి
న భయం చాస్తి జాగ్రతః॥

''కృషి చేసేవారికి కరవు ఉండదు.
జపం చేసేవారికి పాతకం ఉండదు.
మౌనంగా ఉండేవారికి కలహం ఉండదు.
జాగ్రతలో ఉండేవారికి, మేలుకుని ఉండేవారికి భయం ఉండదు.''

నిత్యం కృషి, దైవనామ జపం, మాటనీ మనసునీ నిగ్రహించుకోవడం, జాగ్రత్తగా, ఏమరుపాటు లేకుండా ఉండడం మనిషికి ముఖ్యం. ఇవి ఉన్నవారికి సర్వత్ర విజయమే.

మహాభారత ప్రశ్నోక్తి – 5

నిర్వహణ :

డా॥ తిప్పాభట్ల రామకృష్ణమూర్తి

11. పాండవుల పెద్ద కొడుకు ఎవరు?
12. అర్జునుని చేత సారథ్యం చేయించుకొన్న గౌరవం దక్కిన వీరుడెవరు?
13. అర్జునుని శంఖము పేరేమి? దానిని ఎవరు ఇచ్చారు?
14. దేవయాని ప్రేమించిన దెవరిని? పెండ్లియాడిన దెవరిని?
15. అర్జునుని కిరీటాన్ని పడగొట్టడానికి యత్నించిన వీరుడు ఎవరు? దేనితో?
16. శతశృంగం నుండి వచ్చే టప్పటికి ధర్మరాజు వయస్సెంత?
17. శమీవృక్షం మీద ధనుర్బాణాలు పెట్టి వాటిని ధర్మరాజు ఏమని ప్రార్థించాడు?
18. సర్పయాగము చేయుమని జనమేజయుని పురికొల్పిన దెవరు?
19. సంస్కృత శ్రీమహాభారతంలోని శ్లోకాల సంఖ్య సుమారుగా ఎంత?
20. భీష్మ పరశురాముల యుద్ధానికి కారణం ఎవరు?

(జవాబులు 60వ పేజీలో చూడండి)

పాఠకస్వరం

ఏకత్వంలో భిన్నత్వాన్ని, భిన్నత్వంలో ఏకత్వాన్ని మన భారత దార్శనికులు, మహర్షులు, తత్త్వవేత్తలు ఎప్పుడో బోధించారు. ప్రతి భారతీయుడూ ఆస్తికుడై తన దైవపూజ చేసిన తర్వాత ''లోకాస్సమస్తాః సుఖినో భవంతు'' అని మంగళకర భావన ప్రకటించుకుని చిత్త శుద్ధితో ముగిస్తున్నాడు. ఈ శుభకర భావనను కోరుకునే గొప్ప విశాల భావం మనకున్నది.

శ్రీరాముడు, శ్రీకృష్ణుడు, సీత, రుక్మిణి మొదలైన దేవతలు, సావిత్రి, అరుంధతి, దమయంతి మొదలైన పతివ్రతా శిరోమణులు, వసిష్ఠుడు, విశ్వామిత్రుడు, నారదుడు మొదలైన మహర్షులు, ఇంకా ఎందరో భగవద్భక్తులు తమ జీవితాలను సందేశాత్మకంగా మనకు అందించారు. ఎన్నో గ్రంథాలు, లౌకిక సాహిత్యం కొంత కాలానికి కనుమరుగై పోతాయి, కానీ శ్రీరామాయణం, భారత, భాగవతాలు - భగవద్గీత శాశ్వత గ్రంథాలు.

ఒకసారి భగవద్గీత గ్రంథంపైన ఇతర గ్రంథాలను ఎవరో పెట్టి ''చూశారా! మా మత గ్రంథాలకన్నా ఎంత అడుగున ఉందో మీ మతగ్రంథం'' అని, స్వామి వివేకానందతో హేళనగా అన్నారు. అందుకు మేఘ గంభీర స్వరంతో స్వామీజీ ఇచ్చిన సమాధానం...

''అవును మరి! మా భగవద్గీత అనే గొప్ప బలమైన పునాది పైననే ఇతర గ్రంథాలు ఆధారపడి ఉన్నాయి.''

ఆ స్వామీజీ వాక్కులోని అంతరార్థం అవగతం చేసుకుని ఒక్కసారి ఆత్మావలోకనం చేసుకుంటే చాలు మన కర్తవ్యం ఏమిటో స్పష్టంగా తెలుస్తుంది.

కె. రాఘుపతి, సికింద్రాబాదు

మిరియాలు

శుంఠి, మిరియాలు, పిప్పళ్ళు - మూడింటినీ కలిపి త్రికటుకాలు అంటారు. గత సంచికలో అల్లం/శుంఠి గురించి తెలియజేశాను. మిరియాలు కూడా మన వంటింటిలో నిత్యం వాడే ద్రవ్యమే. ఆహార పదార్థాల రుచినీ, వాసననీ వృద్ధి చేయడానికి మిరియాలు వాడుతూంటారు. మిరియాలు - జీర్ణశక్తిని పెంచుతాయి. జున్నులో ఎక్కువ ప్రోటీన్లుంటాయి, తేలికగా అరగదు. అందుకే అందులో మిరియాలు తప్పనిసరి. వసంతఋతువులో వచ్చే శ్రీరామనవమి ఉత్సవాలలో బెల్లం పానకంలో మిరియాలు దర్శనమిస్తాయి. (వసంత ఋతువులో కఫ దోషం ప్రకోపిస్తుంది. మిరియాలు కఫాన్ని శమింపజేస్తాయి).

మిరాయాలని - ''సుగంధ ద్రవ్యాలలో రాజు'' అంటారు. ఇది అతి ప్రాచీన మైన సుగంధ ద్రవ్యం.

★ మిరియాల పొడిలో బెల్లం చేర్చి తీసుకోవడం వలన జీర్ణశక్తి పెరుగుతుంది.

★ అర చెంచాడు మిరియపు పొడి, సమానంగా జీలకర్ర పొడి, మజ్జిగలో కలిపి తాగడం వలన కడుపు ఉబ్బరం తగ్గుతుంది.

★ జలుబు తగ్గడానికి, 10 గ్రా మిరియాల పొడిని పాలలో కలిపి మరిగించి, తరువాత కొద్దిగా (చిటికెడు) పసుపు కూడా కలిపి రెండు పూటలా తాగాలి.

★ గొంతులో మంట వలన దగ్గు వస్తూంటే నాలుగు మరియపు గింజలు, ఒకటి - లేదా - రెండు పలుకులు రాతి ఉప్పు కలిపి నమిలి మింగుతూంటే - వెంటనే ఉపశమనం కలుగుతుంది.

★ కీళ్ళ నొప్పులు, కండరాల నొప్పులు ఉన్నప్పుడు - మిరియాల పొడిని నువ్వుల నూనెలో మాడేవరకూ వేయించి, ఆ ముద్దని నొప్పి ఉన్న చోట రాయడం వలన, ఉపశమనం కలుగుతుంది.

★ పంటినొప్పి అన్నప్పుడు మిరియాల పొడిని, లవంగ నూనెతో కలిపి, పుచ్చు పన్నులో పెట్టడం వలన నొప్పి తగ్గిపోతుంది.

★ మిరియాల పొడి, ఉప్పు కలిపి దంతధావనం చేసుకుంటే - నోటి దుర్వాసన పోతుంది, చిగుళ్ళ నుండి రక్తం కారదు, పుచ్చు పళ్ళు రాకుండా కాపాడుతుంది. పళ్ళకి తీపి, చల్లదనం తగిలినప్పుడు కలిగే నొప్పి కూడా తగ్గుతుంది. (పొడి చాలా మెత్తగా చేసుకోవాలి. అందుకోసం పొడిని వస్త్రగాలనం - అంటే, మెత్తని బట్టలో వేసి జల్లించాలి).

★ చెంచాడు మిరియాలు పొడి చేసి, ఒక కప్పు నీళ్ళలో కలపాలి. దానిలో ఒక వెల్లుల్లి చేర్చి మరిగించి, చల్లారిన తరవాత తేనెతో సేవించాలి. ఇలా రోజుకి మూడుసార్లు తీసుకోవడం వలన, మూత్రం సాఫీగా కాని వారికి సాఫీగా అయ్యి శరీరం తేలికవుతుంది.

★ గొంతు నొప్పి, టాన్సిలైటిస్ - సమస్యలున్నప్పుడు - మిరియాల కషాయంలో ఉప్పు చేర్చి పుక్కిలించడం వలన, ఆ బాధలు త్వరగా తగ్గుతాయి.

మిరియాలు అనేక ఆయుర్వేద ఔషధాలలో వాడతారు. జీర్ణ సంబంధమయిన వ్యాధుల ఔషధాలలోనూ, కఫజ వ్యాధుల ఔషధాలలోనూ మిరియాలు ప్రధాన ద్రవ్యం. త్రికటు చూర్ణం, అష్ట చూర్ణం తాలీశాది చూర్ణం, సితోపలాది చూర్ణం మొదలైన చూర్ణాలలో మిరియాలు ఉంటాయి.

మరిచతైలం (మరిచ అంటే మిరియాలు) - పైన రాయడం వలన దద్దుర్లు తెల్ల మచ్చలూ తగ్గుతాయి. బొల్లి ప్రారంభ దశలోనే - ప్రతిరోజూ మరిచ తైలాన్ని ఆ తెల్ల మచ్చల మీద రాస్తూంటే, రంగు మారుతుంది. ✸

డా॥ గాయత్రీ

దారిద్ర్యమోచన స్తోత్రమ్
శ్రీ లక్ష్మీ అష్టోత్తర శతనామాలు

''విద్యావారిధి'', అద్వైతసిద్ధిరత్నాకర
డా॥ గోడా వేంకటేశ్వర శాస్త్రి

(గత సంచిక తరువాయి)

4. అనుగ్రహపరాం బుద్ధిం
అనఘాం హరి వల్లభామ్ ।
అశోకాం అమృతాం దీప్తాం
లోకశోకవినాశినీమ్ ॥

30. అనుగ్రహపరాయై నమః

అనుగ్రహించుటయే లక్షణముగా గల తల్లి – అనుగ్రహపరా. దీనికి 'అనుగ్రహప్రదా' (అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించునది), 'అనుగ్రహ' ఎదా' (అనుగ్రహ స్వరూపురాలు) అని పాఠాంతరాలు కూడా ఉన్నాయి. మోక్షకారణమైన జ్ఞానమే అనుగ్రహం. ఆ అనుగ్రహాన్ని అందజేసేదేవి లక్ష్మి.

31. బుద్ధ్యై నమః

సమస్త దేహమును శాసించునది బుద్ధి. సర్వమునూ నిశ్చయించు 'బుద్ధిశక్తి' ఆదిశక్తి స్వరూపమే. ధీశక్తి స్వరూపిణి గనుక అంబను 'బుద్ధి' అన్నారు.

యా దేవీ సర్వభూతేషు
'బుద్ధి' రూపేణ సంస్థితా ।
నమస్తస్యై నమస్తస్యై
నమస్తస్యై నమోనమః ॥

అని 'చండీ సప్తశతి' లోని అంబాస్తుతి. సర్వ ప్రాణులయందు ''బుద్ధి'' రూపముగా నున్నది దేవి.

32. అనఘాయై నమః

'అఘ' అనగా పాపము.

పాపరహితురాలు – అనఘా.

పాపవాసనలేవీ సోకని శుద్ధస్వరూపురాలు లక్ష్మి

పరమశుద్ధస్వరూపిణి అని భావం. ''అపహత పాప్మా'' (ఛాం 7-1) అని ఛాందోగ్య ఉపనిషత్తు జగన్మాతను వర్ణిస్తోంది.

33. హరివల్లభాయై నమః

శ్రీమహావిష్ణువునకు ప్రియురాలు (ఇష్టురాలు) – హరివల్లభా.

''విష్ణోరేషానపాయినీ''– అని విష్ణుపురాణవచనం. విష్ణువును ఏనాడూ వీడని, అవిభాజ్యవైష్ణవీ శక్తి. ''హరియే వల్లభుడు (ప్రియుడు)గా గలది – హరివల్లభా'' అని అర్థం కూడా చెప్పవచ్చు.

34. అశోకాయై నమః

శోకములేని స్థితి 'అశోకం'. ఆ స్థితియే అమ్మస్వరూపం. అంటే కేవల 'ఆనంద స్వరూపిణి' అని భావం.

35. అమృతాయై నమః

మృతముకానిది 'అమృతం'. సర్వకాల సర్వావస్థలయందు శాశ్వతమైన బ్రహ్మయే అమృతము. ఆ పరబ్రహ్మమే అమ్మ. కనుక 'అమృతా' అని పేరు.

★ 'అమృతం' అంటే 'వేదవిద్య'

(బ్రహ్మవిద్య) అని అర్థం కూడా ఉంది. 'సా హి శ్రీరమృతాసతాం' – అనే శ్రుతి వాక్యమే ప్రమాణం.

36. దీప్తాయై నమః

'చైతన్య స్వరూపురాలు' అని అర్థం.

పాఠాంతరమున్నది. 'క్రీడించునది' అని 'దివ్య' అని కూడా ఈ శబ్దానికి ఒక అర్థం. ఒక లీలగా జగమును నడుపునది కనుక 'దివ్య'. లౌకికమునకు అతీతురాలై ఉన్నశక్తి 'దివ్య'.

37. లోకశోక వినాశిన్యై నమః

లోకమునకు కలిగిన శోకమును నశింపజేయునది లోకశోకవినాశిని.

అనేక మారులు అరిష్టాలవలన, దుష్ట దానవులవలన లోకం క్షోభించినపుడు అవతరించి ఆ అరిష్టాలనూ, పీడలనూ నశింపజేసి, ఆనందాన్ని కలిగించే శక్తి కనుక 'లోకశోకవినాశిని'. ✦

నవరత్న ప్రభావం

శ్రీమతి వి.ఐ.వి. యల్. ఆర్. శాస్త్రి ఎమ్.ఎ.

వైడూర్యము:

దీనిని ''కేతుప్రియము'' ''ఏవ సూత్రము'', ''ఖరాబ్జాంకురము'', ''పిల్లి కన్నురత్నము'' ''విదూరజము'', ''బాల సూర్య'' వంటి పేర్లు కూడా ఉన్నాయి. ఇది గచ్చకాయ రంగు, గోధుమరంగు, బంగారు రంగు, నలుపు, తెలుపు మొదలైన అనేక రంగులలో దొరుకుతుంది. నల్లనిది ''కృష్ణ వైడూర్యం'' అనీ, బంగారు రంగుది ''కనక వైడూర్యం'' అనీ పిలువబడుతుంది.

చీకటి గదిలో పిల్లి కన్ను ఎలా మెరుస్తుందో, అలా మెరిసే వైడూర్యం పరమోత్తమమైనది. దీనిలోపల దారంలాగా సన్నని చార కూడా కనబడుతుంది. చిన్నదిగా ఉండి, ఎక్కువ బరువుగా ఉండేది మంచి వైడూర్యం.

వైడూర్యములలో ప్రధానంగా ఐదు రకాల దోషాలు చెప్తారు.

కర్కరము : గువ్వరాయి లాగా కనిపిస్తుంది. దీనిని ధరిస్తే కలహములు సంప్రాప్తిస్తాయి.

కర్కశము: చేతితో తాకి చూస్తే నున్నగా ఉండకుండా గరుకుగా తోస్తుంది. దీని వలన మానసిక అశాంతి కలుగుతుంది.

త్రాసము: బద్దలైనట్టు, లోపల ముక్కలైనట్టు కనబడుతుంది. దీనిని ధరించడం సర్వనాశన హేతువు.

దేహము: లోపల మలినంగా ఉండి, కాంతివిహీనంగా ఉంటుంది. దీనిని ధరిస్తే దరిద్రం కలుగుతుంది.

కలంకము: తెలుపు నలుపు, ఎఱుపు నీలం యిలా విరుద్ధమైన రంగులతో కనిపిస్తుంది. దీని వలన సర్వ దరిద్రం కలుగుతుంది. వైడూర్యానికి అధిపతి కేతువు. అందుకే ఈ రత్నాన్ని ''కేతుప్రియము'' అనీ, ''కేతురత్నం'' అనీ పిలుస్తారు. మంత్రతంత్ర శాస్త్రాల్లో ఈ రత్నానికి ఎంతో ప్రాముఖ్యం ఉంది. దీనిని ధరిస్తే భూత ప్రేతపిశాచ బాధలు ఉండవు. ఈ నమ్మకం భారతీయుల లోనే కాక, భూమండలం లోని అన్ని దేశాలలోనూ, అన్ని మతాలలోనూ ఉంది. ఇతరులు ప్రయోగించే మంత్రతంత్రాలు, ఈ రత్నాన్ని సశాస్త్రీయంగా ధరించే వారి మీద పనిచేయవు.

వైడూర్యము వలన ఉపయోగాలు:

దీనిని ఉంగరంలో గాని, కంఠహారంలో గాని ధరించవచ్చు. దివ్యశక్తి, మనశ్శాంతి కలుగుతాయి. సర్వజన వశీకరణ కలుగుతుంది. మీద పడి చంపడానికి వచ్చిన పిశాచాలే కాక, మానవులు కూడా, ఈ రత్న ప్రభావం చేత మనసు మార్చుకుని వెనక్కు తిరుగుతారట.

దీనిని ధరించడం వలన క్షయ, ఉబ్బసం, బొల్లి వంటి వ్యాధులు క్రమంగా తగ్గిపోతాయి. అజీర్ణాన్ని నశింపజేసి, జీర్ణశక్తిని పెంపొందిస్తుంది. నీటి గండములు తొలగిపోతాయి. తేలు, పాము, వంటి విషజంతువ్ు దరిజేరవు.

ప్రసవించే స్త్రీలకు ఇది చాలా మంచిది. ప్రసవ సమయములో, నీళ్ళలో గాని, నేతిలో గాని మంచి వైడూర్యాన్నుంచి - ఆ నీళ్ళని గర్భిణీ స్త్రీ సేవిస్తే - తేలిగ్గా ప్రసవమౌతుంది. వైడూర్యపుహారం, లేదా ఉంగరం, గర్భిణీ స్త్రీలు ధరిస్తే - ప్రసవ సమయంలో సామాన్యంగా వచ్చే ఏ ఇబ్బందులూ రావు.

మఖ, మూల, అశ్వని నక్షత్రాలలో జన్మించిన వారు ఈ రత్నాన్ని ధరించడం మంచిది. కేతుదశలో కష్టాలు పడుతున్నప్పుడు దీనిని ధరిస్తే శుభప్రదం. జాతకములో కేతువు ఉండకూడని స్థానాల్లో ఉంటే, ఈ రాయి ధరించడం మంచిది.

నవరత్నపుటుంగరం: దీనిని గురించి ''కాశ్యపస్మృతి'' లో చెప్పబడింది. అనేక గ్రహదోషాలకి, విడివిడిగా ఉంగరాలు ధరించడం కుదరకపోవచ్చు. ఆ సమయంలో దీనిని తయారు చేయించి ధరిస్తే, అదే ఫలితం కలుగుతుంది.

నవరత్నపుటుంగరంలో పొదిగే రాళ్ళు అన్నీ ఒకే ప్రమాణంలో సమానంగా ఉండాలి. ఒకటి పెద్దదీ, ఒకటి చిన్నదీ ఉండకూడదు. మంచి రోజు చూసుకుని, తారాబలం చంద్ర బలం చూసుకుని ఉంగరం ధరించాలి. ఏ మాత్రం వీలైనా, ఆ రోజున దేవాలయంలో ఇష్టదేవతా పూజ, నవగ్రహ ప్రదక్షిణ, దానధర్మ శాంతులు చేయించాలి.

ఈ నవరత్నపుటుంగరంలో ఏఏ రత్నం ఎక్కడెక్కడ ఉండాలో రత్నశాస్త్రంలో చెప్పబడి ఉంది. ఆ వివరం, రేఖా పటం దిగువచూడండి.

మధ్యలో - రవి - కెంపు (మాణిక్యము)
తూర్పు - శుక్రుడు - వజ్రం
ఆగ్నేయం - చంద్రుడు - ముత్యం
దక్షిణం - కుజుడు - పగడం
నైఋతి - రాహువు - గోమేధికం
పడమర - శని - నీలం
వాయువ్యం - కేతువు - వైడూర్యం
ఉత్తరం - గురువు - పుష్యరాగం
ఈశాన్యం - బుధుడు - పచ్చ (మరకతం)

మరకతము	వజ్రము	ముత్యము
పుష్యరాగము	మాణిక్యము	పగడము
వైడూర్యము	నీలము	గోమేధికము

ఆదిత్యాయచసోమాయ మంగళాయ బుధాయచ
గురుశుక్ర శనిభ్యశ్చ రాహువ కేతవే నమః

సంపూర్ణమ్

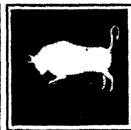
ద్వారా శ్రీమతి వి.బి.వి.ఎస్. రాజేశ్వరి, ఎం.ఎ.

మేషం

(అశ్వని - భరణి - కృత్తిక ప్రథమ పాదం.)

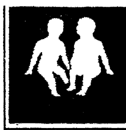
కుటుంబము నందు శాంతి, సౌఖ్యముండును. సంపద వృద్ధి చెందును. వాహన సౌఖ్యముండును. దైవ భక్తి చూపుతారు. కళాకారులకు, రచయితలకు మేలు జరుగుతుంది. సోదర సోదరీలు, స్నేహితుల సహాయ సహకారము లుంటాయి. ఖర్చులు సక్రమంగా జరుగుతాయి. ఆదాయం బాగుంటుంది. ప్రయాణాలు అనుకూలిస్తాయి. ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. పిల్లల ఆరోగ్యాలు బాగుంటాయి. వాక్చాతుర్యంతో, వ్యవహారాలు నేర్పుగా నిర్వహించినందువలన గౌరవ ప్రతిష్టలు పెరుగుతాయి. ఉద్యోగ వ్యాపారస్థులందరికీ సామాన్య పరిధిని మించి బాగుంటుంది. 15వతారీఖు నుండి పిల్లల విషయములో జాగ్రత్త అవసరం. అందుకొరకు ఆదిత్య హృదయం, సుబ్రహ్మణ్యపూజ చేసుకోండి.

వృషభం

(కృత్తిక 2,3,4 - రోహిణి, మృగశిర 1,2)

ఈ మాసములో సంతానవృద్ధి, సంతానమునకు అభివృద్ధి కలదు. కార్యసాఫల్యత కలుగును. ప్రభుత్వ లావాదేవీలలో మేలు జరుగుతుంది. విద్యార్థులకు విద్యలో మంచి కాలము నూతన వస్త్రలాభము జరుగును. గృహము నందు శాంతి సౌఖ్యములుండును. వాహన సౌఖ్యము కలదు. సంగీత సాహిత్య నృత్యాది కళాకారులకుప్రోత్సాహముంటుంది. ఖర్చులు సక్రమ రూపంలో జరుగుతాయి. దైవపూజలు జరుపుతారు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు అధికారులు ఆదరణ పొందుతారు. కళత్రమునకు కొద్దిగా అనారోగ్యము, తల్లిగారికి కూడ కొద్దిగా అనారోగ్యము చేయును. ఋణ బాధలు కొంచెము తగ్గును. మృగశిర నక్షత్రమున వీరికి మానసిక శాంతి తగ్గును. వీరు ప్రయాణములలో, వ్యవహారములలో మరి కొంత జాగ్రత్త చూపవలెను. వీరు సూర్యాష్టకము, సుబ్రహ్మణ్య షోడశనామ స్తోత్రము చేసికొనవలెను. రాత్రి కాలమునందు జన్మించిన వారు బియ్యమును దానము చేయవలెను.

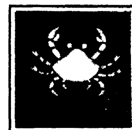

మిథునం

(మృగశిర 3,4 - ఆరుద్ర, పునర్వసు 1,2,3)

మానసికోల్లాసము, శాంతి ఉండును. నూనె, ఇనుము, ప్రత్తి వ్యాపారస్థులకు మంచి లాభాలు కలుగును. వైద్య, వాణిజ్య, వ్యవసాయదారులకు మేలు జరుగును. ప్రయాణాలు లాభించును, అధికారుల ఆదరణ లభించును. పిల్లలకు అన్నివిధాల అభివృద్ధి కలుగును. భారీ పరిశ్రమలు బాగుండును. కుటుంబంలో సుఖ శాంతులుండును. మృగశిర, పునర్వసుల వారు, ఆరోగ్యమును జాగ్రత్తగా చూచుకోవాలి. కళత్ర ఆరోగ్యము కూడ జాగ్రత్త. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు, వారి వృత్తి అనుకూలమైన సాహసము చేసి అధికారుల మన్నన పొందుతారు. ఆరుద్ర నక్షత్రకులు ఇంకా మంచిరోజులు. వీరు బియ్యం దానం చేయాలి. చంద్రునికి రోజూ నమస్కారము చేసికోండి.

కు	గు శ		
ర బు	మార్చి 2000		రా
కే శు			
చ			

కర్కాటకం

(పునర్వసు 4 - పుష్యమి - ఆశ్రేష)

వీరికి 15వ తారీకు వరకు కొద్దిగా అనారోగ్యంగా ఉంటుంది. భోజన సౌఖ్యం ఉండదు ప్రయాణములు 15 తరువాత అనుకూలిస్తాయి. సంసారసుఖము కలుగును. అధికార వృద్ధి, వ్యాపారములయందు, వ్యవహారములయందు మేలు కలుగును. రాజకీయ నాయకులకు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు, ఆ సంస్థలయందు సామాన్య అనుకూల్యత కలదు. సినీ పరిశ్రమల వారికి, గాయకులకు నటులకు కళాకారులకు సామాన్యమైన మేలు జరుగుతుంది. గృహములో నూతన వస్తుప్రాప్తి కలుగుతుంది. దైవభక్తి పెరుగును. విష్ణుపాసన చేస్తారు. పునర్వసువారు ఆదిత్య కవచం చేసుకోవాలి.

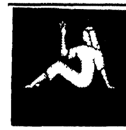

సింహం

(మఘ - పుబ్బ - ఉత్తర 1)

ఈ మాసమంతయూ వీరికి కొద్దిగా అనారోగ్యంగా ఉంటుంది. 10వ తారీకు తరువాత అనుకున్న పనులు కొంచెం సానుకూలమగుతాయి. ఈ మాసంలో వీరు స్థిరాస్తులు కొనే అవకాశం ఉంది. (15 తరువాత) వాహనాలు కూడ కొనగలరు. ప్రయాణాలు అనుకూలించి ధనవృద్ధి కలుగుతుంది. పిల్లలు అభివృద్ధిలో ఉంటారు. అధికారులతో జాగ్రత్తగా మాట్లాడటం మంచిది.

ఎక్కువగా ప్రయాణాలు చేయకండి. దానివలన ఆయాసము, దుఃఖము కలుగును. వృత్తి, ఉద్యోగ, వ్యాపారాలు 15 నుంచే అనుకూలిస్తాయి. ఋణదాతల వత్తిడి ఎక్కువగా ఉంటుంది. హృదయతాపము ఎక్కువ. మొత్తము మీద ఈ నెల అంతయూ చికాకులు ఎక్కువకనుక రవి, బుధ, శుక్ర, కుజులకు శాస్త్రోక్తంగా జపహోమ దానాదులు చేసుకోవలెను. తిరుమల వేంకటేశ్వరుని గానీ, శ్రీశైల ఈశ్వరునిగాని ఈ నెలలో దర్శనం చేసికొంటే బాగుంటుంది.

కన్య

(ఉత్తర 2,3,4 - హస్త - చిత్త 1,2.)

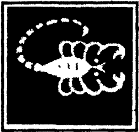
గురు భక్తి, దైవభక్తి నెరపుదురు. కులాచారములు సాగించెదరు. అధికారుల ఆదరణ ఉంటుంది. ప్రయాణములు అనుకూలించును. సాహస వ్యాపారాలలో మేలు జరుగుతుంది. సేవకుల సహకారం లభిస్తుంది. ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. భారీ పరిశ్రమల వారికి అనుకూలంగా ఉంటుంది. సినీ కళారంగాల వారికి మాత్రం అనుకున్నంతగా పనులు జరుగవు. చిత్త నక్షత్రంవారు జాగ్రత్తగా వ్యవహరిస్తే మంచిది. కళత్రమునకు, సంతానమునకు అనారోగ్యం. మాసాంతము చేయు వృత్తి వ్యాపార, ఉద్యోగములలో చెప్పుకోగలిగినంత అనుకూలత లేదు. రవి, శని, గురు, శుక్ర కుజులు ఈ మాసం యోగకారకులు కారు. అందుచేత వారికి జపదానాదులు చేసుకోవలెను. వీలైనంతవరకు తోటకూర శాకదానము చేసికోవలసినది.

తుల

(చిత్త – 3,4 – స్వాతి – విశాఖ – 1,2,3.)

స్వబుద్ధితో ఆలోచించుట చాల ముఖ్యం, చెప్పుడు మాటలు వినవద్దు, కళత్రమునకు అనారోగ్యము కలదు. కుటుంబమునందు చికాకులు కలుగుతాయి. ఓర్పు వహిస్తే అవే సద్దుకుంటాయి. ధనధాన్యలాభము, శత్రు క్షయము కలుగును. ఆదాయము పెరిగి తృప్తి కలుగును. వస్త్రలాభము కలదు. పిల్లలు ఆరోగ్యంగా అభివృద్ధి కలిగి ఉంటారు. 15వ తారీకు తరువాత ధన ధాన్య పశువాహన వృద్ధి, సుఖ, సౌఖ్యములు కలుగును. స్థాన చలనమునకు అవకాశంకలదు. అనుకున్న పనులు సాధించగలరు. ప్రభుత్వ లావాదేవీలు నెరవేరును. శనికుజులు అనుకూలంగా లేనందున వారికి జపహోమ దానాదులు చేసుకొనుట మిక్కిలి ముఖ్యము.

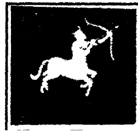

వృశ్చికం

(విశాఖ–4 – అనూరాధ – జ్యేష్ఠ)

వేళ తప్పి భోజనము చేయుదురు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగ వైద్య రంగముల వారికి మేలు ఫలితములు కలుగు. 15వ తారీఖు తరువాత మంచి ఆలోచనలు కలిగి సద్గ్రంధ పఠనము, విద్వాంసులతో పరిచయాలు కలుగును. రచయితలకు అనుకూలత కలుగును. సంతానాభివృద్ధి, సంతానవృద్ధి కలుగును. నూతన వస్తుప్రాప్తి కలుగును. భూముల యందు లాభముండును. శస్త్రవిద్య యందుండు వారికి, శాస్త్రకారులకు, పోలీసు, మిలటరీ శాఖలలోని ఉద్యోగులకు, ఈ మాసాంతము చాలా అనుకూలమైనది. ధన లాభము కలుగును. భూములయందు,. పంటల యందు, వ్యాపారాలందు అన్ని వృత్తుల యందు మేలు జరుగును. లాభముండును.

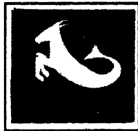
వనదుర్గ జపం చేసుకోండి. విశేష లాభముండును.

ధనుస్సు

(మూల – పుర్వాషాఢ – ఉత్తరాషాఢ)

గృహమునందు సౌఖ్యముండును. సోదర సహకారముంటుంది. సంగీత సాహిత్య నృత్య, శిల్ప కళాకారులకు అనుకూలంగా జరుగును. వ్యాపారస్థులకు మంచి లాభములు కలుగును. ఆరోగ్యము సక్రమ రీతిగా ఉండును. గృహము నందు ఆనందము కలిగి శుభకార్యములు జరుగును. ప్రభుత్వ వ్యవహారము సానుకూల పడును. 15వ తారీఖు తరువాత వ్యాపారము వలన ధనవ్యయం జరుగును. ప్రయాణములు కష్టతరంగా ఉంటాయి. మాసాంతములో బంధువులతో భేధాభిప్రాయములు కలుగును. ఋణదాతల ఒత్తిడి ఎక్కువగా ఉంటుంది. శని కుజులకు జపం చేసుకొని నువ్వులు, కందులు దానం చేసికోవాలి.

మకరం

(ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 – శ్రవణం – ధనిష్ట 1,2)

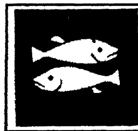
నూతన ప్రయత్నములు ఫలించును. కుటుంబ సౌఖ్యం కలుగును. వ్యాపారాలలో లాభాలు కలుగును. గృహమందు నూతన వస్తు లాభం కలదు. ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. ప్రయాణాలు అనాయాసంగా చేస్తారు. లాభాలు కలుగుతాయి. ప్రభుత్వ లావాదేవీలు అనుకూలిస్తాయి. పెద్దల ఆదరణ కలుగుతుంది. బాకీలు వసూలు అవుతాయి. ఋణాలు కొంతవరకు తీరతాయి. కళాకారులకు మంచి రోజులు. గుర్తింపు కలుగుతుంది. వాహన సుఖం ఉంటుంది. మొత్తం మీద ఈ మాసమంతయు మీకు అనుకూలమైన రోజులు.

కుంభము

(ధనిష్ట 3,4 – శతబిషం – పూర్వాభాద్ర 1,2,3.)

ప్రభుత్వ వ్యవహారాలలో అనుకూలత స్వల్పంగా ఉంటుంది. కళత్ర వివాదం. వ్యాపారాలలో స్వల్ప లాభాలు వచ్చును. 15వ తారీఖు తరువాత ధనలాభం, ఆరోగ్యం, ఇష్టమైన వస్తువు అమర్చుకొనుట, అధికారవృద్ధి మొదలయినవి అన్ని సుఖములు కలుగును. సంతానవృద్ధి కలదు. సంతానము లేనివారికి సంతానయోగ్యత కూడా కలదు. స్వబుద్ధిచే మొదలుపెట్టిన పనులు సానుకూలత చెందును. స్వస్థాన ప్రాప్తి ఉంటుంది. విదేశ విద్యలు, విదేశ వ్యాపారాలు, ఇనుము, నూనె, ప్రత్తి వ్యాపారులకు మంచి యోగ కాలము.

మీనం

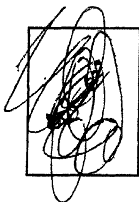
(పూర్వాభాద్ర 4 – ఉత్తరాభాద్ర – రేవతి)

మీరు ఈ మాసమంతయూ యుక్తిగా సంచరించవలసి యున్నది. ఉష్ణాధిక్యత, అనారోగ్యత హృదయతాపం కొద్ది కలుగును. స్వల్పంగా భోజనము చేయవలెను. సోదర సోదరీలతో భేధాభిప్రాయాలు కలిగే అవకాశం ఉంది. ఆయుధ బాధలు శస్త్రచికిత్సలకు అవకాశం కలగదు. జాగ్రత్తగా ఉండాలి. వీరికి ఏలినాటి శని 3 నెలల్లో అయిపోతుంది. అందుచేత శనికి తైలాభిషేకం చేయించుకోవాలి. చోర భయము కలదు. అన్నింటికీ ఏలినాటి శనియే కారణము. అధికారుల ఒత్తిడి అసంతృప్తి కలుగును. మీరు జూన్ వరకు ప్రతిరోజూ విష్ణుసహస్రనామం గాని శివ సహస్రనామం గాని చేసుకోవలెను. మృత్యుంజయ స్తోత్రము (మార్కండేయ మహర్షి విరచిత) తప్పక చదువుకోవలసి యున్నది. నువ్వులు, కందులు దానం చేసుకోవాలి. ఎక్కువ సమయము దైవచింతనలోనే గడుపవలెను. రెండవసారి ఏలినాటి శని దశ నడుస్తున్నవారు మరీ జాగ్రత్తగా వ్యవహరించవలెను. ✦

'పరిశోధక పంచానన'
శ్రీ కపిలవాయి లింగమూర్తి రచనలు

సోమేశ్వర క్షేత్ర మహాత్మ్యం

వెల : రూ.20/-

కృష్ణాతీరంలోనున్న శైవక్షేత్రాలలో ప్రసిద్ధి చెందినది సోమేశ్వర క్షేత్రం. ఈ క్షేత్రంపై ఇది సమగ్ర అవగాహన కలిగించే పుస్తకం. రచయిత పరిశోధనా నైపుణ్యం, విషయాన్ని వింగడించే తీరు చక్కగా ఉంది. కృష్ణాతీరంలో వున్న అగస్త్యేశ్వరం, కపిలేశ్వరం, సంగమేశ్వరం, సిద్ధేశ్వరం, సోమేశ్వరం.... అనే పంచేశ్వరాల వివరాలూ ఇందులో ఉన్నాయి.

'సోమేశ్వరక్షేత్రం' స్థల పురాణం, చారిత్ర కవిశేషాలు, ఇతర దేవాలయ వైభవాలు, శిల్పసంపదలు మొదలైన ఎన్నో ఆసక్తికర అంశాలు వివరించారు. ✦

కావ్యగణపతి - అష్టోత్తరం

వెల: రూ.40/-

తొలి పూజలందు కొనే గణపతి యొక్క వివిధ రూపాలు, ఆగమాది శాస్త్ర ప్రోక్తాలైన విశేషాలు వివరించిన ఈ గ్రంథంలో, గణపతి మూర్తులు, ఆలయాలు, కొన్ని స్త్రీ రూపగణ పతుల్ని కూడా తెలియజేశారు.

ఈ పుస్తకానికి ఉన్న గొప్ప వైశిష్ట్యం నన్నెచోడుడు మొదలుకొని, ప్రసిద్ధులైన తెలుగు కవులంతా వారి వారి కావ్యాలలోని దేవతాస్తుతులలో భాగంగా రచించిన గణపతి స్తుతి పద్యాలను, వాఖ్యానంతోసహా అంద జేశారు. ఎందరు కవులు ఎన్ని కావ్యాలు వ్రాశారో తెలియడంతో పాటు, వారి కవితా వైఖరి, గణపతి వైభవం కూడా స్పష్టమయ్యేలా వివరిస్తుందీ గ్రంథం. ✦

నాగర్ కర్నూలు పాండురంగ విఠల శతకం
తెల్లరాళ్ళపల్లి తిరుమలేశ శతకం

వెల రూ.30/-

స్వర్గీయ శ్రీ చిక్కేపల్లి రామచంద్రరావు గారి శతజయంతి సందర్భంలో, వారి స్మృత్యర్థంగా పునరుద్రితమైన గ్రంథమిది. తెలుగువారి ప్రత్యేకంగా మిగిలిన ప్రక్రియ 'శతకప్రక్రియ' ఆ ప్రక్రియలోని మంచి శతకాలు ఈ రెండు లోకరీతులు, దైవలీలలు కలగలిసిన రచన చక్కని శైలిలో జాలువారింది.

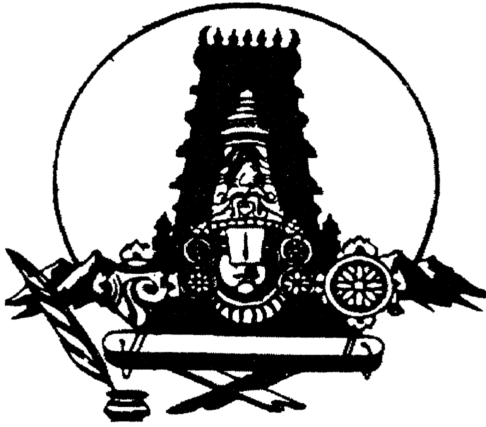
ప్రతులకు : శ్రీ కపిలవాయి లింగ మూర్తి,
వాణీ సదనం, 17110,
విద్యానగర్ కాలని, నాగర్ కర్నూలు - 509209.

మేరుతంత్రం

రచన: శ్రమేడవరపు సంపత్‌కుమార్

వెల: రూ.50లు. మేలు ప్రతి రూ.60లు.

జైమిని జ్యోతిషకేంద్రం (కాకినాడ) వారి ప్రచురణ ఇది. తంత్ర శాస్త్రగ్రంథాలలో తలమానికమైన 'మేరుతంత్రం'కి చక్కని తెలుగు అనువాదమిది. ఒక ఉద్యమ స్ఫూర్తిగా, దేశం మారుమూలల సంస్కృతం, హిందీవంటి వివిధ భాషల్లోని తంత్రగ్రంథాలను పరిశోధించి, సరళశైలిలో అందించాలనే రచయిత ప్రయత్నం - ఈ మొదటి ప్రచురణలో సఫలీకృత మయ్యింది. 'తాంత్రికగ్రంథావళి - 1'గా ప్రచురింపబడిన ఈ గ్రంథం చూసిన తరువాత, ఇతర గ్రంథాలు కూడా వెలువడితే బాగుండునని పించక మానదు. ప్రతులకు: శ్రీ ఎం. సంపత్‌కుమార్, 13-3-8, ఆరిళ్ళ అగ్రహారం, చాణుక్య సైకిల్ గేటు, ఎదుటవీధి, కాకినాడ. ✦

వాగ్గేయ వైభవం

పల్లవి:

ఎంతమాత్రమున నెవ్వరు దలచిన అంతమాత్రమే నీవు
అంరాంతరములెంచి చూడఁబిండంతే నిప్పటియన్నట్లు

చరణాలు:

కొలుతురు మిము వైష్ణవులు కూరిమితో విష్ణుడని
పలుకుదురు మిము వేదాంతులు పరబ్రహ్మంబనుచు
తలతురు మిము శైవులు తగిన భక్తులును శివుడనుచు
అలరి పొగడుదురు కాపాలికులు ఆది భైరవుడనుచు ॥

సరినెన్నుదురు శాక్తేయులు శక్తిరూపు నీవనుచు
దరిశనములు మిము నానావిధులను తలపుల కొలదుల భజింతురు
సిరుల మిమ్మునే యల్పబుద్ధి దలచిన వారికి నల్పం బవుదువు
గరిమల మిమునే ఘనమని తలచిన ఘనబుద్ధులకు ఘనుడవు
నీవలన గొరతేలేదు మరి నీరుకొలది తామరవు
ఆవల భాగీరథిదరి బావుల ఆ జలమే ఊరినయట్లు
శ్రీవేంకటపతి నీవైతే మము జేకొనివున్న దైవమని
యీవల నే నీ శరణనియెదను యిదియే పరతత్వము నాకు ॥

పదకవితాపితామహుడు, సంకీర్తనా చార్య రచించిన సంకీర్తన ఇది.

''ఓ వేంకటపతీ!

నీవు పరతత్వమవు. ఎవరు ఎంత తలచితే, అంత. పిండికొద్ది రొట్టె (పిండంతే నిప్పటి).

వైష్ణవులు విష్ణుడని కొలుచుకుంటారు. వేదాంతులు పరబ్రహ్మమని పలుకుతారు. శైవులు నిన్ను శివుడని తలంచుతారు. కాపాలికులు ఆదిభైరవుడని ఆనందంతో కీర్తిస్తారు. శాక్తేయులు శక్తిరూపంగా భావిస్తారు.

ఇలా వివిధ దర్శనాలలో వారి వారి తలపుకొద్దీ నిన్ను భజిస్తారు. అల్పబుద్ధితో తలచితే అల్పం. ఘనబుద్ధితో తలచితే ఘనం.

నీ వలన కొరత లేదు. నీరుకొలది తామరవు. తామరదుంప ఏ పరిమాణపు జలంలో వేస్తే, ఆ జలాశయమంతా అంత పరిణామం లోనూ వ్యాప్తమౌతుంది. అదేవిధంగా తలపు కొద్దీ దైవం.

భాగీరథి జలముల చెంత ఆ జలాలే ఊరుతాయి. నా సర్వస్వమైన పరతత్వమని నిన్ను భావించి శరణు వేడుతున్నాను.''

అలా స్వామిదగ్గర ఏ తలపుతో చేరితే, ఆ తలపు కొద్దీ తానవుతాడు.

శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామిని అనేకమంది అనేక విధాలుగా కొలిచినట్లు చారిత్రక ఆధారాలు ఉన్నాయి. ఇప్పటికీ శక్తి అనీ, శివుడనీ, విష్ణువనీ, సుబ్రహ్మణ్యమనీ భావించేవారున్నారు.

ఏమని భావించినా పరతత్వమొక్కటే. అది అఖండ దివ్యానంద ధామం.

యే యథా మాం ప్రపద్యంతే తాంస్తథైవ భజామ్యహమ్ ॥

''ఎవరెవరు నన్ను ఏ ఏ విధంగా ఆశ్రయిస్తున్నారో, వారిని ఆయా విధంగా అనుగ్రహిస్తున్నాను'' అని పరమాత్మ వచనం.

సర్వదేవతల సమాహారమూర్తిగా వేంకటపతిని దర్శించి, కీర్తించిన గొప్ప కీర్తన ఇది. ✦

ఆరోగ్యపీఠం

నిరోధించదగునా...?

డా॥ గాయత్రీదేవి

నిద్ర నుండి మేల్కొన్న వెంటనే - కాలకృత్యాలు, అంటే మలమూత్ర విసర్జన చేయాలి. విసర్జన అయిపోవడం వలన శరీరం తేలికయ్యి ఉత్సాహం కలుగుతుంది. మలమూత్ర విసర్జన అవసరం కలిగినప్పుడు విసర్జించకుండా ఆపకూడదు. అలా ఆపడం వలన శరీరానికి అనేక విధాలయిన అనారోగ్యాలు కలిగే అవకాశం ఉంది.

మూత్రం విసర్జించకుండా ఆపడం వలన - మూత్రాశయం, మూత్ర విసర్జనావయవాలలో నొప్పి, తలనొప్పి, కింది కడుపు ఉబ్బరించటం మొదలయిన లక్షణాలు కలుగుతాయి. తరువాత మూత్రం విసర్జించే టప్పుడు నొప్పి కలుగుతుంది. పదే పదే మూత్ర వేగాన్ని ఆపడం వలన, కొంత కాలానికి మూత్ర సంబంధమయిన ఇతర వ్యాధులు వచ్చే అవకాశం ఉంది.

మలవిసర్జన చేయకుండా ఆపినట్లయితే - ప్రేగులలోని రకరకాల భాగాలలో నొప్పి, మలబంధం, అపానవాయువు ఎక్కువ కావడం కడుపు ఉబ్బరించడం, తొడలలో నొప్పి రావడం - మొదలయిన బాధలు కలుగుతాయి. పదే పదే మలవిసర్జనని నిరోధించడం వలన, మలబద్ధకం వస్తుంది. మలబద్ధకం రకరకాల ఉదర సంబంధమయిన వ్యాధులకీ, మూలశంక వ్యాధికీ కారణ మవుతోంది. కొన్ని సమయాలలో క్యాన్సర్ వ్యాధికి దారితీస్తుంది. అందువల్ల అతి సామాన్య విషయాలని అశ్రద్ధ చేయకుండా ఆరోగ్య రక్షణ చేసుకోవాలి.

ఆయుర్వేదంలో ''అగ్ని'' చాలా ప్రధానమైనది. అగ్ని అంటే - ఆకలి సక్రమంగా ఉండాలి, తిన్నది పరిపూర్ణంగా జీర్ణం కావాలి. ప్రతిరోజూ సాఫీగా విరేచనం కావాలి. ఇవి ఆరోగ్య లక్షణాలు.

ఆధునిక జీవన విధానం, ఆహారంలో మార్పుల వలన చాలామంది మలబద్ధంతో బాధపడుతున్నారు. అనేక ఆధునిక యంత్రాలు శరీరానికి శ్రమ లేకుండా చేస్తున్నాయి. Fast Foods, refined ఆహార పదార్థాల వలన శరీరానికి అవసరమయిన పీచు పదార్థం అందడం లేదు. సుఖ విరేచనానికి పీచు పదార్థం అవసరం. వీలయినంత వరకూ మందుల మీద ఆధారపడకుండా, ఆహార విహారాలలో మార్పులతో సుఖ విరేచనం అయ్యేలా చూసుకోవాలి.

★ నీళ్ళు ఎక్కువగా తాగాలి. ఉదయం లేవగానే చెంబెడు మంచి నీళ్ళు, వీలయితే గోరువెచ్చగా తాగాలి. (రాత్రి పూట రాగి చెంబులో నీరు పోసి ఉంచి, అవి ఉదయాన్నే తాగడం ఆరోగ్యకరం).

★ ఎక్కువగా ఆకుకూరలు తినాలి.

★ పళ్ళు తినాలి (పళ్ళరసాలు కాదు)

★ ద్రాక్ష, అరటి, ఖర్జూరం పళ్ళు సుఖ విరేచనానికి మంచివి. 'అతిగా కాఫీలు, టీలు సేవించకూడదు.

★ శంక కలగగానే మలవిసర్జన చెయ్యాలి తప్ప, నిరోధించకూడదు, రాని సమయంలో బలవంతంగా వెళ్ళే ప్రయత్నమూ చెయ్యకూడదు.

సుఖ విరేచనం కోసం

ఖర్జూరాలు 2-3

వెన్న 1-2 చెంచాలు

మిరియాలు 4-5 గింజలు - మూడింటినీ కలిపి, ఉండలా చేసుకుని, రోజూ ఉదయాన్నే చప్పరించి తినాలి. తిన్న తరవాత గ్లాసు పాలు తాగాలి.

★ ఆమలకీ చూర్ణం (ఉసిరి పొడి) 1-2 చెంచాలు. వెన్న 1-2 చెంచాలు. చక్కెర కొద్దిగా కలిపి భోజనానికి ముందు తీసుకోవాలి.

★ గుప్పెడు ఎండుద్రాక్ష పళ్ళు, రాత్రిపూట ఒక కప్పు నీళ్ళలో నానబెట్టి ఉదయాన్నే పాలల్లో కలుపుకుని తాగాలి.

నిరోధించకూడదు

ఆయుర్వేద శాస్త్రం 13 వేగాలని నిరోధించకూడదు, అని చెబుతోంది. అవి: 1. మూత్రము 2. మలము 3. శుక్రము 4. అపానవాయువు 5. వాంతి 6. తుమ్ము 7. త్రేన్పులు 8. ఆవులింతలు 9. ఆకలి 10. దప్పిక 11. కన్నీరు 12. నిద్ర 13. శ్రమవల్ల కలిగే ఆయాసం.

వీటిలో దేనినయినా ఆపడం వలన, ఆయా భాగాలకి సంబంధించిన వ్యాధులు వచ్చే అవకాశం ఉంది.

ఒక్కమాట, మలమూత్ర శుక్ర వేగాలు నిరోధించకూడదని శాస్త్రం చెబుతోంది కనక, ఎక్కడపడితే అక్కడే ఆ కార్యక్రమాలు చేసెయ్యకూడదు (విర్జన ప్రదేశాలలోనే చెయ్యాలని కూడా శాస్త్రం చెబుతోంది).

నిరోధించాలి

★ మానసికమైన - లోభ, శోక, భయ, క్రోధ, అహంకార, నిర్లజ్జత, ఈర్ష్య, అతిరాగము (ప్రేమ), అభిధ్య (పరులధనాన్ని తన స్వంతం చేసుకోవాలనే కోరిక)-

★ 'వాక్' కి సంబంధించిన - కఠినమైన మాటలు, అబద్ధాలు, అకాలయుక్త, అసందర్భమైన మాటలు -

★ కాయ (శరీర) సంబంధమయిన - ఇతరులను హింసించే పనులు, పరస్త్రీ లోలత్వము, చౌర్యము. ✦

పాఠకుల ప్రశ్నలకు సమాధానాలు

డా॥ గాయత్రీదేవి

శ్రీరామ్మూర్తి — **బొంబాయి**

ప్ర : మజ్జిగ అంటే ఏమిటో వివరిస్తారా? పెరుగుకి చేర్చవలసిన నీళ్ళకి ఏదయినా లెక్క ఉందా?

జ : మంది ఎక్కువయినంతకొద్దీ పలచనయ్యేది కాదు మజ్జిగ. మజ్జిగని సంస్కృతంలో తక్రం అంటారు. ఒక భాగం పెరుగుకి, 4 భాగాలు నీరు కలిపి, చిలికి తయారుచేసేది మాత్రమే తక్రం. మజ్జిగ తేలికగా జీర్ణమవుతుంది. ఆకలిని, జీర్ణశక్తిని కలిగిస్తుంది. మలబంధం లేకుండా చేస్తుంది. మూలవ్యాధిగ్రస్తులకి మజ్జిగ ఉత్తమం. మూత్రం విసర్జించడానికి కష్టపడుతున్నవారు మజ్జిగ సేవిస్తుంటే – మూత్రం సాఫీగా అవుతుంది. అతిసార వ్యాధి, అమీబియాసిస్ వంటి సమస్యలతో బాధపడే వారు ప్రతి రోజూ రెండు గ్లాసుల మజ్జిగ తాగడం అవసరం.

లక్ష్మి — **విజయవాడ**

ప్ర: నా వయసు ముప్పై సంవత్సరాలు. పాదాలు పగిలాయి. ఆ పగుళ్ళు బాగా లోతుగా ఉండి, నెప్పి పెడుతున్నాయి. దీనికి ఆయుర్వేదంలో ఏదయినా పరిష్కారం చెప్పగలరు.

జ : ఎక్కువ సమయం నీళ్ళల్లో పని చేసేవారి లోనూ, శరీరంలో వేడి ఎక్కువయినపుడూ కాళ్ళ పగుళ్ళు ఏర్పడుతూంటాయి. చాలా మందికి ఈ సమస్య ఉంటూనే ఉంటుంది. పగుళ్ళు, ఆరంభదశలో ఉన్నట్లయితే- ''పిండ తైలము (ఆయుర్వేదం మందుల షాపుల్లో దొరుకు తుంది) పాదాలకి బాగా రాసి, గంటవరకూ అలాగే ఉంచుకుని, తరవాత కొంతసేపు పాదాలను, వేడినీటిలో ఉంచాలి. ఇలా రోజూ చేస్తూంటే పగుళ్ళు తగ్గుతాయి. మీరు రాసినట్లు, పగుళ్ళు లోతుగా ఉంటే, పిండ తైలం రాసిన తరువాత, వేడినీటిలో కొంచెం ఒళ్ళు రుద్దుకునే సబ్బు కలిపి, కాళ్ళని ఆ నీళ్ళలో ఉంచుకోవాలి. అప్పుడు పగుళ్ళ దగ్గర ఉన్న నిర్జీవ చర్మం మెత్తబడుతుంది. దాన్ని మెత్తటి టూత్ బ్రష్‌తో (Tooth Brush) శుభ్రం చెయ్యాలి. ''ఆరోగ్యవర్ధిని'' మాత్రలు పూటకి ఒకటి చొప్పున మూడుపూటలా, శారిబాద్యా సవం 20 ml. (20 ml నీటితో కలపాలి) అను పానంగా నెలరోజులు వాడండి. పాదాలు మామూలు స్థితికి వస్తాయి.

స్వర్ణ — **చెన్నై**

మా అబ్బాయికి 10 సం.లు. కడుపులో పాములున్నాయి. చిన్న చిన్న నులిపురుగులు కూడా పడుతున్నాయి. అప్పుడప్పుడూ పురుగులు పోయే మందులు వేస్తున్నాం. పూర్తిగా తగ్గడం లేదు. ఈ సమస్యకి ఆయుర్వేదంలో మందులు ఉంటాయా?

జ : ఆయుర్వేదంలో అన్ని ఆరోగ్య సమస్యలకీ మందులున్నాయి. కడుపులో నులి పురుగులు వంటివి అంత తేలికగా శరీరాన్ని వదలవు. కొన్ని ఆరోగ్యపు అలవాట్లు చేసుకోవాలి, మందులూ వాడాలి. మలవిసర్జన తరువాత – చేతులు శుభ్రంగా సబ్బుతో తోమి కడుక్కోవాలి. చేతివేళ్ళ గోళ్ళని శుభ్రంగా ఉంచుకోవాలి, ఎప్పటికప్పుడు కత్తిరించుతూ ఉండాలి. గోళ్ళు కొరికే అలవాటుకి పూర్తిగా స్వస్తి చెప్పాలి. కలుషితమైన నీరుతాగకుండా, జాగ్రత్తపడాలి. ఈ మార్గాల ద్వారానే కడుపులో చేరే కొన్ని రకాల పురుగుల గుడ్లు శరీరంలో ప్రవేశిస్తాయి. Tape worm అనబడే పాము (సాధారణ భాషలో పాము అంటాము, వైద్య పరిభాషలో కృమి అంటాము) – కలుషితమైన పందిమాంసం ద్వారా మానవ శరీరంలోకి చేరుతుంది. ఇది బాగా అపాయకరమైనది. కడుపులో చేరిన క్రిములు పోవడానికి మందులు వాడుతూ, మళ్ళీ శరీరంలోకి ప్రవేశించకుండా, పైన చెప్పిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.

వాయువిడంగాల చూర్ణం–1–2 గ్రాములు తేనె లేదా గోరువెచ్చని నీళ్ళు అనుపానంగా, ప్రతిరోజూ రాత్రి, భోజనా నంతరం, 40 రోజులపాటు వాడాలి.

లేదా ''కృమి ముద్గరసము''– అనే ఔషధాన్ని 100–200 మి.గ్రా.శొంఠి కషాయం అను పానంతో కనీసం రెండు వారాలపాటు వాడాలి. రోజూ మన వంటలలో వాడే ఇంగువ, మెం తులు, మిరియాలు, శొంఠి వీటన్నింటిలోనూ క్రిములని పెరగనీయకుండా చూసే లక్షణం ఉంది. ✦

అర్థవంతమైనది మన కాలమానం

పోలిశెట్టి బ్రదర్స్

1. విషువత్ రేఖ

భూమి ఉత్తరధ్రువ అక్షానికి సూటిగా ఆకాశంలో ఉన్న ధ్రువ నక్షత్రాన్ని ఆధారం చేసుకుని, ఆకాశాన్ని తూర్పు పడమరలుగా విడదీస్తున్నట్లు గీసుకుంటూ వెళ్తే, ఆ రేఖ తిరిగి ధ్రువతారను చేరుతుంది. ఈ వృత్తాకారపు ఊహా రేఖనే 'విషువత్ రేఖ' అంటారు. ఇది ఊహా జనితమైన ఖగోళ మధ్యరేఖ. (విషువత్ రేఖ ఉత్తర దక్షిణ దిశలను కలుపుతూ ఉండే ఊహా రేఖ. రాశిచక్రం దానికి వ్యతిరేకంగా తూర్పు పడమరలుగా ఉంటుంది. రాశిచక్రాన్ని ఈ విషువత్ రేఖ ఖండించే రెండు స్థానాలనూ ''వసంత విషువత్, శరత్ విషువత్'' అని అంటారు.)

2. నక్షత్ర రాశులు (లేదా) రాశిచక్రం

సూర్యుని చుట్టూ గ్రహాలు తిరిగే మార్గంలో స్పష్టంగా కన్పించే 27 అతి పెద్ద నక్షత్రాలను (అశ్వని మొదలు రేవతి నక్షత్రం వరకూ) యుగయుగాల క్రితమే హిందువులు గుర్తించారు. సూర్యుని చుట్టూ గ్రహాలు తిరిగే బాటను 12 రాశులుగా విభజించారు. ఒక్కొక్క రాశిలోని నక్షత్ర సముదాయాన్నీ ఒక్కొక్క రూపంలో ఉన్నట్లుగా ఊహించి ఆ రాశులకు ఆయా రూపాల పేర్లను పెట్టారు. మేక ఆకారంలో అమరి ఉన్న నక్షత్రరాశికి 'మేషరాశి' అనీ, ఎద్దు ఆకారంలో అమరి ఉన్న నక్షత్రరాశికి 'వృషభరాశి' అని... ఇలా మొత్తం 12 రాశులకూ పేర్లను ఏర్పరచారు. సూర్య కుటుంబంలోని గ్రహాలు, ఈ 12 రాశుల మీదుగానే సంచారం చేస్తుంటాయి. అందువల్లనే ఈ రాశులను బట్టి, భూమిపై ఉన్న మనకు జ్యోతిషాలు గణించబడతాయి. ఈ కారణంగా 12 రాశుల చక్రాన్నీ 'జ్యోతిష చక్రం' అని కూడా అంటారు. మన భూమి ఈ 12 రాశులనూ చుట్టి రావాలంటే, 1 సంవత్సర కాలం పడుతుంది. భూమి సూర్యుని చుట్టూ తిరుగుతూండడం వల్ల మన దృష్టికి, సూర్యుడు కూడా వరుసగా ఒక్కొక్క రాశిమీదుగా సంచారం చేస్తున్నట్లు కన్పిస్తాడు. (దీన్నే సూర్యుడే ఒక్కొక్కసారి ఒక్కొక్క రాశిలో ఉన్నట్లు మనం భావిస్తుంటాం) సూర్యుడు ఒక్కొక్క నక్షత్ర రాశిలో సుమారు నెల రోజులు ఉండునట్లు కన్పించుననీ, అదేవిధంగా మొత్తం సంవత్సర కాలంలో 12 రాశుల్లోనూ ఉన్నట్లుగా కన్పించడం జరుగుతుందనీ మన పూర్వీకులు లెక్కించారు. సూర్యుడు ఏ క్షణంలో ఏ నక్షత్ర రాశిలో ప్రవేశించినట్లు కన్పించేదీ వారు లెక్కించి – ఆ విషయాలను పంచాంగాల్లోనూ, జ్యోతిష శాస్త్రాల్లోనూ పొందుపరిచారు. సూర్యచంద్రులను ఆధారం చేసుకుని లెక్కలు కట్టడం ప్రాచీన హైందవులకు బాగా తెలుసు.

3. సూర్యసహోదయం :

ఏదయినా ఒక నక్షత్రం లేదా కొన్ని నక్షత్రాలు సూర్యునితో జతగా కలసి ఉదయించడాన్ని ''ఆ నక్షత్రం యొక్క లేదా ఆ నక్షత్రాల యొక్క సూర్యసహోదయం'' అంటారు. దీన్ని మొట్టమొదటగా గమనించినవారు ఋగ్వేద కాల ఋషులు. హిందూ పండుగలు ఇంచుమించుగా చాలావరకూ ఈ నక్షత్ర సూర్య సహోదయాన్ని అనుసరించే నిర్ణయించబడ్డాయి.

వాడుకలో ఉన్న కాలమానాలు

దైనందిన జీవితంలోని బాహ్యజీవన విధుల్లో బ్రిటీషువారు మనపై రుద్దిన ఆంగ్ల కాలమానాన్ని మనం వాడుతున్నాం. ప్రపంచ దేశాలన్నింటితో సహజీవన సౌలభ్యం కోసం దాన్ని ఆచరిస్తున్నాం. మన పండుగలు, మత సంబంధ కార్యక్రమాలు, మంచి చెడ్డల ముహూర్తాలూ, జనన ఉపనయన వివాహాది కార్యక్రమాలూ, శ్రాద్ధ కర్మలు మొదలైన వాటన్నింటినీ హిందూ కాలమాన ప్రకారమే చేసుకుంటున్నాం. ఇందులో కూడా హిందువులంతా ఒకే కాలమానం వాడినా, అందులో కొద్ది తేడాలున్నాయి. అవి తెలియాలంటే ముందుగా శాస్త్రబద్ధమైన కాలమానాన్ని గురించి తెలుసుకోవాలి.

ఖగోళశాస్త్ర ఆధారంగా కాలమానం ఏర్పడిందని చెప్పుకున్నాం కదా! ఖగోళంపై ఆధారపడిన ప్రముఖ కాలమానాలు మూడింటిని గూర్చి ఇప్పుడు తెలుసుకుందాం.

1. చాంద్రమానం 2. సౌరమానం 3. చాంద్రసౌరమానం

1. చాంద్రమానం

పూర్ణిమ నుండి పూర్ణిమకు సుమారు 29.53 రోజులు. ఇలా చంద్రకళల ఆధారంగా మాసాలను లెక్కించే పద్ధతి ఇది. ఇందులో 12 నెలలకు 354.36 రోజులు. అంటే చాంద్రమాన సంవత్సరానికి సుమారు 354 రోజులన్న మాట. ఈ మానం వల్ల

చంద్రుని గూర్చిన విజ్ఞానం తెలుస్తుంది గాని, సూర్య సంబంధమైన ఋతు విజ్ఞానం తెలియదు. ప్రపంచాన ముస్లింలంతా ఈ చాంద్రమాన పద్ధతిని వాడుతున్నారు.

2. సౌరమానం

సూర్యుణ్ణి ఆధారం చేసుకుని ఏర్పరచుకొన్న కాలమాన పద్ధతి ఇది. ఇందులో మళ్ళీ ఈ రకాలున్నాయి.

(1) విదేశీ పద్ధతి (2) హిందువుల పద్ధతి

1. విదేశీయుల సౌరమాన పద్ధతి

భూమి సూర్యుని చుట్టూ ఒకసారి తిరిగేందుకు సుమారు 365 1/4 రోజులు పడుతుంది. కాబట్టి ఏదో ఒకనాడు మనకు నచ్చిన రోజున సంవత్సరాన్ని ఆరంభించి నెలకు 30 లేక 31 లేక 28..... చొప్పున రోజులను కేటాయించి, 12 నెలలకూ 365 రోజులను సరిపెట్టి సంవత్సరాన్ని పూర్తి చేస్తారు. ఈ పద్ధతిలో 4 సంవత్సరాల కొకసారి లీపు సంవత్సరం ఏర్పాటు ఉంటుంది. జనవరి 1వ తేదీతో ప్రారంభించే ప్రస్తుత ఆంగ్ల సంవత్సరం ఇదే! ఇందులో 365 1/4 రోజులకొకసారి భూమి సూర్యప్రదక్షిణ చేస్తుందనే విజ్ఞానాంశం తప్ప, మరో ఖగోళ విజ్ఞానమేమీ లేదు.

(2) హిందువుల సౌరమాన పద్ధతి

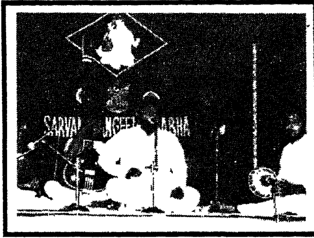
సూర్యుడు ప్రయాణించినట్లు కన్పించే బాటలోని నక్షత్రాలను 12 రాశులుగా మన పూర్వీకులు విభజించినట్లు తెలుసుకున్నాం కదా! ఆ 12 రాశుల్లోనూ సూర్యుడు ప్రయాణించే కాలం 365 1/4 రోజులు .... అనగా 1 సంవత్సరం. (సూర్యుని చుట్టూ భూమి తిరుగుతూండడం వల్ల - సూర్యుడు అలా ప్రయాణిస్తున్నట్లుగా కన్పిస్తాడనే విషయాన్ని మనం ఎప్పుడూ మరచిపోకూడదు. 'సూర్యుడు ప్రయాణించడం, సూర్యుని నడకలు' అని చెప్పబడినప్పుడల్లా ఈ విషయాన్ని మనం గుర్తుంచుకోవాలి. మరో విషయం కూడా మీకిక్కడ ముందుగానే చెప్పాలి. 'ఫలానా నక్షత్రరాశిలో సూర్యుడున్నాడనీ, ఫలానా నక్షత్రరాశిలో చంద్రుడున్నాడనీ' అనేక సందర్భాలలో వాడడం మీకు కన్పిస్తుంది. ఎక్కడో అనంత దూరాల్లో ఉన్న నక్షత్ర రాశుల్లోకి సూర్యుడూ, చంద్రుడూ ఎలా వెళ్తారని ప్రశ్నించకండి. నిజానికి సూర్యుడూ, చంద్రుడూ ఆ రాశుల్లోకి వెళ్లరు. భూమిపైనుండి చూస్తున్న మనకు ఆయా నక్షత్ర రాశుల్లో సూర్యుడు, చంద్రుడు ఉన్నట్లుగా కన్పిస్తుంటారని దీని భావం). సూర్యుడు ఒక నక్షత్ర రాశిలో చేరడాన్ని ''సంక్రమణం'' అంటారు. ఒక రాశిని విడిచి సూర్యుడు తర్వాత రాశిలోకి చేరడానికి సుమారు 1 నెల రోజులు పడుతుంది. ఆవిధంగా 12 రాశుల్లో 12 నెలల కాలం ప్రయాణించి, 1 సంవత్సరం పూర్తి చేస్తాడు సూర్యుడు.

మేషరాశిలో సూర్యుడు చేరిన రోజును ''మేష సంక్రమణం'' అంటాం. అలాగే ఏ రాశిలో చేరితే ఆ రాశి పేరుతో సంక్రమణం అని (వృషభ సంక్రమణం... మకర సంక్రమణం... ఇలా) అంటాం. సౌరకాలమానాన్ని వాడుకునే హిందువులు తమ సంవత్సరాన్ని 'మేష సంక్రమణం'తో ఆరంభించి, చివరి రాశి అయిన 'మీన సంక్రమణం'తో ముగిస్తారు. మళ్ళీ మేష సంక్రమణంతో క్రొత్త సంవత్సరాన్ని మొదలెడతారు. (మన పంచాంగ కర్త అయిన వరహమిహిరుని కాలంలో విషువత్‌రేఖ 'మేష రాశి'లో ఉండేది. అందువల్ల ఆయన మేషరాశితో రాశిచక్రం ఆరంభించాడు. ఈనాడు విషువత్ రేఖ 'మీనరాశి'లోకి మారింది. అయినా పాత అలవాటు ప్రకారం మేష సంక్రమణంతోనే ఇప్పటికీ వీరు సంవత్సర ఆరంభం చేసుకుంటున్నారు) ఈవిధమైన సౌరమాన పద్ధతి వలన సంవత్సరానికి 365 1/4 రోజులు ఉంటాయనే విజ్ఞాన విషయంతో పాటూ, సూర్యుడు ఎప్పుడు ఏ రాశిలో ఉంటున్నాడనే ఖగోళాంశం మరియూ ఋతు విజ్ఞానం తెలుస్తాయి. ప్రస్తుతం ఈ సౌరమాన పద్ధతిని తమిళనాడు, కేరళ, ఒరిస్సా, పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రాల్లోని హిందువులు వాడుతున్నారు.

3. చాంద్ర సౌరమానం

చంద్రుని నడకలను అనుసరించి మాసాలను లెక్కించడం, సూర్యుని నడకలను అనుసరించి సంవత్సరాన్ని లెక్కించడం ఈ పద్ధతిలోని విశేషం. చాంద్రమానం ప్రకారం సంవత్సర కాలానికి సుమారుగా 354 రోజులు. సౌరమానం ప్రకారం సంవత్సరానికి 365 1/4 రోజులు. ఈ రెండు లెక్కలనూ కలిపి సరిపెట్టేందుకు అవసరమైనప్పుడల్లా ''అధిక మాసాలనూ'', అప్పుడప్పుడూ ''లుప్త మాసాలనూ'' ఏర్పరచడం ఈ పద్ధతిలోని ప్రత్యేకత! తమిళనాడు, పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రాలలోని హిందువులు తప్ప, మిగతా భారతదేశంలోని హిందువులంతా ఈ పద్ధతినే హెచ్చుగా పాటిస్తున్నారు. (మనం కూడా ఈ పద్ధతినే వాడుతున్నాం)

- సశేషం

'శర్వాణీ సంగీతం

సుమారు 14 సంవత్సరాల క్రితం కర్ణాటక సంగీతాభివృద్ధి నిమిత్తం కొందరు తెలుగు మహిళలు ఒక బృందంగా ఏర్పడి, చెన్నై నగరంలో ప్రారంభించిన సంస్థ పేరే శర్వాణి సంగీత సభ. సంగీత విద్వాంసులైన సెమ్మంగుడి శ్రీనివాస అయ్యర్, బాలమురళి, ఎమ్మెస్ సుబ్బులక్ష్మి, పట్టమ్మాళ్ వంటి వారి ఆశీర్వచనాలతో, సంగీత ప్రియులైన టీటీ వాసు, ఓబుల్‌రెడ్డి, వాగుల్ వంటి పెద్దల సహకారంతో ఇటీవలే 14వ వార్షికోత్సవాలను సంగీత కచ్చేరీలతో ఈ సంస్థ ఘనంగా నిర్వహించింది.

వార్షికోత్సవాలతో పాటే త్యాగరాజ ఆరాధనోత్సవాలనూ నిర్వహించడం కార్యక్రమాలకు మరింత శోభనిచ్చింది. ఈ సందర్భంగా జరిగిన ఆంధ్ర, తమిళనాడు రాష్ట్రాలకు చెందిన గాత్ర, వాద్యకళాకారుల కర్ణాటక సంగీత కచేరీలలో ఆద్యంతం త్యాగయ్య విరచిత కీర్తనలు మాత్రమే చోటు చేసుకొని త్యాగయ్య హృదయంలోని ఆధ్యాత్మిక, భక్తి భావతత్వాన్ని తెలుసుకొనే అవకాశం కలిగించాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి హైదరాబాదుకు చెందిన లలిత, హరిప్రియలు, విశాఖకు చెందిన మండా సుధారాణిలు రాగాలాపన, స్వరకల్పనతో పాటు భావయుక్తమైన గాత్రం, ఉచ్చారణతో తమిళనాడుకు చెందిన పలువురు జాతీయస్థాయి కళాకారులకు తీసిపోని విధంగా గానం చేసి శ్రోతలను ముగ్ధులను చేశారు. ఇంకా వేణువుపై సిక్కిల్ కుంజుమణి, నీల, మాలల త్రయం... యువ కళాకారులుగా చక్కని ప్రతిభతో పేరు ప్రఖ్యాతులు ఆర్జిస్తున్న అరుణ్, సంజయ్ సుబ్రమణ్యంలు తమ కచేరీలతో భేష్ అనిపించుకున్నారు. చంద్రమౌళి, హేమలత, వరదరాజన్‌లు ప్రధాన కళాకారులకు చక్కని వాద్యసహకారం అందించారు. అలాగే తాళ వాద్యాలైన మృదంగం, ఘటలంపై గణపతి రామన్, మన్నార్గుడి ఈశ్వరన్, భువరాగన్, అరుణ్ ప్రకాష్‌లు, మురళి, సుబ్రహ్మణ్యం, గోవిందరాజన్, రాజారామ్‌లు తన్యావర్తనంలో లయకు జీవం పోశారు.

చక్కని నిర్వహణతో శర్వాణి సభవారు ఆహూతుల మన్ననలందుకున్నారు. శర్వాణి సభవారు గత 14 ఏళ్లుగా 500కు పైగా నెలవారీ కచేరీలు జరిపారు. ఏటా అన్నమయ్య, రామ దాసు వంటి వాగ్గేయకారుల జయంతులతో పాటు జయదేవ అష్టపదులు, ప్రత్యేక నాలుగు గంటల కచేరీలనూ నిర్వహిస్తూ, సంగీత నగరంగా పేరొందిన చెన్నైలో సుస్థిర స్థానం సంపాదించుకున్నారు. అలాగే ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు చెందిన కళాకారులను ప్రోత్సహించే నిమిత్తం ఏటా నాలుగు రోజుల పాటు కేవలం ఆంధ్రకు చెందిన వర్ధమాన కళాకారుల కచ్చేరీలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. విశేషమేమంటే శర్వాణీ సంగీత సభవారు నిర్వహించే అన్ని సంగీత కార్యక్రమాలకు టికెట్ లేదు. కేవలం సంగీత ప్రియులు, పోషకుల విరాళాలు, సహకారంతో ప్రేక్షకుల అభిరుచులకు అనుగుణంగా కచేరీలు అందిస్తూ ముందుకు సాగుతున్న మహిళా సంగీత సంస్థ ఇది.

'ఈనాడు',

''స్తోత్ర రత్నావళి'' గ్రంథావిష్కరణ

''స్తోత్ర రత్నావళి'' గ్రంథావిష్కరణ సభలో – ఆవిష్కరించిన కుమారి ఎం. శర్వాణి, గ్రంథ సంపాదకులు శ్రీ పురాణ పండ రాధాకృష్ణమూర్తి తదితరులు. సర్వదేవతా స్తోత్రాలను సేకరించి చక్కని ముద్రణతో, మంచి గెటప్‌తో ఈ పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించారు. రాజమండ్రి భాగవత మందిరంలో జరిగిన ఆవిష్కరణోత్సవ సభలో శ్రీ చెన్నాప్రగడ వెంకట సుందరరామారావు, శ్రీ కె. సత్యనారాయణ మొదలైనవారు పాల్గొన్నారు.

గానం : పి.శ్రీనివాసశర్మ, వయొలిన్ : ప్రసన్నలక్ష్మి, మృదంగం : పి.దుర్గాకుమార్

త్యాగరాజ ఆరాధనోత్సవం

జనవరి 24, 25వ తేదీలలో ''శ్రీ సరస్వతీ సంగీత విద్యాలయము'' న్యూనల్లకుంట ఆధ్వర్యంలో బాగ్‌లింగంపల్లి సుందరయ్య కళానిలయంలో ఎంతో ఘనంగా ''శ్రీ త్యాగరాజస్వామి'' వారి ఆరాధనోత్సవములు జరిగినవి. చివరగా శ్రీమతి వాసుకీదేవిచే నాట్యప్రదర్శన జరిగింది. ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేసిన కేంద్రమంత్రి శ్రీ బండారు దత్తాత్రేయ, ప్రత్యేక అతిథి ఇన్‌కంటాక్స్ ఛీఫ్ కమీషనర్ శ్రీ సి.వి.పద్మనాభన్, శ్రీ కె.ఎ. భాస్కరరావు మరయు ప్రత్యేక అతిథి బి.జె.పి. నాయకులు వి.సుధాకర శర్మలు ప్రసంగించారు.

సూ్కటరాపి లోపలికొస్తున్న మా పెద్ద వాడు, "మామా! నీ మాట వింటే నక్కతోక పట్టుకుని గోదావరి ఈదినట్లే'' అని అన్నాడు మా బావమరిదితో.

''ఒరేయ్! నా మాట వింటే విన్నావ్, లేకపోతే లేదుగానీ, అనవసరంగా సామెత మార్చకు'' అన్నాడు మా బావమరిది.

''సామెత ఏమిటి?' అని అడిగాడు మా చిన్నవాడు.

''ఏమిటా?... కుక్కతోక పట్టుకుని గోదావరి ఈదినట్లు...'' అని జవాబిచ్చాడు మా బావమరిది.

''కొందరు, 'గేదె తోక పట్టుకుని గోదావరి ఈదినట్లు...'' అని అంటారుగదా! అదేమిటి మరి?'' అని అడిగింది మా బావమరిది

''అంతేనా? ఇంకా ఘోరంగా దిగజార్చిన పాఠాంతరాలూ ఉన్నాయి'' అన్నాడు మా చిన్నవాడు.

''పాఠాంతరాలా? ఏమిటవి?'' అని అడిగింది అది, అమాయకంగా.

''ఎందుకులే! చెప్తే అసహ్యంగా ఉంటుంది'' అన్నాడు వాడు.

''ఇంతకీ ఏ తోక కరెక్టంటావ్?'' అని అడిగింది మా చిన్నది.

''తోక ఏదన్నది తర్వాత. గోదావరి మాత్రం అలాగే ఉంది. అది గుర్తించాలి ముందు.'' అన్నాడు మా పెద్దవాడు.

అంతలో మా చంటివాడు సందర్భ శుద్ధిగా గళం ఎత్తి, ''నారాయణ నారాయణ నక్కతోక! నారాయణ పెళ్ళాం కుక్కతోక!'' అని పాడటం మొదలు పెట్టాడు.

''ఆహా! నక్క బావకే కాక, నక్కతోకకి కూడా బాలసాహిత్యంలో ఎంత ప్రాధాన్యం!'' అంది మా పెద్దది, వాళ్ళాయన్ని చూసి నవ్వుతూ.

అతడేదో అనబోయేంతలో, మా బావమరిది కూతురు, ''బావ నక్క అయితే, మరి అక్క ఎవరో?'' అని చేతులు కట్టుకుని, వినయంగా వంగి అడిగింది.

''మరీ అంతలా వంగకు. నక్క వినయం అంటారు.'' అన్నాడు మా చిన్నవాడు.

నక్కతోక పట్టుకుని...

పంట డబ్బు నా చేతికిస్తున్న మా రైతు నవ్వుతూ, ''బాబూ! 'నక్కవినయం' అనీ; 'నక్క ఎక్కడ, నాగలోక మెక్కడ' అనీ; 'నక్క ఒకచోట ఊళవేసి, మరొకచోట గౌరీకల్యాణం పాడుతుందా' అనీ; - రకరకాలుగా పెద్దలు నక్కని ఆడిపోసుకుంటారు గానీ, పిల్లలు చూడండి, నారాయణుడిని నక్కతోకతో పోల్చేసి, ఎలా హాయిగా పాడేసుకుంటున్నారో?'' అన్నాడు.

''ఔను. నారాయణుడు నక్కతోకలాగా మహ చమత్కారి గదా!'' అంది మా పెద్దది.

''నిజమే! ఈ నారాయణ నిజంగా వైకుంఠవాసి అయిన నారాయణుడే అయితే, ఆయన పెళ్ళాం మాత్రం నిశ్చయంగా కుక్కతోకే! ఎన్నడూ ఒకచోట తిన్నగా నిలబడదుగదా?'' అని అన్నాను నేను.

''అందుకే కాబోలు, కుక్కకన్నా నక్క ఎదురొస్తే మంచిదన్నారు పెద్దలు!'' అంది మా చిన్నది.

''నక్కను తొక్కితే, ఇంకా మంచిదట!'' అంది మా బావమరిది కూతురు ఓరగా చూస్తూ.

''ఆ తొక్కేదేదో ఒడుపు చూసి తొక్కు. లేదా కుక్కకి మల్లే 'యాంటి రాబిస్' ఇంజక్షన్లు చేయించుకోవాల్సివస్తుంది'' అన్నాడు మా చిన్నవాడు.

''నక్క కరిచినా, 'యాంటి రాబిస్' ఇంజక్షనే చేయించుకోవాలా?'' అని అడిగింది మా బావమరిది కూతురు.

''ఎండా వానా కుక్కల నక్కల పెళ్ళి- అన్నారు గదా! ఎండకీ వానకీ, కుక్కలకీ నక్కలకీ, అంత దగ్గర సంబంధం ఉన్నప్పుడు, వాటి కాటుకీ మందులికీ మాత్రం ఉండదా?'' అన్నాడు మా చిన్నవాడు.

అంతవరకు ఏదో ఆలోచిస్తున్న మా అల్లుడు, ''మందులు అంటే ఒక విషయం గుర్తొస్తోంది. 'నక్క దోసకాయ', ''నక్కతోక బియ్యం' కడుపు శుభ్రం చేస్తాయట! 'నక్క నరం' అని ఒక దినుసువేరు ఉంది. అలాగే 'నక్కకొమ్ము' అనే మూలిక కూడా ఉంది. 'నేల పొన్న' చెట్టుని 'నక్కతోక పొన్న' అని కూడా పిలుస్తారు'' అంటుండగా-

లోపల్నించి మా ఆవిడ, ''అల్లుడు చెప్పినట్టు, బోటనీలోకి వెళితేగాని, ఆ నక్కతోక సామెత అర్థంకాదు'' అంటూ బయటికి వచ్చింది.

''అయితే ఆ సామెతలోని తోక నక్కతోకే నంటావా?'' అన్నాడు మా బావమరిది.

''ఆహా! నిస్సంశయంగా. పాపికొండల దిగువన గోదావరీ ప్రాంత అడవుల్లో ఒకరకమైన గడ్డి దుబ్బు పెరుగుతుంది. దాన్ని అక్కడివాళ్ళు 'నక్కతోక' అని పిలుస్తారు. గోదావరికి ఏమాత్రం వరదనీరొచ్చినా, అది నీళ్ళమీద తేలుతూ కొట్టుకొస్తూ ఉంటుంది. దాని బరువుకాక, వేరే అరవీసం బరువుపడినా, అది భరించలేదు. బుడుంగున మునిగి ఊరుకుంటుంది. ఆ బరువు వదిలిపోంగానే, మళ్ళీ నీటిమీద తేలుతూ, హాయిగా లాహిరి లాహిరి లాహిరిలో అనుకుంటూ సాగిపోతుంది. గోదావరి చాలా విశాలమైన నది. జీవనది. దానిలో, ఎన్నో చెట్లూ, కొమ్మలూ, దుబ్బులూ నిత్యం కొట్టుకొస్తూనే ఉంటాయి. గోదావరికి అడ్డంపడి ఈదేవాళ్ళు, అప్పుడప్పుడు వాటిని ఆధారంగా పట్టుకుని, తేలుతూపోతూ ఉంటారు. అలా ఎవరైనా పొరపాటున, ఈ 'నక్కతోక దుబ్బు'ని ఆధారంగా పట్టుకుని పోదాం అనుకున్నారా- అంతే సంగతులు. ఈ రహస్యం తెలియని ఇతరులు వాళ్ళ వాళ్ళ వీలుగా తోకలు మార్చారుగానీ, గోదావరిని మార్చలేక పోయారు. కారణం ఈ సామెత అక్కడ పుట్టింది కాబట్టి. అదీ సంగతి'' అని ముగించింది మా ఆవిడ.

(వచ్చే నెల – ''చన్నీళ్ళకి వేణ్ణీళ్ళు...'')

గొట్టుముక్కల రామకృష్ణమూర్తి

వ్యాసము – 2

వేదమే ప్రమాణం

ఇంతవరకు మనం, జీవుడు అజ్ఞానంవల్ల సంసార దుఃఖం అనుభవిస్తున్నాడు అనీ, వేదాంత విచారజన్యజ్ఞానవేు అజ్ఞానాన్ని నశింపజేసి మోక్షప్రదమౌతుందనీ తెలుసుకున్నాము. అయితే దీన్ని అంగీకరించడం అంత తేలికైన విషయంకాదు. ఎందుకంటే ఇక్కడ ఒక గొప్ప ప్రశ్న ఉత్తుంగ పర్వతంవలె అడ్డు తగులుతున్నది!

ఎట్లంటే–

సరేనయ్యా! వేదాంత జ్ఞానంవల్లనే మోక్షమంటున్నావు, ఈ వేదాంతములు కూడా వేదభాగం కనుక వేదమే అవుతుంది. వేద ప్రమాణంవల్లనేగదా, జ్ఞానమే మోక్షదాయకమంటున్నావు? అసలు వేదమునకు ప్రమాణత్వమెట్లు? లోకములో ఎన్నో గ్రంథములున్నవి. 1 వానిలో ఆయాశాఖలకు సంబంధించి ఎంతో విజ్ఞానం నిక్షిప్తమై ఉన్నది. మరి ఆ గ్రంథములన్నీ ఆయా శాస్త్రకారులచే రచింపబడినవే! అయితే ఈ శాఖలందలి విజ్ఞానం పరస్పరభిన్నాభిప్రాయాలతో ఖండనలతో, విభిన్నరూపములతో, ఉన్నది.

ఉదాహరణకు ''ఒక్క తత్త్వమునందే – సృష్టికి మూలకారణమేది? అనే విషయంలో 'సాంఖ్యులు' ప్రధానవునీ', వైశేషికులు 'పరమాణువులనీ, మీ మాంసకులు 'కర్మ' యని భిన్నకారణాలూ, అట్లే చార్వా కాదులు చెబుతున్నారు. సృష్టికి బ్రహ్మయే కారణమనే వేదాంతసిద్ధాంతం కూడా అలాంటి ఒక సిద్ధాంతమేగదా! దర్శనాలు వేనికవే ప్రమాణము మేమని చెప్పుకొంటున్నాయి. అట్లే వేదము కూడా పురుషబుద్ధి నిర్మితమైన గ్రంథము. తక్కినవానికి లేని ప్రామాణ్య విశిష్టత వేదమునకెట్లు వస్తుంది?'' ఇట్లుండగా మొదట వేదమే సర్వోత్కృష్ట ప్రమాణమని ముందు తేలితేగదా, వేదాంత నిర్ణయం నిలిచేది?–

దీనికి సమాధానమిది– ఈ ప్రశ్న అత్యంత పురాతనమైనది. సాంఖ్యవైశేషికనైయాయికాదులందరికీ వేద సిద్ధాంత మేమి? అను విషయంలో అభిప్రాయమున్నదే గాని, ఆస్తిక దర్శనములన్నీ వేద ప్రామాణ్యాన్ని అంగీకరించి బహు విధముల సమాధానం చెప్పినవి. వాని సారాంశాన్ని వునం ఈవిధంగా గ్రహింపవచ్చును.

వేదాంతములు గూడా వేదభాగమే. కాబట్టి వేదప్రామాణ్యమే వేదాంతములకు కూడా వర్తిస్తుంది. సకల దర్శనము లన్నింటిలో వేదాంతములే పరమ ప్రమాణం ఈ విషయం తెలుసుకొనేముందు, ''వేద'', ''ప్రమాణ'' శబ్దార్థములను గూర్చి విచారింప వలసి ఉంది. వేదశబ్దమునకు–

''ప్రత్యక్షేణాను మిత్యావా, యస్తూపాయో నవిద్యతే
విదంతితానివేదేన తస్మాత్ వేదస్య వేరతా!''

అనినిర్వచనం. అంటే ప్రత్యక్ష ప్రమాణంచే గానీ, అనుమాన ప్రమాణముచే గానీ తెలియరాని దానిని వేదంచే, తెలుసుకొంటున్నాం. అని అర్థం. అనగా ప్రత్యక్ష ప్రమాణముచే గాని, అనుమాన ప్రమాణము (తార్కికమైన ఊహ)చే గాని మనము ఆయా పదార్థముల జ్ఞానం పొందుతున్నాము. శబ్ద స్పర్శ రూప రసగంధ విజ్ఞానమును శ్రోత్రాది పంచేంద్రియముల ద్వారా గ్రహించడం– 'ప్రత్యక్ష ప్రమాణం' కంటితో చూచిన వస్తువునో, చెవితో వినిన శబ్దమునో, 'ఇది యిది', అని స్పష్టంగా గ్రహింపగలుగుతాం. తక్కిన విషయాలు కూడా ఇట్లే, ప్రత్యక్షం గాకపోయినా, తర్క బద్ధమైన ఊహచే వస్తు నిర్ణయం చేయడం అనుమానం. పొగను చూసి కంటితో చూడకపోయినను, ఆ ప్రదేశంలో అగ్ని కలదనే నిర్ణయం అనుమాన ప్రమాణముచే జరుగుతుంది. అయితే ఈ అనుమానం కూడా ప్రత్యక్ష ప్రమాణంమీదనే ఆధారపడి ఉంటుంది. కనుక, ఆప్తవాక్యమై, శబ్దస్వరూపమైన వేదవు ప్రవవాణంగా అంగీకరింపబడుతున్నది.

వేదము బోధించు కర్మ, పుణ్య పాపములు, ఆత్మ స్వరూపము, మున్నగు మహా విషయములు ప్రత్యక్షాది ప్రమాణము లకు దొరకవు కనుక వేదమే శరణ్యం అయితే, ఈ వేదమనేది మహర్షులు వ్రాసిన శాస్త్ర గ్రంథముల వంటిదిగాదు.

కపిలుడు, కణాదుడు మున్నగు వారి దర్శనములు ఆయా శాస్త్రకారులచే రచింపబడినవి. విశిష్ట మేధా సంపన్నులైన పురుష

లచే నిర్మింపబడినవి. ఇవి పౌరుషేయములు వేదము అపౌరుషేయం. అంటే పురుషుని చేత రచింపబడినదిగాదు. ఈశ్వర విశ్వాస రూపముగా సహజ వినిర్గతమైనది. ఎంతటి యోగీశ్వరుడైనా, మేధాసంపన్నుడైనా పురుష బుద్ధి, భ్రమ ప్రమాద దోష దూషితమై ఉంటుంది. వారు దర్శించిన సత్యం అసమగ్రమూ, అశాశ్వతమూ అయి ఉంటుంది. దీనికి నిదర్శనంగా ఈనాటి విజ్ఞాన శాస్త్ర పరిశోధనలను చెప్పవచ్చును. ఒక మహాశాస్త్రవేత్త కనుగొనిన ఒక భౌతికసత్యము, కాలాంతరమున మరియొకనిచే తిరస్కరింపబడుతున్నది. నూతనసత్యం వెలుగులోనికి వస్తుంది. ఉదాహరణకు - పరమాణువు విషయం తీసుకొనండి. Atom is indivisable, (అణువు భేదింపరానిది) అని చాలా కాలము విశ్వసింపబడినది. నేడది పరాస్తము. 'Atom is divisable' అని తెలినది. ఇట్లెన్నోగలవు.

వేద మట్టిదిగాదు. వేదములందు కన్పించు మహర్షుల పేర్లనుబట్టి ఆయా వేద శాఖలు వారిచే రచింపబడినవనీ, మూడువేలో, నాలుగువేలో సంవత్సరముల క్రితం వేదము పుట్టినదని కాలనిర్ణయం చేస్తూ, ఆధునికులు వేదములు పౌరుషేయములే అని వాదించుచున్నారు. అనాగరకదశనుండీ, క్రమంగా వేద నాగరకత వికసించింది అని కూడా సిద్ధాంతములు గలవు. గ్రంథములు గలవు. కళాశాలలలో, విశ్వవిద్యాలయాలలో భారతీయ సంస్కృతి పేరిట ఇట్టి బోధయే జరుగుతున్నది. కానీ ఇది యెంత పొరపాటైన విషయమో, ఎంత వేదమునకు అపకారం జరుగుతున్నదో పలువురు మహానుభావులు వివరించియే యున్నారు. ('ఋషిపీఠం జులై '99 ''అపౌరుషేయాలు'' రచన పరిశీలించండి'). కనుక సారంశమేమంటే వేదము అనాది, వేదము నుచ్చరించుచు జగత్సృష్టిని, సృష్టికర్త చేసినట్లున్నది. కనుక వేదము ఈశ్వరవాక్కు, అపౌరుషేయము ఆయా ఋషులు ఆయా వేదశాఖలను దర్శించినవారు. వినినవారు. కనుకనే శ్రుతమగుటచే వేదమునకు శృతి యని పేరు వచ్చింది. అసలు ఋషియను శబ్దమునకే, 'దర్శనాత్ ఋషిః'' (సత్యమును దర్శించినందువలన ఋషి) అని అర్థము. ధ్యానస్థితిలో అతీంద్రియమైన వేదనాదమును శ్రవణము

సూర్యుడు సమస్త పదార్థములను తాను ప్రకాశింపజేయును. కానీ మరియొక పదార్థములేదు. చరాచర జగత్తునంతా వేద విజ్ఞానమే ప్రకాశింప జేస్తున్నది.

జేసి, వేదార్థ విచారముచే, సత్యదర్శనము జేసినవారు, ఋషులు! సత్యం, జ్ఞానం, అనంతం బ్రహ్మ'' అని బ్రహ్మానుభవము పొందినవారు ఋషులు! అంతేగాని, కాళిదాసాదుల రఘువంశాది రచనలవలె వేదము పురుషబుద్ధి వినిర్గతమైన గ్రంథముకాదు.

ఇట్టి నేరము, ఈ కారణముచే స్వతః ప్రమాణము, అనగా తనకు తానే ప్రమాణము. తన ప్రామాణ్యం మరియొక దానిపై ఆధారపడియుండదు. శంకర భగవత్పాదులు ఇట్లనిరి. ''వేదస్యహి స్వార్థే ప్రామాణ్యం నిరపేక్షం, రవేరివ రూపవిషయే సూర్యుడు తన ప్రకాశమునకు తానే ప్రమాణమైనట్లు, వేదము తనకుతానే ప్రమాణమని ఈ వాక్యతాత్పర్యము. సూర్యుడు సమస్త పదార్థములను తాను ప్రకాశింపజేయును. కానీ సూర్యుని ప్రకాశింపజేయు మరియొక పదార్థములేదు. చరాచర జగత్తునంతా వేద విజ్ఞానమే ప్రకాశింపజేస్తున్నది. నిత్య జ్ఞానస్వరూపమైన వేద భాగములే బ్రహ్మ విజ్ఞానంకంటె పరమ పురుషార్థంలేదని బోధిస్తున్నది.

ఇంకొక విషయం - మాటవరసకు వేదము పౌరుషేయమే అని అంగీకరించినను, తదంతర్గతమైన వేదాంతము తప్పక నిలుస్తుంది. వేదాంతేతరములైన, సమస్త ఆస్తిక నాస్తిక సిద్ధాంతములన్నీ వేదాంత తర్కముచే సిద్ధాంతములచే ఓడింపబడినవే. అది ఎట్లో మనం క్రమంగా పరిశీలిస్తాం.

బ్రహ్మసత్యత్వమునకు వేదాంతములే గాక తర్కం, విద్వదను భవంకూడా ప్రమాణములే. కనుక వేదాంత ప్రమాణములచే జనించిన బ్రహ్మజ్ఞానమే మోక్షము ప్రసాదించును. అయితే ఈ బ్రహ్మ సత్యత్వము వేదాంత ప్రమాణముచే మాత్రమే తెలియ దగినది. తర్కముకూడ దానికి సహాయకంగా అంగీకరింపవచ్చు. కాబట్టి నైయాయిక మీ మాంసకాదిమతములు, వేదప్రామాణ్యము, నాస్తిక మత ఖండనమూ, జీవుని స్వభావమూ, మున్నగునవి బోధించినను, పారమార్థిక సత్యమును, సంపూర్ణ దుఃఖనివృత్తి పూర్వక మైన, ఆనందప్రాప్తిరూపమైన బ్రహ్మాత్వ విజ్ఞానమును బోధించడంలేదు. నిత్యత్వప్తం, నిరవయవం, సర్వభూతాంతరాత్మకం, స్వయంజ్యోతి స్వభావం, అద్వితీయం, అయిన పరబ్రహ్మతత్త్వం కేవలం ఉపనిషత్తుల వలననే, అనగా వేదాంతముల మూలముననే ప్రతిపాదింపబడుతోంది.

(సశేషం)

సందేహాలకు సమాధానాలు

నిర్వహణ: ఋషిపీఠం

ఏ.రాజరత్నం — అమలాపురం

ప్ర. 'నాసాగ్ర దృష్టి'తో ధ్యానం చేయమని భగవద్గీతలో ఉంది. 'నాసాగ్రం' అంటే 'ముక్కుకొన' అని అర్థమా? లేక భ్రూమధ్యమా (కనుబొమల నడిమి)? నాసాగ్రే నవమౌక్తికం' అనేటప్పుడు 'ముక్కు కొనలో ముత్యమ'నే అర్థం కదా?

జ. శ్రీకృష్ణుని సౌందర్యాన్ని వర్ణిస్తూ చెప్పిన ''నాసాగ్రే నవమౌక్తికం'' అంటే ''ముక్కు కొనపై అలంకరించుకున్న ముత్యం'' అనే అర్థం. కానీ ధ్యాన విషయంలో చెప్పేటప్పుడు మాత్రం 'నాసాగ్ర దృష్టి' అంటే 'కనుబొమల మధ్య (భ్రూమధ్యం) దృష్టి'' అనే అర్థం.

ఎందుకంటే - రెండూ నాసానికి 'అగ్రాలే' (కొనలే). కానీ ధ్యానంలో అధోదృష్టి కూడదు. ఊర్ధ్వ దృష్టే ముఖ్యం. పైగా - యోగశాస్త్రంలో భ్రూమధ్య దృష్టినే ధ్యానానికి ముఖ్యంగా చెప్పారు. ''అవిముక్తోపాసన'' అని ఉపనిషత్తులలో ప్రత్యేకించి చెప్పబడింది. ''భ్రూ ఘ్రాణంబుల సంధి అవిముక్తం'' అని అక్కడ నిర్వచించారు. కాశీ/లేదా అవిముక్త క్షేత్రం మన శరీరంలో కనుబొమల నడుమ ఉంది. అక్కడ బిందు (జ్యోతి) రూపంగా నున్న పరమాత్మను ధ్యానించడమే. అవి ముక్తోపాసన అని చెప్పారు. ఇలా అనేక యోగ శాస్త్రాలలో 'నాసాగ్రం' అనే పదానికి, 'భ్రూమధ్యం' అనే చెప్పబడింది. కనుక గీతలో చెప్పబడిన 'నాసాగ్ర దృష్టి'కి భ్రూమధ్య మనే అర్థం.

టి.సురేంద్ర — తాడిపత్రి

ప్ర. 'సంధ్యా కాలం' చాలా పవిత్రమైనదని, ఆ సమయంలో భగవద్ధ్యానం మంచిదనీ అంటారు. సంధ్యాకాలం అంటే సరిగ్గా ఏ సమయం? 'సకాలం'లో సంధ్యావందనం చేయాలి కదా? ఆ 'సకాలం' ఏమిటి?

జ. రోజుకి మూడు సంధ్యలు శాస్త్రంలో చెప్పబడ్డాయి. 1. ప్రాతః సంధ్య, 2. మధ్యాహ్న సంధ్య 3. సాయం సంధ్య. ఇవికాక కొన్ని ఉపాసనలకు చెప్పబడ్డ సంధ్య - తురీయ సంధ్య. ఇది నాలుగవది. దీని సమయం అర్ధరాత్రి.

1. ఉత్తమా తారకోపేతా
మధ్యమా లుప్త తారకా ।
అధమా సూర్యసహితా
ప్రాతఃసంధ్యా త్రిధా మతా ॥

తెల్లవారుఝామున నక్షత్రాలుండగా ప్రాతః సంధ్యావందనానికి ముఖ్యకాలం. ఇదే సకాలం. తారకలు లేని ప్రాతఃకాలం మధ్య కాలం, సూర్యుడుదయించిన తరువాత సంధ్యా వందనానికి అధమ కాలం, సకాలంలో చేయడమే సర్వ శ్రేష్ఠం. అలా కుదరనప్పుడు, మానేయడం మంచిది కాదు కనుక, ''ముఖ్య కాలాతిక్రమణ దోష పరిహారార్థం'' అధిక అర్ఘ్యప్రదానంతో సంధ్యోపాసన చేయాలి.

2. ఉత్తమా సూర్యసహితా
మధ్యమా లుప్త భాస్కరా ।
అధమా తారకోపేతా
సాయం సంధ్యా త్రిధా మతా ॥

సాయంవేళ సూర్యుడుండగా చేసే సంధ్యావందనం ముఖ్య కాలం, సకాలం. సూర్యుడస్తమించినప్పుడు మధ్యమం. నక్షత్రోదయం తరువాత చేయడం అధమం. కానీ 'సకాలం' దాటిపోతే, ప్రాతః సంధ్యకు లాగానే, 'ముఖ్య కాలాతిక్రమణ దోష పరిహారార్థం' అధిక అర్ఘ్య ప్రదానం చేయాలి.

'మధ్యాహ్న సంధ్య' అంటే మధ్యాహ్నం 11 గంటల తరువాత నుండి సాయంత్రం లోపల చేయాలి.

జి.శ్రీనివాస్ — పూనూరు

ప్ర. శని దోష నివారణకు ఏదైనా స్తోత్రముంటే తెలియజేయండి.

జ. ప్రతి శనివారం వీలును బట్టి ఉపవాసం గానీ, లేదా ఒంటిపూట గానీ చేసి, శివాభిషేకం చేయించడం మంచిది. నిత్యం ఈ దిగువ స్తోత్రం చదువుకోండి :

నమస్తే కోణ సంస్థాయ పింగలాయ నమో స్తుతే ।
నమస్తే బభ్రురూపాయ కృష్ణాయ చ నమోస్తుతే ॥
నమస్తే రౌద్ర దేహాయ నమస్తే చాంతకాయ చ
నమస్తే యమ సంజ్ఞాయ శనైశ్చర నమోస్తుతే ।
ప్రసాదం మమ దేవేశ దీనస్య ప్రణతస్య చ ॥

ఎల్.శక్తి — కాళహస్తి

ప్ర. ఆంజనేయుడు 'సంజీవని' తేవడానికి వెళ్లినప్పుడు సమయం దాటి వెళ్లేలా చేయాలని 'కాలనేమి' అనే రాక్షసుడు సాధువేషం ధరించి రామభజన చేశాడనీ, అది చూసి హనుమంతుడు మైమరచి పోయి తానూ రామభజన చేశాడనీ ఒక కథ విన్నాను. భక్తి మైకంలో పడి కర్తవ్యం మరచిపోవడం మంచిదేనా?

జ. ఈ కాలనేమి కథ వాల్మీకి రామాయణంలో లేనే లేదు. తరువాతి కాలంలో పుట్టింది. భక్తి ఏనాడూ మైమరపో, మైకమో కాదు. పైగా - రామసోదరుడు బాధితుడై ఉన్నప్పుడు, సాక్షాత్తూ రాముడే శోకతప్తుడై ఉన్నప్పుడు, వారి క్షేమం కోసమని బయలుదేరిన హనుమంతుడు ఆ కర్తవ్యం మరచిపోతే ఇంక రామభక్తి ఏమిటి? భక్తి తనని తాను మైమరచి పోకుండా, నిత్య జాగృతం చేసే శక్తి. కాబట్టి ఎవడో రామభజన

చేస్తూ వుంటే, యుక్తా యుక్త విచక్షణ కోల్పోయి తానూ భజన చేస్తూ కూర్చొని కర్తవ్యాన్ని విస్మరించడం బుద్ధిమంతుడి లక్షణం కాదు. ఆంజనేయ స్వామి బుద్ధిమంతులలో అగ్రగణ్యుడు. **బుద్ధిమతాం వరిష్ఠం.**

కె.శ్రీనివాసాచార్య తిరుమతి

ప్ర.'రుద్రనమక మంత్రాలు' యజుర్వేదంలో 'చిత్యగ్ని హోమోక్తి' అనే భాగంలో చెప్పబడ్డాయి. అంటే అగ్నిచయన దీక్షలో చెప్పిన మంత్రాలే కదా అవి. మరి రుద్రాభిషేకంలో ఎందుకు ఆ మంత్రాలు ఉపయోగిస్తారు. కేవలం ఒక హోమ మంత్రాలను అనేక విధాలుగా జప, అభిషేకాదులకు ఉపయోగించాలని ఎక్కడ చెప్పారు?

జ. యజుర్వేదంలో 'చిత్యగ్ని హోమోక్తి'లోనే రుద్రనమకం చెప్పబడింది. నిజమే. కానీ సమస్త వేద విద్యలో హృదయ స్థానంలో నున్నది యజుర్వేదం. దానికి మధ్యభాగంలో నున్నది నమకం. అంటే వేదం యొక్క సమగ్ర సారం ఒకచోట చేరితే అది రుద్రం. వేదం 1. కర్మకాండ, 2. జ్ఞానకాండ, 3. ఉపాసన కాండ - అని మూడు విధాలు. కనుక వేద మధ్య భాగంలో నున్న 'మంత్ర భాగం' ఈ మూడు లక్షణాలతో ఉన్నదే కావాలి. కాబట్టి రుద్ర మంత్రాలు కర్మ, జ్ఞాన, ఉపాసనాత్మ కాలు.

వేదమంత్రాల ప్రయోగ విధులను తెలియజేసే శాస్త్రం 'కల్పం'. ఇది షడంగాలలో ఒకటి. (షడంగాలు : 1. శిక్ష, 2. వ్యాకరణ, 3. ఛంద, 4. నిరుక్త, 5. జ్యోతిష, 6. కల్ప). బోధాయన మహర్షి మొదలైన వారు ఈ 'కల్ప' శాస్త్ర కర్తలు. వారు రుద్ర, మంత్ర ప్రయోగ విధులు తెలియ జేస్తూ, జప, హోమ, అర్చన, అభిషేకాదు లకు నమక మంత్రాలు ఉపయోగించే విధానం తెలియజేశారు.

అంతేకాక 'రుద్ర నమకం' ఉపనిషత్తుగా కూడా ఇతర ఉపనిషత్తులలో పేర్కొనబడింది.

'మేరు తంత్రం' వంటి తంత్ర శాస్త్ర గ్రంథాలలో 'రుద్రనమక మంత్రాల'లో ఒక్కొక్క మంత్రాన్నీ ఏవిధంగా జపించాలీ, ఏవిధంగా పురశ్చరణ చేయాలి అనే విషయాలు వివరించబడ్డాయి.

ఈవిధంగా జ్ఞానబోధకమైన తత్త్వశాస్త్రం గానూ, యజ్ఞాది కర్మలలో ప్రయోగింపబడే కర్మకాండగానూ, ఉపాసనపరమైన తంత్రం గానూ 'రుద్ర నమక మంత్రాలు' శాస్త్ర సమ్మతంగా ఉపయోగింపబడుతున్నాయి.

కుమార్ భీమవరం

ప్ర. భస్మధారణ కేవలం శైవులకేనా? వైష్ణవులకు లేదా?

జ. శైవం, వైష్ణవం అనే మతభేధాలు మధ్యలో వచ్చినవి. వాటిబట్టే ఈ తేడాలు కనిపించేది. నిజానికి భస్మధారణ అనేది వేదమతం. అగ్నిహోత్ర, కర్మానంతరం ఆ భస్మాన్ని 'అగ్ని సారం'గా భగవత్ప్రసాదంగా నొసట ధరించడం వేద పద్ధతి. అది ఎవరికైనా అవసరమే. ఇందులో శైవ వైష్ణవ భేదం లేదు.

ఈ భస్మధారణ వల్ల సూక్ష్మజగత్తులో నున్న అరిష్టాలు, దృష్టి దోషాదుల భీతి ఉండదు. దైవరక్ష లభిస్తుంది. ఆ దైవం శివుడన్నా, విష్ణువన్నా, అగ్ని అన్నా... ఏదన్నా ఒక్కటే.

పి.వైదేహి నెల్లూరు

ప్ర. బ్రహ్మకు నాలుగు తలలుంటాయి ఎందుకు? అతడ్ని ఎప్పుడూ ముసలివాడుగానే చూపిస్తా రెందుకు?

జ. దేవతలకు ముఖాలు వరుసగా (పంక్తిగా) ఉండవు. వర్తులాకారంలో ఉంటాయి. అన్ని కోణాలలో, అన్ని వైపులా దర్శించే సర్వతోముఖత్వానికి చిహ్నమిది. చతుర్వేదాల స్వరూపుడు కనుక బ్రహ్మ చతుర్ముఖుడు, ఒక ముసలివాడుగా చూపించడం మన చిత్రకారుల, సినిమావాళ్ల ఊహ తప్ప, దేవతలు వృద్ధులు కారు.

జె.ప్రసూన విజయవాడ

ప్ర. ఎవరైనా ముత్తయిదువలు ఇంటికి వస్తే తాంబూలం, పళ్లు, పసుపు, కుంకుమ, రవికల గుడ్డ ఇస్తూ ఉంటాం. వాటిని వారు తిరిగి వారింటికి వచ్చే ముత్తయిదువలకు ఇవ్వవచ్చా?

జ. అలా ఒకరిచ్చిన వాటిని ఇంకొకరికి ఇవ్వడం తప్పు. ముత్తయిదువులలో లక్ష్మీ భావన, గౌరీ భావన చేసి ఇచ్చిన తాంబూ లాదులు మళ్లీ ఇంకొకరికి యివ్వకూడదు. ఒకసారి పూజ చేసిన పువ్వులతో మళ్లీ దేవుడికి పూజ చేయం కదా!

ఆర్.మురళి గుడివాడ

ప్ర.ఏ ఆసనం మీద కూర్చుని జపం చేయాలి?

జ. కర్ర, రాయి, పచ్చిక నేల, ఇటుకలు... వీటిపై కూర్చుని జపం చేయకూడదు. కంబళి, దర్భ, జింకచర్మం, పులి చర్మం ఆసనాలుగా ఉండడం మంచిది. కంబళి - దుఃఖ విమోచనం, పులి చర్మం - సిద్ధిదాయకం, జింక చర్మం - జ్ఞాన కారకం, దర్భాసనం - సర్వాభీష్ట ప్రదాయకం.

ఎన్.మూర్తి శ్రీకాకుళం

ప్ర.''ధనమూలమిదం జగత్'' అంటారు కదా! ఇది ఏ సందర్భంలో చెప్పారు? ధనానికి అంత ప్రాధాన్యమిచ్చారా?

జ. **''వేదమూల మిదంజ్ఞానం**
కృషిమూల మిదం ధాన్యం
భార్యామూల మిదంగృహం
ధనమూల మిదం జగత్॥''

- ఇది జీవితంలో మనిషికి ముఖ్యమైన విషయాలు చెప్పే ప్రాచీన నీతి శ్లోకం. లౌకిక విషయాలు క్రమంగా సాధించి, పరాన్ని పొందాలి. ఉపాధి నిలవడానికి అవసరమైన భౌతిక ప్రయోజనాలకు ధనం ముఖ్యం. ఇల్లు నిలవడానికి ఇల్లాలు హేతువు. ధాన్యానికి కృషి ప్రధానం. జ్ఞానానికి వేదం మూలం.

ఇలా దేనికి ఏది మూలమో చెప్తూ వివరించిన సందర్భమిది. ✦

స్త్రీల సౌభాగ్యాన్ని కాపాడే స్తోత్రం

సర్వ మానవాళి క్షేమం కోసం, వివిధ అభీష్టాల సిద్ధి కోసం, వేద, పురాణ, తంత్ర శాస్త్రాలు అనేక మార్గాలు సూచించాయి. స్థూలంగా కనిపించే జగత్తుని ప్రభావితం చేసే సూక్ష్మ ప్రపంచం ఎంతో ఉంది. వాటిని సవ రించితే, స్థూల జగత్తుని బాగుచేయవచ్చు.

సూక్ష్మ ప్రపంచంలోని దైవిక శక్తులను ప్రసన్నం చేసుకొని, వాటిద్వారా దుష్కర్మల ప్రభావం నుండి బయటపడి, వాంఛిత ఫలాలను పొందేందుకు మంత్ర, స్తోత్రాది ''శబ్ద ఔషధాలు'' మన శాస్త్రాలు అందిం చాయి.

స్త్రీల సౌభాగ్యాన్ని కాపాడే అనేక నోములు, వ్రతాలు చెప్పిన సనాతన ధర్మ శాస్త్రం, కొన్ని స్తోత్రరత్నాలనూ అందించింది.

పతి ఆయుష్మంతుడై ఉండేందుకు, ఇతర ఐశ్వర్యాభివృద్ధి సాధించేందుకు మహిమాన్వితమైన ఒక స్తోత్రం ''బ్రహ్మవైవర్త పురాణం''లో ఉంది.

నమః కాంతాయ భర్త్రే చ
శిరశ్చంద్ర స్వరూపిణే ।
నమశ్శాంతాయ దాంతాయ
సర్వ దేవాశ్రయాయ చ ॥

నమో బ్రహ్మ స్వరూపాయ
సతీప్రాణపరాయ చ ।
నమస్యాయ చ పూజ్యాయ
హృదాధారయ తే నమః ॥

పంచ ప్రాణాధిదేవాయ
చక్షుషస్తారకాయ చ ।
జ్ఞానాధారాయ పత్నీనాం
పరమానంద రూపిణే ॥

పతిర్బ్రహ్మ పతిర్విష్ణుః
పతిరేవ మహేశ్వరః ।
పతిశ్చ నిర్గుణాధారో
బ్రహ్మరూప! నమోస్తుతే ॥

క్షమస్వ భగవన్! దోషం-
జ్ఞానాజ్ఞానకృతం చయత్ ।
పత్నీబంధో! దయాసింధో
దాసీ దోషం క్షమస్వమే ॥

ఇతిస్తోత్రం మహాపుణ్యం
సృష్ట్యాదౌ పద్మయాకృతం ।
సరస్వత్యా చ ధరయా
గంగయా చ పురావ్రజ ॥

సావిత్ర్యాచ కృతం పూర్వం
బ్రహ్మణే చాపి నిత్యశః ।
పార్వత్యా చ కృతం భక్త్యా
కైలాసే శంకరాయ చ॥

ఈ మహిమాన్వితమైన స్తోత్రం సృష్ట్యాదిలో లక్ష్మీదేవి చేసినది. ఆ తరువాత సరస్వతి, భూదేవి, గంగ, సావిత్రి, పార్వతి ఈ స్తోత్రాన్ని జపించారని పురాణోక్తి.

కుటుంబ వ్యవస్థనీ, దాంపత్య ధర్మాన్నీ కాపాడుకుంటే ధర్మవ్యవస్థ కాపాడబడు తుంది.

కుటుంబాన్ని, వారి సర్వశ్రేయస్సునీ రక్షించే మహారాణి స్త్రీ. అందుకు దైవ సహాయాన్ని కూడా తీసుకురాగలిగే శక్తి స్త్రీకి ఉంది. అందుకే స్త్రీని గౌరవించాలి. స్త్రీ గౌరవింపబడే చోట సర్వ ఐశ్వర్యాలు వర్ధిల్లుతాయి.

మహాభారత ప్రశ్నోక్తి - 5కి జవాబులు

11. ఘటోత్కచుడు
12. ఉత్తరుడు (ఉత్తరగోగ్రహణం ముందు ఉత్తరునికి బృహన్నల రూపంలో ఉన్న అర్జునుడు సారథ్యం చేశాడు)
13. దేవదత్తము ఇచ్చినవాడు అగ్ని
14. కచుని ప్రేమించునది, యయాతిని పెళ్ళి చేసుకొన్నది. కచుని ప్రేమిస్తే అతడు ''గురువులకు శిష్యులు పుత్రసమానులు. అందుచేత నీవు సోదరి వవుతావు.'' అని తిరస్కరించాడు. అపుడు కచుని ''నీకు మృత సంజీవని విద్య పనిచేయదు'' అని దేవయాని శపించినది. అతడు ''నిన్ను బ్రాహ్మణుడు వివాహమాడకుండు గాక'' అని శపించాడు. అందుకే రాజైన యయాతిని చేసుకొన్నది. ఆది 3-131.
15. కర్ణుడు - నాగాస్త్రంతో కృష్ణుడు రథాన్ని అయిదు అంగుళాలు భూమిలోకి దించివేశాడు. దానితో ఆ నాగాస్త్రం అర్జునుని కిరీటాన్ని కొట్టిపోయింది. కర్ణ 3-3-319
16. పదునారు సంవత్సరాలు.
17. నాకూ అర్జుననకూ తప్ప ఎవరికీ కనపడరాదనీ, భీమునికి అసలు కనపడరాదనీ ప్రార్థించాడు. 4-1-177
18. ఉదంకుడు : పౌష్యమహాదేవి కుండలాలు తెస్తున్న ఉదంకుని మోసగించి తక్షకుడు కుండలాలు హరిస్తాడు. అందుకే ఉదంకుడు జనమేజయుని సర్పయాగం చేయుమన్నాడు - తన తండ్రి కూడా పాము కాటువల్లనే చనిపోయాడని జనమేజయుడు సర్పయాగం చేశాడు. ఆది 1-121
19. లక్ష శ్లోకాలు.
20. అంబ కాశీరాజు కూతుళ్ళు అంబ, అంబిక, అంబాలిక. ముగ్గురినీ తీసుకు వచ్చి భీష్ముడు తన తమ్ముడు విచిత్రవీర్యునికి పెళ్ళి చేయాలనుకుంటే అంబ తాను సాల్వరాజును ప్రేమించానంది. అప్పుడు భీష్ముడు అంబను సాల్వుని దగ్గరకు పంపాడు. కాని సాల్వుడు తిరస్కరించాడు. తిరిగి వచ్చి అంబ భీష్ముని చేసుకొమ్మంది - భీష్ముడు కుదరదన్నాడు. అప్పుడు అంబ పరశురాముని ఆశ్రయించింది. అతడు భీష్మునితో అంబను చేసుకొమ్మన్నాడు - కాదన్నాడు భీష్ముడు. అప్పుడు ఇరువురూ తలపడ్డారు. 5-4-315

5 మార్చి 2000 నుండి
5 ఏప్రిల్ 2000 వరకు

ఈనెల విశేషాలు

శ్రీ ఎస్. రామమూర్తి శర్మ

(శ్రీ ప్రమాధి నామ సంవత్సర మాఘ బహుళ
చతుర్దశి మార్చి 5వ తేదీ మొదలు
విక్రమనామ సంవత్సర పాడ్యమి
(ఏప్రిల్ 5) వరకు)

ముఖ్యదినాలు

మార్చి 2000

7 ఫాల్గుణ మాసారంభం

14 మీన సంక్రమణం

17 అన్నమాచార్య వర్ధంతి

19 ఫాల్గుణ పూర్ణిమ – హోలీ పండుగ

31 సర్వ ఏకాదశి

ఏప్రిల్ 5 విక్రమ నామ సంవత్సరాది –
ఉగాది

✹ 7 ఫాల్గుణ మాసారంభం

ఈ మాసాన వస్త్ర, ధాన్య, గోదానాలు గోవిందునికి ప్రీతికరాలు, అరిష్టపరిహారాలు, ఈ రోజునుండి 12 రోజులు ''ప్రయో వ్రతం'' అనే పేరుతో శ్రీకృష్ణునకు క్షీర, వేదనము మొదలైన విధులను భాగవతం చెప్తోంది.

✹ 14 మీన సంక్రమణ

ఈరోజునసూర్యభగవానుడు మీన రాశిలో ప్రవేశిస్తాడు. ఈ సంక్రమణ పుణ్యవేళ జపతపాలు, విష్ణుసహస్రనామ పారాయణ, దానాలు వంటి పుణ్యకార్యాలు విశేష ఫలాన్నిస్తాయి.

✹ 19 హోలీ పండుగ

ఫాల్గుణ పూర్ణిమనాడు వచ్చే ఈ పర్వదినాన్ని వసంత శోభకు స్వాగతంగా నిర్వహిస్తారు.

''హోళికా'' అనేది ఒక దేవత. ఎండిన కర్రలు, ఆవుపేడ పిడకలు రాశిపోసి అగ్ని నంటించి, అందులో ''హోళికా'' దేవతలను ఆహ్వానించి షోడశోపచారాలతో పూజించడం ఆచారం, రాక్షసబాధానివారణకు, భయపరిహారానికి ఈ పూజ విధింపబడింది.

వందితాసి సురేంద్రేణ

అతస్త్వం పాహినో దేవి
భూతే భూతిప్రదాభవ ॥

అని ప్రార్థించి, హోళికను ఆవాహ్య చేసిన అగ్నికి ముమ్మారులు ప్రదక్షిణచేసి, బంధుమిత్రాది గ్రామస్థులంతా కలిసి పరిహాసాలతో, స్వేచ్ఛగా ఆటపాటల్లో వినోదించాలి.

హోళికా దేవతారాధనవల్ల ఈ పూర్ణిమకు 'హోళికా పూర్ణిమ' (హోళీ పూర్ణిమ) అని పేరు వచ్చింది.

✹ ఫాల్గుణ పూర్ణిమనాడు ఊయెల శ్రీకృష్ణ ప్రతిమను ఉంచి అర్చించాలి అని కూడా ధర్మశాస్త్రం చెప్తోంది. కాబట్టి 'డోలా పూర్ణిమ' అని సైతం పిలుస్తారు. ఇప్పటికీ ఉత్కళ, వంగ రాష్ట్రాలలో ఈ ఉత్సవాన్ని నిర్వహిస్తుంటారు. (డోల- అంటే ఊయెల)

నరా డోలా గతం దృష్ట్వా
గోవిందం పురుషోత్తమమ్ ।
ఫాల్గున్యాం త్రయతో భూత్వా
గోవిందస్యపురం వ్రజేత్ ॥

ఫాల్గుణ పూర్ణిమనాడు 'డోల'లోనున్న గోవిందుని దర్శించేవారు – వైకుంఠవాసాన్ని పొందుతారని ధర్మశాస్త్ర వచనం.

17 అన్నమాచార్య వర్ధంతి

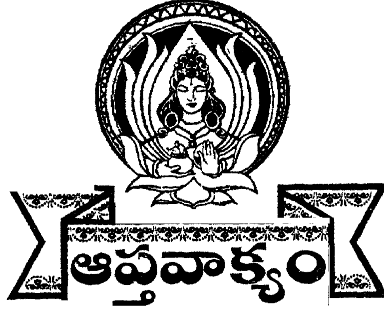
'సంకీర్తనాచార్యుడు' అన్నమయ్య వైకుంఠధామం చేరిన దినమిది. శ్రీ వెంకటేశుని వైభవాన్ని స్తుతిస్తూ 32 వేల కీర్తనలు రచించిన ఈ మహానుభావుడు, వేంకటేశుని వివిధవిధాలుగా సేవిస్తూ- ''ఒక్క సంకీర్తనే చాలు ఒద్దికై మము రక్షింపగ'' అని పలికి స్వామిలో ఐక్యమయ్యాడు.

తెలుగువారు గర్వించదగ్గ ప్రప్రథమ వాగ్గేయకారుడీయన.

✹ ఏప్రిల్ – 5 ఉగాది.

ఈ రోజున విక్రమనామ సంవత్సరం ప్రారంభం.

ప్రాతఃకాలాన లేచి అభ్యంగన స్నానంతో రోజు ప్రారంభించాలి. ✦

క్రతో స్మర క్లిబే స్మగ కృతంస్మర

శుభకర్మలను గుర్తుంచుకో. నీ సామర్థ్యాన్ని గుర్తుంచుకో, ఇతరులు చేసిన మంచిని (కృతజ్ఞత) గుర్తుంచుకో – *యజుర్వేదం*

లోకశ్రేయస్సుకై చేసే శుభ కర్మను 'క్రతువు' అంటారు. వాటి ఏనాడూ విడువ కూడదు.

అదేవిధంగా స్వశక్తినీ, స్వసామర్థ్యాన్నీ విస్మరించరాదు. మనమేమిటో, మనశక్తి ఏమిటో గురించాలి. ప్రతి వ్యక్తీ ఈ విశ్వశ్రేయస్సు అనే మహాయజ్ఞ నిర్వహణకి సాధనగా మారాలి. అందుకు తన సామర్థ్యాన్ని వినియోగించుకోవాలి.

ఈ శరీరమనే శక్తిమంతమైన సాధన భగవంతుడు మనకిచ్చిన గొప్ప వరం. దీనికి ఉన్న సమర్థతని నిరంతరం తెలుసుకొని, దానిని వినియోగించాలి.

శరీరశక్తి, బుద్ధిశక్తి – రెండింటినీ వినియోగించమని మనవేదమతం చెప్తోంది. ఆలోచన, మేధస్సు, ప్రణాళికాబద్ధమైన కార్య నిర్వహణ ఇవన్నీ 'శ్రేయస్సు' అనేలక్ష్యంతో సమర్థవంతంగా సాగాలి. మనం అసమర్థుల మనే భావనే రాకూడదు. సమర్థులుగా మనల్ని మనం మలచుకోవాలి.

ఈ విశ్వచక్రంలో ప్రత్యణువూ ప్రధానమే. ప్రతిదీ సమర్థవంతమే. కనుక ఆత్మన్యూనతా భావం పనికిరాదు. సోమరి తనం, బద్ధకం విడిచిపెట్టాలి. ఈ భావమే 'క్లిబేస్మగ' – అనే చిన్న వాక్యాల్లో ఇమిడి వుంది.

దైవాన్ని విశ్వసిస్తూనే, స్వశక్తిని వినియోగించడం అనేది భారతీయ మతంలోని ప్రత్యేకత.

అయితే మన కార్య నిర్వహణకి ఎందరి సహాయమో అనివార్యంగా తీసుకుంటాం. అంతేకాదు మన అవసరాలకీ, జీవనగమనానికీ ఇతరుల చేయూత, సహకారం లేకుండా బ్రతకలేం. కానీ అలా మనకు సహాయపడ్డ వారిని మరువరాదు. కృతజ్ఞతా భావంతో ఉండాలి. ఈ ''కృతజ్ఞత'' అనేదానికి వేదమతం విశేష ప్రాధాన్యమిచ్చింది. చేసిన దానిని మరచిపోవడం ''కృతఘ్నత'' మహా పాపమనీ, దీనికి నిష్కృతే లేదని వైదిక శాస్త్రాలు వివిధ ఉపాఖ్యానాల ద్వారా కూడా చెప్పాయి.

'మనిషి'కి ఉండే వైయుక్తికమైన, సామాజికమైన బాధ్యతలు ఎన్నో. అవి సక్రమంగా నడవాలంటే ఈ మూడు వాక్యాలూ ప్రధానం.

మొదటిది – మంచి పనులు చేయడం, రెండవది – మనపై మనం విశ్వాసంతో మన సామర్థ్యాన్ని వినియోగించుకోవడం, మూడవది ఇతరులు చేసిన మేలుని మరువకపోవడం, ఈ మూడింటిగన్నా జీవిత సార్థక్యం ఇంకేముంటుంది!

'కృతజ్ఞత' అనేది సాటి మనిషి పట్లే కాదు. మన చుట్టూ ఉన్న ప్రకృతి కూడా మన జీవితానికి అపారమైన ఆధారమవుతోంది, పోషిస్తోంది. ఆ ప్రకృతిని 'జడం'గా భావించరాదు. ప్రతిదీ భగవత్ చైతన్యంతో దీపిస్తున్నదే. కాబట్టే ఆ ప్రకృతిని కూడా క్షోభపెట్టకూడదు. అలాగే మననీ, మనచుట్టూ విశ్వాన్నీ నడిపే దైవీ శక్తులను కూడా విస్మరించరాదు.

వీటిలో వేటి పట్ల కృతఘ్నత చూసినా మహాపాపమే, స్వసామర్థ్యానికి ప్రాధాన్యమిచ్చారుగానీ, 'స్వసుఖా'నికి కాదు, కృతఘ్నతతో సుఖపడితే ఆ సుఖం దుష్పరిణామాలకే దారితీస్తుంది. కాబట్టి ఈ మంత్రంలో అంతిమ వాక్యంగా ''కృతం స్మర'' – అని కృతజ్ఞతకి పెద్ద పీట వేసింది వేదం. మొదటి వాక్యం – ''సత్కర్మాచరణ.''

అంటే సత్కర్మాచరణకీ, కృతజ్ఞతకీ మధ్యనే ''తన సామర్థ్యం''. దీని అర్థం – మన సామర్థ్యం ఈ రెండింటి కోసమే వినయోగింపబడాలి – అని.

MEMBERSHIP FORM

Please fill in capital letters and mail to...

RUSHI PEETHAM PUBLICATIONS

'PARK VIEW' NO 6, 4TH FLOOR , NO 85, G.N. CHETTY ROAD,
T.NAGAR, CHENNAI - 600 017.

Yes, I want to be a member in Rushi Peetham for

One year Rs 120/- (US $30) ☐ 3 Years Rs 360/- (US $90) ☐

5 Years Rs 600/- (US $125) ☐ Donations Rs ....

Iam paying by cheque/D.D.No..drawn on
....for Rs...........................
date..............Favouring Rushi Peetham Publications.

Name : ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Sex : Male ☐ Female ☐ Age ☐

Address : ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

City : ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐ Pin : ☐☐☐☐☐☐

Education : School ☐ College ☐ Graduate/Post Graduate ☐

Business ☐ Employed ☐ Retired ☐

P.T.O.

Please mention Addresses or E-mail of your Nearest & Dearest who have interest in Rushi Peetham, Bharatheeya Manasa Patrika

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

** Terms : Allow 4 weeks for subscribing process. Super subscribe your name & Address on the reverse of the cheque/D.D. In case of further details contact Rushi Peetham Publications.

Owned & Published by : **UPADRASTA SIVAPRASAD** From From : No.3, Kamarajasalai, Ashok Nagar, Chennai - 600 083.
Printed By : **V.C. Chermakani, Sakthi Process**, No. 21F Kumballamman Koil St., Chennai - 600 081. Edited by : **SAMAVEDAM SHANMUKHA SARMA**

‘ఋషిపీఠం’ సంస్కృతి సంఘం
- నిర్వహణకు ఆహ్వానం

ఆర్ష (ఋషి) విద్యావ్యాప్తికి మాస పత్రిక నిర్వహణతోపాటూ, ఇతర ప్రచురణలు, ఆడియోలు వెలువరించడమే కాక – ఊరూరా సనాతన సంస్కృతిలోని వైశిష్ట్యాన్ని వివిధ కార్యక్రమాల ద్వారా తెలియజేయాలని ఈ సంస్కృతి సంఘం సంకల్పం.

మన సనాతన భారతీయ ధర్మానికి వారసులైన, చిత్తశుద్ధి కలిగిన, ఆసక్తిపరులు తమ వివరాలను, పూర్తి చిరునామాను తెలియజేస్తూ ‘ఋషిపీఠం’కి వ్రాయండి. వారిలో ఎంపిక చేసిన వారిని ఆ ప్రాంతానికి ‘‘ఋషిపీఠం సంస్కృతి సంఘ ప్రతినిధి’’గా గౌరవించి, సంస్కృతిక కార్యక్రమాల నిర్వహణ బాధ్యతను ‘‘ఋషిపీఠం’’ – అప్పగిస్తుంది.

ఆ సంఘంలో సభ్యులను చేర్పించడం ‘ఋషిపీఠం’ లక్ష్యాలను చిత్తశుద్ధిగా, బాధ్యతాయుతంగా వ్యాప్తి చేయడం, కార్యక్రమ నివేదికలను క్రమం తప్పకుండా మాకు పంపడం ప్రతినిధికి తప్పనిసరి బాధ్యత.

ఈ సంస్కృతి సంఘ అభ్యున్నతికి వలసిన సహాయాన్ని అందజేసేవారు ఆ ప్రతినిధికిగానీ, ‘ఋషిపీఠం’కి నేరుగా గానీ విషయం తెలియజేయవచ్చు. ఋషిసంస్కృతిపట్ల నిష్ఠ, ధర్మదృష్టి, చిత్తశుద్ధి – ఇవే ఈ సంస్కృతి సంఘం ప్రాతినిధ్యానికి కనీసార్హతలు.

ఉత్సాహవంతులైన వారు ‘‘ఋషిపీఠం – భారతీయ మానస పత్రిక ’’ చిరునామాకు వివరాలతో సహా ఉత్తరం వ్రాయండి.

- సంపాదకుడు

RNI. No. : TNTEL/1999/92
Postal Regn.No. TN/Chief Pmg-30/2000

March '2000

వసంతాలు ఆదరించిన ఖాతాదారులకు మరియు శ్రేయోభిలాషులకు
మా నూతన సహస్రాబ్ది రజత శుభాకాంక్షలు!

AS

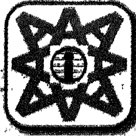
ARUNA *Sweets*

90/5, Pondy Bazaar, T. Nagar, Chennai - 600 017. Tel:. 828 3049

బందరు మిఠాయి

బొబ్బట్లు, సున్నివుండలు, పూతరేకులు, కజ్జికాయలు,
కారపు పొడులు మరియు అన్నిరకముల పచ్చళ్లు మా ప్రత్యేకత !

A Right Place to Stay

HOTEL ARUNA *International*

LODGING HOUSE

42, RAJABATHAR STREET, PONDY BAZAAR, T. NAGAR, CHENNAI-17
TEL: 821 4411/12/13, 823 7975, 823 8618

ABBU Designers, Ph:4336650